

SFCR

Izvešće o solventnosti i financijskom stanju na 31.12.2017.

GRAWE Hrvatska d.d.

+385 1 3034 000

Ulica grada Vukovara 5
10000 Zagreb

 www.grawe.hr
 info@grawe.hr

Sadržaj

Sadržaj.....	2
Popis kratica, pokrata.....	9
Sažetak	10
A. POSLOVANJE I REZULTATI.....	13
A.1 Poslovanje	13
A.1.1 Poslovna strategija	13
A.1.2 Izveštajna valuta i razdoblje izvještavanja.....	13
A.1.3 Revizor	14
A.1.4 Nadzorno tijelo	14
A.1.5 GRAWE Group	15
A.2 Rezultat preuzimanja rizika	16
A.2.1 Neživotno osiguranje.....	18
A.2.2 Životno osiguranje	19
A.3 Rezultat ulaganja	21
A.3.1 Struktura ulaganja	21
A.3.2 Rezultat ulaganja	21
A.4 Razvoj ostalih poslova	23
A.5 Ostale informacije	23
B. SUSTAV UPRAVLJANJA	24
B.1 Opće informacije o sustavu upravljanja	24
B.1.1 Adekvatnost sustava upravljanja.....	24
B.1.2 Uprava, Nadzorni odbor i ključne funkcije	25
B.1.2.1 Uprava	25
B.1.2.2 Nadzorni odbor.....	26
B.1.2.3 Ključne funkcije.....	26
B.1.2.3.1 Funkcija upravljanja rizicima	26
B.1.2.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti	26
B.1.2.3.3 Funkcija interne revizije	27
B.1.2.3.4 Aktuarska funkcija	27
B.1.3 Značajne promjene u sustavu upravljanja.....	27
B.1.4 Politika i prakse primitaka	27
B.1.4.1 Načela politike primitaka i značenje fiksnih i varijabilnih komponenti primitaka....	27
B.1.4.2 Pojedinačni i kolektivni kriteriji uspješnosti	28
B.1.4.2.1 Radnici u internim odjelima i članovi Uprave	28
B.1.4.2.2 Radnici u prodaji (prodavači osiguranja i voditelji timova).....	28

B.1.4.2.3	Članovi Nadzornog odbora.....	29
B.1.4.3	Opis sustava dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja	29
B.1.5	Značajne transakcije	29
B.1.6	Struktura sustava upravljanja.....	29
B.1.6.1	Organizacijska integracija.....	30
B.1.6.2	Ovlaštenja, resursi i neovisnost nositelja ključnih funkcija	30
B.1.6.3	Izveštavanje i savjetovanje	30
B.1.6.3.1	Funkcija upravljanja rizicima	30
B.1.6.3.2	Funkcija praćenja usklađenosti	31
B.1.6.3.3	Funkcija interne revizije	31
B.1.6.3.4	Aktuarska funkcija	32
B.2	Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom.....	33
B.2.1	Zahtjevi u vezi sa stručnim kvalifikacijama, radnim iskustvom i znanjem.....	33
B.2.1.1	Općenito	33
B.2.1.2	Uprava	33
B.2.1.2.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo.....	33
B.2.1.2.2	Stručna znanja	33
B.2.1.3	Nadzorni odbor.....	34
B.2.1.3.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo.....	34
B.2.1.3.2	Stručna znanja	34
B.2.1.4	Nositelji ključnih funkcija.....	35
B.2.1.4.1	Stručne kvalifikacije i iskustvo.....	35
B.2.1.4.2	Stručna znanja	35
B.2.2	Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti.....	35
B.2.2.1	Uprava	35
B.2.2.2	Nadzorni odbor.....	36
B.2.2.3	Ključne funkcije.....	36
B.3	Sustav upravljanja rizicima	37
B.3.1	Strategija upravljanja rizicima	37
B.3.2	Proces upravljanja rizicima.....	38
B.3.3	Implementacija funkcije upravljanja rizicima.....	40
B.3.4	Upravljanje rizicima za korisnike internog modela	41
B.3.5	Vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA).....	41
B.3.5.1	Opis procesa ORSA	42
B.3.5.2	Organizacijska struktura i proces odlučivanja u procesu ORSA	43
B.3.5.3	Učestalost provođenja procesa ORSA.....	43
B.3.5.4	Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom.....	44

B.3.5.5	Povezanost upravljanja kapitalom i upravljanja rizicima	44
B.4	Sustav internih kontrola	45
B.4.1	Opis.....	45
B.4.2	Implementacija funkcije praćenja usklađenosti.....	47
B.5	Funkcija interne revizije.....	48
B.5.1	Implementacija funkcije interne revizije	48
B.5.2	Objektivnost i neovisnost	49
B.6	Aktuarska funkcija	49
B.6.1	Uspostava aktuarske funkcije.....	49
B.7	Izdvajanje poslova ili funkcija	50
B.7.1	Politika o izdvajanju poslova ili funkcija	50
B.7.2	Izdvojeni poslovi	50
B.8	Ostale informacije	51
C.	PROFIL RIZIČNOSTI	52
C.1	Preuzeti rizik osiguranja	53
C.1.1	Izloženost rizicima	54
C.1.2	Koncentracija rizika	61
C.1.3	Smanjenje rizika.....	61
C.1.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	61
C.1.5	Osjetljivost rizika	62
C.2	Tržišni rizik	63
C.2.1	Izloženost rizicima	63
C.2.2	Koncentracija rizika	66
C.2.3	Smanjenje rizika.....	66
C.2.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	67
C.2.5	Osjetljivost rizika	67
C.3	Kreditni rizik.....	68
C.3.1	Izloženost riziku	68
C.3.2	Koncentracija rizika	69
C.3.3	Smanjenje rizika.....	69
C.3.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	69
C.3.5	Osjetljivost rizika	70
C.4	Rizik likvidnosti	70
C.4.1	Izloženost riziku	70
C.4.2	Koncentracija rizika	70
C.4.3	Smanjenje rizika.....	71
C.4.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	71
C.4.5	Osjetljivost rizika	71

C.5	Operativni rizik	71
C.5.1	Izloženost riziku	72
C.5.2	Koncentracija rizika	72
C.5.3	Smanjenje rizika.....	72
C.5.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	73
C.5.5	Osjetljivost rizika	73
C.6	Ostali značajni rizici	73
C.6.1	Izloženost riziku	74
C.6.2	Koncentracija rizika	74
C.6.3	Smanjenje rizika.....	74
C.6.4	Rizik likvidnosti buduće dobiti	74
C.6.5	Osjetljivost rizika	74
C.7	Ostale informacije	74
D.	VREDNOVANJE IMOVINE I OBVEZA.....	75
D.1	Imovina.....	79
D.1.1	Pregled osnova i metoda vrednovanja imovine	79
D.1.2	Objašnjenje razlika u vrednovanju pojedine klase imovine	81
D.1.2.1	Nematerijalna imovina	81
D.1.2.2	Odgođena porezna imovina	81
D.1.2.3	Višak imovine nad obvezama po planovima za pričuve za mirovine	81
D.1.2.4	Zemljišta, građevinski objekti i oprema.....	81
D.1.2.5	Zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje	82
D.1.2.6	Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	82
D.1.2.7	Ulaganja u podružnice i pridružena Društva	82
D.1.2.8	Dionice, obveznice i udjeli u investicijskim fondovima	82
D.1.2.9	Strukturirani financijski proizvodi.....	83
D.1.2.10	Izvedeni financijski instrumenti.....	83
D.1.2.11	Depoziti.....	83
D.1.2.12	Ostala ulaganja	83
D.1.2.13	Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja	83
D.1.2.14	Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama.....	83
D.1.2.15	Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama	84
D.1.2.16	Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja	84
D.1.2.17	Potraživanja iz reosiguranja.....	84
D.1.2.18	Ostala potraživanja	84
D.1.2.19	Vlastite dionice	84
D.1.2.20	Uplaćeni neupisani kapital	84
D.1.2.21	Novčana sredstva u banci i blagajni	84

D.1.2.22	Ostala imovina	85
D.1.3	Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti 85	
D.1.3.1	Nematerijalna imovina	85
D.1.3.2	Modeli vrednovanja financijske imovine.....	85
D.1.3.2.1	Cijene na aktivnom tržištu	85
D.1.3.2.2	Vrednovanje na temelju fer vrijednosti slične imovine	85
D.1.3.2.3	Vrednovanje po modelu	86
D.1.3.3	Ugovori o leasingu	86
D.1.3.4	Odgođena porezna imovina i obveze	87
D.2	Tehničke pričuve.....	87
D.2.1	Neživotno osiguranje.....	87
D.2.1.1	Premijska pričuva	87
D.2.1.2	Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve.....	88
D.2.2	Životno osiguranje	89
D.2.3	Naknade iz ugovora o reosiguranju.....	90
D.2.4	Diskontiranje tehničkih pričuva	91
D.2.5	Opis stupnjeva nesigurnosti	91
D.2.5.1	Neživotna osiguranja	91
D.2.5.2	Životna osiguranja	92
D.2.6	Kvalitativna i kvantitativna objašnjenja razlike u vrednovanju po poslovnim linijama, razlike u korištenim osnovama, metodama i pretpostavkama	92
D.2.6.1	Životno osiguranje	94
D.2.6.2	Neživotno osiguranje.....	94
D.2.7	Značajna pojednostavljenja kod izračuna tehničkih pričuva	94
D.2.8	Izračun dodatka za rizik	95
D.3	Ostale obveze	96
D.3.1	Pregled metoda vrednovanja ostalih obveza	96
D.3.2	Objašnjenja o vrednovanju pojedinačne klase obveza	97
D.3.2.1	Nepredviđene obveze	97
D.3.2.2	Ostale netehničke pričuve.....	97
D.3.2.3	Rezerviranja za mirovine i otpremnine	97
D.3.2.4	Odgođene porezne obveze	98
D.3.2.5	Derivativne obveze	98
D.3.2.6	Obveze prema kreditnim institucijama	98
D.3.2.7	Ostale obveze	98
D.3.2.8	Obveze iz direktnih poslova osiguranja i obveze prema ugovarateljima osiguranja	98
D.3.2.9	Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja.....	98
D.3.2.10	Ostale obveze	99

D.3.2.11	Podređene obveze.....	99
D.3.2.12	Ostale nespomenute obveze.....	99
D.3.3	Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti 99	
D.3.3.1	Obveze po ugovorima o leasingu	99
D.3.3.2	Odgođeni porezi	99
D.3.3.3	Ostale obveze	99
D.3.3.4	Obveze po osnovu mirovina i otpremnina	100
D.3.3.5	Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja.....	100
D.3.4	Promjene procjena tijekom razdoblja izvještavanja	100
D.3.4.1	Rezerviranja za mirovine i otpremnine	100
D.3.4.2	Dugoročna rezerviranja	100
D.4	Alternativne metode vrednovanja	100
D.4.1	Alternativne metode vrednovanja vrijednosnica.....	101
D.4.2	Metode vrednovanja zemljišta i građevinskih objekata.....	101
D.4.3	Metoda udjela za vrednovanje ulaganja u podružnice i pridružena društva	101
D.5	Ostale informacije	101
D.5.1	Preračunavanje valuta.....	101
D.5.2	Značajnost	101
E.	UPRAVLJANJE KAPITALOM	102
E.1	Vlastita sredstva	102
E.1.1	Vlastita sredstva u godišnjim financijskim izvještajima.....	103
E.1.2	Vlastita sredstva prema Solventnosti II	104
E.1.3	Objašnjenja razlika u vrednovanju kapitala.....	105
E.2	Kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) i minimalni kapitalni zahtjev (MCR)	106
E.3	Primjena podmodula baziranog na duraciji kod izračuna SCR-a	108
E.4	Razlike između standardne formule i internog modela	108
E.5	Neusklađenosti MCR-a i SCR-a	108
E.6	Ostale informacije	108
F.	Objašnjenje pojmova	109

Napomena:

Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa ili postotaka moguće je pojavljivanje razlike uslijed zaokruživanja tj. zbrajanjem iznosa komponenti ne dobiva se nužno iznos iskazan kao njihov zbroj.

Radi bolje preglednosti i čitljivosti, svi izrazi koji se koriste u ovom Izvještaju, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Popis kratica, pokrata

Agencija	Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA)
BE	Najbolja procjena
BE_det	Deterministička najbolja procjena
BE_gar	Garantirani dio najbolje procjene
BE_sim	Simulirana najbolja procjena
CF	Tok novca
DU	Delegirana uredba (EU) 2015/35 od 10. listopada 2014.
Društvo	GRAWE Hrvatska d.d.
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje)
EPIFP	Expected Profits Included in Future Premiums (očekivana dobit budućih očekivanih premija)
ESG	Economic Scenario Generator
GFI	Godišnje financijska izvješća
GRAWE	Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft
ISD	Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
HRG	Homogena grupa rizika
MRS/MSFI	Međunarodni računovodstveni standardi
i dr.	i drugi/i druge/i drugo
i sl.	i slično
LMM	Libor Market Model
LoB	Poslovna linija
MCR	Minimalni kapitalni zahtjev
Nadzorni odbor	Nadzorni odbor GRAWE Hrvatska d.d.
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
ORSA	Vlastita procjena rizika i solventnosti prema 2. stupu (Own Risk and Solvency Assessment)
OSN	Ukupna potreba za kapitalom prema zahtjevima 2. stupa (Overall Solvency Needs)
RM	Upravljanje rizicima (Riskmanagement)
SCR	Kapitalni zahtjev glede solventnosti
Uprava	Uprava GRAWE Hrvatska d.d.
Zakon	Zakon o osiguranju („Narodne novine“, br. 30/2015)
VaR	Rizična vrijednost mjera je potencijalnog gubitka u određenom razdoblju zbog promjena cijena sastavnica portfelja, a na osnovi podataka iz prošlosti

Sažetak

Ovaj izvještaj daje uvid u solventnost i financijski položaj društva GRAWE Hrvatska d.d. te opisuje poslovanje, usluge, sustav upravljanja, profil rizičnosti, metode vrednovanja i upravljanje kapitalom Društva.

Društvo je osnovano 1993. godine pod imenom Prima osiguranje d.d. kao prvo međunarodno osiguravajuće društvo u Republici Hrvatskoj. Društvo posluje **od 2000. godine** pod imenom GRAWE Hrvatska d.d., trenutačno zapošljava **gotovo 700 zaposlenika** i prisutno je **u 62 ureda diljem Hrvatske**. Najuspješnija je tvrtka kći austrijskog koncerna GRAWE Group koji se uspješno bavi djelatnošću osiguranja još od 1828. godine. Svoju poslovnu filozofiju temelji na tradiciji matične kuće te na dugoročnom planiranju budućnosti i podizanju svijesti o zaštiti najvažnijih životnih vrijednosti. Kroz različite aktivnosti osvještava dobre navike, poput npr. štednje i zdravog načina življenja.

Sigurnost, pouzdanost, stabilnost, odgovornost, tradicija samo su neke od vrijednosti koje Društvo njeguje od samog početka poslovanja i koje svakodnevno živi kroz izgradnju odnosa s korisnicima, poslovnim partnerima i zaposlenicima. Svojom predanošću, profesionalnošću i odgovornim pristupom poslu Društvo opravdava povjerenje svojih korisnika koji su mu prepustili brigu za sigurnost svojih najvećih vrijednosti.

Vizija Društva je biti osiguranje koje kontinuirano raste, razvija se i teži tome da postane prvi izbor pri odabiru osiguranja, pri čemu želi biti standard te mjerilo kvalitete i profesionalnosti. Želi biti dostupan svim korisnicima, poželjan poslodavac svojim zaposlenicima i poslovati kao društveno odgovorno poduzeće koje osluškuje i razumije potrebe zajednice u kojoj postoji i radi.

Korisnik je u središtu svih aktivnosti Društva. Društvo je usmjereno na pružanje usluga fizičkim osobama, te malim i srednjim poduzećima različitih vrsta djelatnosti. Široka paleta proizvoda, vrhunska usluga, sigurna ulaganja, ekonomičnost poslovanja i učinkovit sustav upravljanja glavne su **strateške odrednice Društva**.

Proizvodi koje Društvo nudi rezultat su dugogodišnjeg iskustva i angažmana, te su izrađeni prema individualnim potrebama i zahtjevima korisnika. Široka paleta osiguravateljskih proizvoda osigurava pokrivanje različitih vrsta potreba, a kontinuirani rad na daljnjem razvoju i poboljšanju pokazuje našu usmjerenost na korisnika koja je utkana u načela poslovanja i Kodeks ponašanja.

Stavljajući poseban naglasak na **sigurnost ulaganja**, korisnicima svojih usluga Društvo nudi zaštitu i sigurnost koju oni zahtijevaju od snažnog poslovnog partnera. Kvalitetno uravnotežena struktura kapitalnih ulaganja nudi, promatrano s aspekta rizika, prinosa i zahtjeva u pogledu kreditnog rejtinga, dugoročno najbolju sigurnost i najviše stope prinosa. U 25 godina postojanja, Društvo je svake godine pripisalo dobit svojim korisnicima po policama životnog osiguranja, što je najbolji dokaz pozitivnog i stabilnog poslovanja.

Važna karakteristika Društva je **društveno odgovorno poslovanje**, odnosno aktivnosti i projekti koje se kontinuirano provode na nacionalnoj razini s ciljem poboljšanja kvalitete života osjetljivih pojedinaca u zajednici u kojoj Društvo posluje. Pod geslom „Ponosno volontiramo“ svake godine zaposlenici Društva dobrovoljno na raspolaganje stavljaju svoje vrijeme, iskustvo i trud u akcijama volontiranja kojima pomažu najosjetljivijim skupinama u svojim lokalnim zajednicama. Osim

volonterskih aktivnosti Društvo već treću godinu za redom provodi inicijativu PoKRENI s ciljem pokretanja promjena i poticanja na usvajanje, ne samo zdravih, već i životno važnih navika koje su temelj za kvalitetniju budućnost svakog pojedinca. Među mnoštvom aktivnosti kojima se pojedince nastoji motivirati da PoKRENU promjenu kod sebe i bližnjih, treba istaknuti aktivnost zajedničkog prikupljanja trkačkih kilometara u dobrotvorne svrhe koje Društvo pretvara, u ime trkača, u novčanu donaciju namijenjenu jednoj udruzi, savezu ili zakladi za aktivnosti koje provode s djecom suočenom sa zdravstvenim poteškoćama.

U nastavku kratak pregled osnovnih informacija po poglavljima. Detaljnije informacije možete naći u pojedinom poglavlju samog izvještaja.

A. Poslovanje i rezultati

Društvo obavlja poslove životnih i neživotnih osiguranja na području RH. Ukupna zaračunata bruto premija Društva u obračunskom razdoblju iznosila je 412,9 milijuna kuna (2016.: 383,6 milijuna kuna). Premija iz skupine životnih osiguranja sudjelovala je u ukupnoj premiji s 278,3 milijuna kuna (67,4%) a iz skupini neživotnih osiguranja sa 134,6 milijuna kuna (32,6%). Automobilska osiguranja čine 15% portfelja Društva, osiguranja imovine 10%, osiguranje od nezgode 4,7%, zdravstveno i osiguranje odgovornosti po 0,9%, a ostatak čini osiguranje plovila, osiguranje asistencije i putno osiguranje.

U istom tom razdoblju izdaci za osigurane slučajeve iznosili su 299,7 milijuna kuna (2016.: 262,4 milijuna kuna).

Ukupna vrijednost ulaganja u 2017. godini, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni iznosila su 3.367,2 milijuna kuna.

Dobit nakon poreza za iznosila je 51,8 milijuna kuna (2016.: 45,0 milijuna kuna).

U izvještajnom razdoblju nije bilo značajnih događaja koji su utjecali na na financijsko stanje i stanje solventnosti.

B. Sustav upravljanja

Prethodno opisana načela poslovanja uspješno se provode kroz učinkovit sustav upravljanja koji predstavlja upravljački i kontrolni sustav Društva. Sustav upravljanja detaljno je opisan u internim aktima Društva te je uspostavljen na način da jamči pridržavanje pravila propisanih kroz sustav nagrađivanja i pravila o izdvajanju poslova, te pridržavanje zahtjeva za stručnom kvalifikacijom i primjerenišću članova Uprave, Nadzornog odbora i nositelja ključnih funkcija.

U sklopu sustava upravljanja rizicima najmanje jedanput godišnje provodi se vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA) kako bi se utvrdio anticipativni pregled izloženosti rizicima i stanje glede solventnosti Društva i za razdoblje dulje od jedne godine. Značajan dio sustava upravljanja je i učinkovit sustav interne kontrole.

C. Profil rizičnosti

Profil rizičnosti Društva u bitnome čine tržišni rizik, preuzeti rizik osiguranja, rizik neispunjenja druge ugovorne strane te operativni rizik. Predmetnim rizicima Društvo upravlja u svom poslovanju, a primjenom odredbi standardne formule za iste se izdvajaju kapitalni zahtjevi. Što su viši rizici kojima

je Društvo izloženo, to je viši kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) za čije pokriće Društvo mora osigurati vlastita sredstva.

Kapitalni zahtjev (SCR) na 31.12.2017. iznosi 233,3 milijuna kuna . Minimalni kapitalni zahtjev (MCR) na 31.12.2017. iznosi 102,5 milijuna kuna.

D. Vrednovanje imovine i obveza

Vrednovanje imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti temelji se na tržišnoj vrijednosti imovine i obveza.

Tržišna vrijednost imovine na 31.12.2017. iznosi 3.663,6 milijuna kuna, dok tržišna vrijednost obveza iznosi 2.708,1 milijuna kuna. Vlastita sredstva iznose 955,6 milijuna kuna.

Stupanj solventnosti, obračunat prema načelima Solventnosti II kao omjer vlastitih sredstava i kapitalnog zahtjeva, iznosi 405,7%. To znači da Društvo raspolaže kapitalom koji je četiri puta veći od zakonom propisanog, što je još jedan važan pokazatelj dugoročne stabilnosti, kapitalne snage i ispravno odabrane strategije poslovanja.

E. Upravljanje kapitalom

Vlastita sredstva kojima Društvo raspolaže zadovoljavaju zakonske kriterije prema kojima se razvrstavaju u kategoriju s najvišom razinom sigurnosti i u cijelosti se mogu koristiti za pokriće kapitalnih zahtjeva.

U skladu s člankom 171. Zakona, Uprava je uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora Odlukom br. 30 od 3. svibnja 2018. prihvatila ovo izvješće te odobrila njegovu objavu u skladu s člankom 301. točka 1. DU.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.1 Poslovanje

A.1.1 Poslovna strategija

Poslovna strategija Društva proizlazi iz misije koja korisnika svojih usluga stavlja u središte svih aktivnosti. Temelj dugoročnog i uspješnog poslovanja, kao i jamstvo sigurnosti široka je paleta proizvoda i visokokvalitetne usluge posebno prilagođene potrebama i zahtjevima korisnika.

Društvo zastupa strategiju jedne marke kao bitne identifikacijske značajke svojih proizvoda. Unatoč tome što su razvoj proizvoda i sami proizvodi sve složeniji Društvo svojim korisnicima nudi transparentne proizvode. Naglasak je na tome da je svaki korisnik na najbolji mogući način upoznat s uvjetima osiguranja koje je ugovorio i konkretnim rizicima koje to osiguranje pokriva. Važna i dodatna podrška za dobivanje potrebnih informacija su savjetovanje s predstavnicima prodaje te lako razumljivi letci, brošure i drugi promotivni i informativni materijali.

U cilju pružanja optimalne usluge svojim korisnicima Društvo je otvoreno za suradnju sa svim kanalima prodaje. Pri tome se vodi računa o interesu korisnika usluga, kao i profitabilnosti poslovanja. U tu svrhu Društvo je razvilo i široku mrežu prodajnih ureda zastupljenih po cjelokupnom teritoriju Republike Hrvatske, pri čemu se u najznačajnijim središtima nalaze regionalni uredi koji osiguravaju brz i nebirokratski postupak obrade zahtjeva za obradu i likvidaciju šteta, te drugih popratnih usluga.

Sa stajališta Društva, osiguravateljna zaštita korisnika puno je više od samog ispunjenja ugovornih obveza. Iz tog razloga Društvo želi u svakom trenutku biti na usluzi svojim korisnicima, te im na taj način pružiti kvalitetnu brigu i podršku, kako direktnim savjetima kroz prodajnu mrežu, tako i kroz punu podršku administrativnih odjela. Nadalje, Društvo nastoji biti na usluzi i kao partner što osobito dolazi do izražaja u slučaju štetnog događaja koji korisnika, često nepripremljenog, dovede u tešku situaciju.

Na području ulaganja Društvo se u prvom redu rukovodi načelom sigurnosti te načelom dugoročnog ostvarenja profita i održivih prinosa od ulaganja. U okviru politike ulaganja nema mjesta rizicima koje nije moguće procijeniti. Sigurnost i procjenjiva budućnost povjerenih sredstava od strane korisnika usluga predstavlja važnu zadaću.

Društvo pridaje veliko značenje ekonomičnosti poslovanja, te svoj ekonomski uspjeh koristi kako bi korisnicima i u budućnosti moglo pružiti maksimalnu sigurnost i zaštitu povjerenih sredstava. To se na poseban način očituje kroz politiku oblikovanja pričuva, te konzervativan pristup procesu ulaganja i vrednovanja ukupne imovine.

A.1.2 Izvještajna valuta i razdoblje izvještavanja

Izračun na 31. prosinca 2017. temelji se na podacima na 31. prosinca 2017. Ako nije drugačije navedeno, iznosi su iskazani u tisućama kuna.

A.1.3 Revizor

Godišnje financijske izvještaje Društva revidira neovisni revizor Grant Thornton revizija d.o.o.

Kontakt podaci:

Grant Thornton revizija d.o.o.

Ulica grada Vukovara 284

10000 Zagreb

Tel: +385 1 272 06 40

A.1.4 Nadzorno tijelo

Nadzor nad Društvom provodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA).

Kontakt podaci:

Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

Miramarska 24b

10000 Zagreb

Tel. +385 1 6173 200

E-mail: info@hanfa.hr

A.1.5 GRAWE Group

Društvo je vlasnik 100% udjela u društvu GRAWE NEKRETNINE d.o.o. i dio je GRAWE Group čija se struktura na 31.12.2017. može pojednostavljeno prikazati na sljedeći način:

Tablica 1: Struktura GRAWE Group

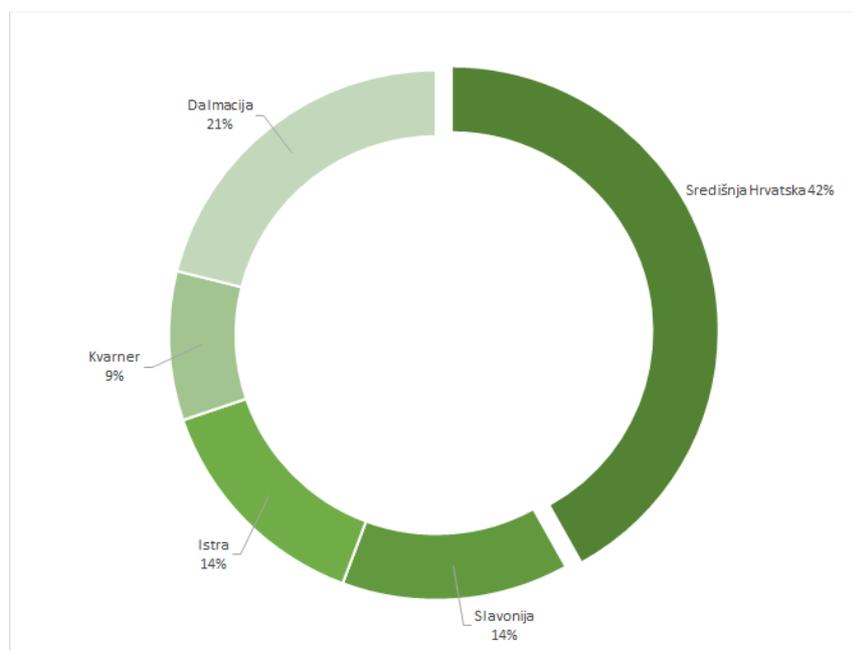
A.2 Rezultat preuzimanja rizika

Sljedeće tablice sadrže pregled rezultata preuzimanja rizika za životna i neživotna osiguranja prema MRS/MSFI-u.

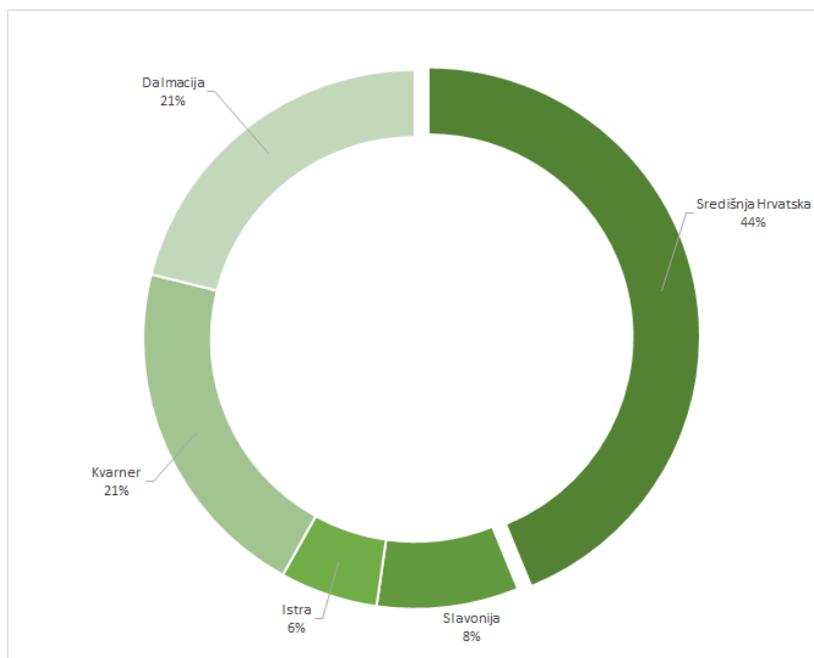
	Zaračunata premija 2016 tis. kn.	Zaračunata premija 2017 tis. kn.
Ukupno neživotno osiguranje	130.122	134.638
Ukupno životno osiguranje	253.524	278.301
Ukupno	383.647	412.939

Tablica 2: Zaračunata premija osiguranja

Slijedeći prikaz pokazuje raspodjelu zaračunate premije prema internoj podjeli po geografskim regijama.

Slika 1: Podjela zaračunate premije u neživotnom osiguranju po geografskim regijama

Slika 2: Podjela zaračunate premije u životnom osiguranju po geografskim regijama

Strukturu ukupne zaračunate premije čine životna osiguranja s 67,4% te neživotna osiguranja s 32,6%.

U odnosu na prošlu godinu ukupna zaračunata premija bilježi porast od 7,6%, pri čemu rast premije u životnim osiguranjima iznosi 9,8%, dok u neživotnim osiguranjima iznosi 3,5%. Ovakvo kretanje premije rezultat je širenja vlastite prodajne mreže Društva, te jačanja suradnje s drugim kanalima prodaje. Dodatno, u životnim osiguranjima Društvo bilježi zaključivanje većeg broja ugovora s jednokratnom uplatom premije koji su obnova ugovora isteklih u promatranom razdoblju.

Ukupni broj ugovora je u izvještajnoj godini veći za 11.086, odnosno za 3,2%. Od toga u životnim osiguranjima broj ugovora pada za 1.443, dok u neživotnim osiguranjima raste za 12.529.

	2016	2017	promjena	
	komada	komada	komada	%
Neživotna osiguranja	237.070	249.599	12.529	5,3%
Životna osiguranja	109.078	107.635	-1.443	-1,3%
Ukupno	346.148	357.234	11.086	3,2%

Tablica 3: Broj ugovora

A.2.1 Neživotno osiguranje

U sljedećoj tablici prikazana je zaračunata premija u neživotnom osiguranju po poslovnim linijama:

LoB	Zaračunata premija	
	2016 tis. kn.	2017 tis. kn.
1 Osiguranje medicinskih troškova	3.486	3.708
2 Osiguranje zaštite prihoda	20.228	19.261
4 Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	45.906	48.389
5 Ostala osig. motornih vozila	12.245	13.159
6 Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	2.789	2.935
7 Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	38.520	39.780
8 Ostala osig. od odgovornosti	3.333	3.511
11 Osiguranje pomoći (asistencija)	1.198	1.247
12 Osig. raznih financijskih gubitaka	2.418	2.649
Ukupno	130.122	134.638

Tablica 4: Zaračunata premija neživotnih osiguranja

Rast premije u neživotnim osiguranjima generiraju prvenstveno osiguranja od odgovornosti za uporabu motornih vozila i ostala osiguranja motornih vozila (5,8%), te osiguranja privatnih imovinskih rizika (5,0%). Osiguranje nezgode, koje je dio poslovne linije osiguranje zaštite prihoda, bilježi pad premije od 5,4%.

Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi te saldo reosiguranja bez uzimanja u obzir ostalih tehničkih troškova neživotnih osiguranja prikazani su prema sljedećim poslovnim linijama:

LoB	Izdaci za osigurane slučajeve	Izdaci za osigurane slučajeve	Poslovni rashodi	Poslovni rashodi	Saldo reosiguranja	Saldo reosiguranja
	2016 tis. kn.	2017 tis. kn.	2016 tis. kn.	2017 tis. kn.	2016 tis. kn.	2017 tis. kn.
1 Osiguranje medicinskih troškova	1.880	2.028	880	994	-249	-188
2 Osiguranje zaštite prihoda	1.348	3.207	12.172	12.640	-3.519	-2.298
4 Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	23.006	26.457	15.068	15.548	-700	3.520
5 Ostala osig. motornih vozila	8.486	8.652	3.504	3.726	-385	-500
6 Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	1.539	3.169	900	934	-977	1.674
7 Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	13.892	14.914	14.329	15.279	-5.880	-4.933
8 Ostala osig. od odgovornosti	2.223	1.116	1.699	1.877	-57	-263
11 Osiguranje pomoći (asistencija)	189	143	562	602	-698	-511
12 Osig. raznih financijskih gubitaka	714	346	559	634	-937	-1.083
Ukupno	53.275	60.031	49.673	52.234	-13.402	-4.581

Tablica 5: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za neživotna osiguranja

Izdaci za osigurane slučajeve bilježe porast u odnosu na prošlo razdoblje koji je uglavnom generiran osiguranjem od odgovornosti motornih vozila. Pored porasta izdataka za osigurane slučajeve zbog

povećanja portfelja, značajan utjecaj ima velika šteta koja je rezultirala povećanjem bruto izdataka za štete u 2017. godini. Budući da je šteta pokrivena reosiguranjem, njen utjecaj na rezultat preuzimanja rizika je najvećim dijelom kompenziran kroz saldo reosiguranja. Od ostalih vrsta osiguranja značajniji porast izdataka za osigurane slučajeve blježi osiguranje zaštite prihoda i pomorsko, osiguranje zračnih letjelica i transportno osiguranje kod kojih je riječ o velikim štetama najvećim dijelom kompenziranih saldov reosiguranja. Poslovni rashodi rastu najvećim dijelom zbog rasta nove produkcije i jačanja vlastite prodajne mreže.

Kombinirana stopa je zbroj stope troškova i stope šteta. Stopa troškova je omjer poslovnih rashoda i ostalih tehničkih troškova i zarađene premije, dok je stopa šteta omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije. Kombinirana stopa manja od 100% ukazuje na pozitivan rezultat preuzimanja rizika, odnosno da je zarađena premija dostatna za pokriće naknada na ime osiguranih slučajeva, te za pokriće poslovnih rashoda. Društvo je u neživotnim osiguranjima u 2017. godini ostvarilo kombiniranu stopu od 86,2% (2016: 88,2%). U odnosu na prethodno razdoblje stopa šteta bilježi pad dok stopa troškova raste.

	2016	2017	Promjena
	%	%	%-poena
Neživotno osiguranje			
Stopa šteta	45,0	41,2	-3,8
Stopa troškova	43,2	45,0	1,8
Kombinirana stopa	88,2	86,2	-2,0

Tablica 6: Ključni pokazatelji neživotnog osiguranja

A.2.2 Životno osiguranje

Zaračunata premija životnih osiguranja iznosila je 2017. godine 278,3 mil. kn (2016.: 253,5 mil. kn).

U životnim osiguranjima zabilježen je porast zaračunate premije u odnosu na prethodno razdoblje za 9,8%.

Porast je zabilježen u životnim osiguranjima sa sudjelovanjem u dobiti i odnosi se na ugovore s jednokratnom uplatom premije te u životnim osiguranjima povezanim s investicijskim proizvodima, vrsti u kojoj je Društvo u 2017. godini uvelo inovativan i atraktivan proizvod s tekućim plaćanjem premije.

Značajan porast premije kod osiguranja s jednokratnom uplatom premije je generiran većim brojem isteklih životnih osiguranja u promatranom razdoblju. Naime, više od 40% zadovoljnih korisnika po isteku ugovora o životnom osiguranju djelomično ili u potpunosti je uložilo isplaćena sredstva u novu policu životnog osiguranja, poklanjajući i dalje svoje povjerenje Grawe Hrvatska – Društvu koje je svake godine od svog osnutka ostvarilo i pripisalo dobit svojim osiguranicima. Uzimajući u obzir da su

sredstva po isteku osiguranja u pravilu unaprijed namijenjena ostvarivanju planiranih financijskih ciljeva, Društvo je vrlo ponosno na ovaj izniman rezultat koji uvelike premašuje standarde industrije.

LoB	Zaračunata premija	Zaračunata premija
	2016	2017
	tis. kn.	tis. kn.
30 Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	235.925	260.194
31 Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	7.941	8.727
32 Ostala osiguranja života	9.658	9.380
Ukupno	253.524	278.301

Tablica 7: Zaračunata premija životnih osiguranja

U sljedećoj tablici prikazan je sažetak zaračunate premije prema značajnim kategorijama: prema vrsti ugovora te podijeljeno na ugovore sa i bez sudjelovanja u dobiti.

Prema ugovorima	Zaračunata premija	Zaračunata premija
	2016	2017
	tis. kn	tis. kn
ugovori s jednokratnom premijom	50.692	79.140
ugovori s tekućim plaćanjem premije	202.832	199.161
Ukupno	253.524	278.301
Prema sudjelovanju u dobiti		
ugovori sa sudjelovanjem u dobiti	234.695	267.981
ugovori bez sudjelovanja u dobiti	18.829	10.319
Ukupno	253.524	278.301

Tablica 8: Razvoj zaračunate premije životnih osiguranja prema načinu plaćanja i sudjelovanju u dobiti

Izdaci za osigurane slučajeve u 2017. godini bilježe porast od 14,9% u odnosu na prethodno razdoblje zahvaljujući većem broju isteka osiguranja. Poslovni rashodi rastu sporije od zaračunate premije.

LoB	Izdaci za osigurane slučajeve	Izdaci za osigurane slučajeve	Poslovni rashodi	Poslovni rashodi	Saldo reosiguranja	Saldo reosiguranja
	2016	2017	2016	2017	2016	2017
	tis. kn.	tis. kn.	tis. kn.	tis. kn.	tis. kn.	tis. kn.
30 Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	-205.359	-226.233	-68.626	-72.840	-307	-337
31 Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	-3.100	-11.517	-815	-1.887	-9	-9
32 Ostala osiguranja života	-141	-1.940	-2.413	-2.566	-110	-232
Ukupno	-208.600	-239.691	-71.853	-77.293	-425	-578

Tablica 9: Izdaci za osigurane slučajeve, poslovni rashodi i saldo reosiguranja za životna osiguranja

A.3 Rezultat ulaganja

A.3.1 Struktura ulaganja

Ukupna ulaganja, ne računajući ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja i novac u banci i blagajni iznose 3.367,2 mil.kn (2016.: 3.316,6 mil. kn.)

Najveći dio uložene imovine odnosi se na obveznice i to 89,1% (2016.: 88,9%). Ulaganja u depozite iznose 0,1% (2016.: 0,1%), u udjele u investicijskim fondovima 4,4% (2016.: 4,0%), u povezana društva 3,0% (2016.: 3,5%), a ulaganja u nekretnine s oko 100 mil. kn iznose 3% (2016.: 2,9%) ukupnih ulaganja.

Dani zajmovi iznosili su ukupno 15,2 milijuna kuna (2016.: 16,9 mil. kn.), a za 15,0 milijuna kuna zajmova su kao instrument osiguranja povrata ugovorene otkupne vrijednosti polica životnog osiguranja (2016.:16,7 mil. kn) . Udio zajmova u ulaganjima iznosi 0,5% (2016.: 0,5%).

Izdavatelj obveznica je gotovo isključivo Republika Hrvatska.

A.3.2 Rezultat ulaganja

Ukupni prihodi od ulaganja obuhvaćaju prihode od najma, prihode od kamata i dividendi, realizirani prihode od prodaje i ostale prihode od ulaganja. Raspodjela na vrste prihoda dana je u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2016. tis. kn	2017. tis. kn	2016. tis. kn	2017. tis. kn
Ukupno	163.137	165.231	18.686	17.659
Prihodi od podružnica , pridruženih društava i zaedničkih poduhvata		2.663		
Prihodi od najma	11.458	11.106		
Prihodi od kamata	127.986	118.771	18.159	17.414
Prihodi od dividendi	3173	3141		
Dobici od prodaje (realizacije) financijskih ulaganja	19.776	28.705	451	176
Ostali prihodi od ulaganja uključujući neto pozitivne	743	845	76	69

Tablica 10: Prihodi od ulaganja

Troškovi ulaganja prikazani su u sljedećoj tablici:

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2016. tis. kn	2017. tis. kn	2016. tis. kn	2017. tis. kn
Ukupno	31.500	29.087	1.915	1.324
Troškovi ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	5.172	5.416	0	0
od toga amortizacija	2.961	2.962	0	0
Realizirani i nerealizirani dobici i gubici od ulaganja	127	5409	120	175
Ostali troškovi ulaganja uključujući neto negativne tečajne razlike (FV P/L)	26.200	18.262	1.795	1.148

Tablica 11: Troškovi ulaganja

	Životna osiguranja		Neživotna osiguranja	
	2016. tis. kn	2017. tis. kn	2016. tis. kn	2017. tis. kn
Financijski rezultat ulaganja	131.637	136.143	16.771	16.335
Ukupni prihodi od ulaganja	163.137	165.231	18.686	17.659
Ukupni troškovi ulaganja	-31.500	-29.087	-1.915	-1.324

Tablica 12: Rezultat ulaganja

A.4 Razvoj ostalih poslova

Svi značajni primici i izdaci objašnjeni su u prethodnim točkama.

Na 31. prosinca 2017. ne postoje aktivni ugovori o leasingu.

A.5 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na poslovanje i rezultate opisane su u prethodnim točkama.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.1 Opće informacije o sustavu upravljanja

B.1.1 Adekvatnost sustava upravljanja

Temeljna pretpostavka uspješnog sustava upravljanja je transparentno postavljena organizacijska struktura s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima koja omogućuje učinkovito funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola, sustava upravljanja rizicima te nesmetan rad ključnih funkcija. Kako bi se osiguralo kontinuirano i redovito obavljanje djelatnosti pored poslovne politike i strategije potrebno je donijeti politike, strategije, pisane interne akte, postupke i procedure za upravljanje rizicima, uključujući i planove za slučaj nepredviđenih okolnosti.

Vodeći se tim načelima Društvo je uspostavilo organizacijsku strukturu s jasno definiranim ovlastima i odgovornostima i učinkovitim protokom informacija među svim razinama te djelotvornim nadzorom svih razina. Društvo posebnu pažnju pridjeljuje izbjegavanju sukoba interesa kao i politici primitaka. Nadalje, Uprava Društva je donijela poslovnu politiku, strategiju, pisana pravila za upravljanje rizicima, unutarnju kontrolu, unutarnju reviziju i politiku izdvajanja poslova koje najmanje jednom godišnje pregledava i po potrebi prilagođava eventualnim novim okolnostima. Društvo redovno ocjenjuje učinkovitost politika, mjera i procedura vezanih za usklađenost Društva sa zakonskim odredbama. Osiguran je integritet računovodstvenog sustava i sustava financijskog izvještavanja i financijske i operativne kontrole. Svi ključni procesi u poslovanju Društva, uključujući planove za slučaj nepredviđenih okolnosti, regulirani su internim aktima koji se redovno preispituju i ažuriraju.

U okviru svojih revizijskih aktivnosti funkcija interne revizije redovito provjerava i vrednuje djelotvornost i učinkovitost sustava internih kontrola i drugih komponenata sustava upravljanja u svim organizacijskim jedinicama i procesima Društva, ovisno o razini rizika koji je određen strateškim planom interne revizije te ako se pokaže potreba za promjenom ili poboljšanjem sustava predlaže poduzimanje odgovarajućih mjera te prati provedbe danih preporuka. Nadalje, Društvo uz pomoć redovnih procesa vrednovanja i procjene rizika također prati prikladnosti sustava upravljanja, te prema potrebi, može pravovremeno reagirati i prilagoditi svoje aktivnosti prirodi, opsegu i složenosti rizika prisutnih u svakodnevnom poslovanju.

U nastavku je detaljnije opisana u Društvu ustrojena organizacijska i upravljačka struktura, njene odgovornosti i ovlasti, zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom članova Uprave, Nadzornog odbora te ključnih funkcija zatim politika i prakse primitaka, sustav upravljanja rizicima, sustav unutarnjih kontrola te izdvajanje poslova.

Iz svega navedenog je razvidno da je Društvo uspostavilo i provodi djelotvoran i pouzdan sustav upravljanja koji osigurava stabilno i razborito upravljanje poslovima uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslova Društva.

B.1.2 Uprava, Nadzorni odbor i ključne funkcije

B.1.2.1 Uprava

Uprava vodi poslove Društva i sastoji se od tri člana koje imenuje Nadzorni odbor. Društvo zastupaju dva člana Uprave ili jedan član Uprave zajedno s prokuristom.

Nadzorni odbor određuje nadležnosti članova Uprave i donosi Poslovnik o radu Uprave u kojemu su, između ostaloga, određeni poslovi koje Uprava može poduzeti samo uz suglasnost Nadzornog odbora.

Uprava se na 31. prosinca 2017. sastojala od sljedećih članova:

Igor Pureta, mag. ing., MBA, predsjednik Uprave

Nataša Kapetanović, dipl. ing., članica Uprave

Adriana Tomić, mr. sc., članica Uprave

Predsjednik Uprave, Igor Pureta, je odgovoran za vođenje sljedećih odjela: Odjel za zastupničku prodaju, Odjel za agencijsku prodaju, Odjel za korisnike osiguranja, Odjel za ljudske potencijale, Odjel za korporativne komunikacije i marketing, Odjel središnje organizacije prodaje i Odjel za kontroling prodaje. Odgovoran je i za zastupanje Društva kod državnih i nadzornih tijela.

Članica Uprave, Nataša Kapetanović, je odgovorna za vođenje sljedećih odjela: Odjel za aktuarske poslove, Odjel za obradu i likvidaciju šteta, Odjel za osiguranje osoba, Odjel za neživotna osiguranja, Odjel za reosiguranje i Odjel za gradnju i upravljanje nekretninama. Odgovorna je i za praćenje aktivnosti za regije Slavonija i Dalmacija, praćenje aktivnosti Odjela za internu reviziju, praćenje aktivnosti ključne funkcije – aktuarska funkcija i praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija interne revizije.

Članica Uprave, Adriana Tomić, je odgovorna za vođenje sljedećih odjela: Odjel za računovodstvo i financije, Odjel za kadrovske poslove i obračun plaća, Odjel za opće poslove, Odjel informatike i Odjel za upravljanje rizicima i kontroling. Odgovorna je i za praćenje aktivnosti za regije Istra i Kvarner, praćenje aktivnosti Odjela za pravne poslove, praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija praćenja usklađenosti i praćenje aktivnosti ključne funkcije – funkcija upravljanja rizicima.

Osim toga, Odjel za pravne poslove, Odjel za internu reviziju kao i funkcija praćenja usklađenosti, funkcija interne revizije, funkcija upravljanja rizicima i aktuarska funkcija u nadležnosti su Uprave u cjelini.

Svaki član Uprave dužan je na sjednici Uprave iznijeti važna pitanja iz svoje nadležnosti i podnijeti ih na raspravu i odlučivanje. Uprava je na zahtjev jednog člana Uprave dužna raspravljati i o važnim pitanjima poslovanja iz nadležnosti nekog drugog člana Uprave.

B.1.2.2 Nadzorni odbor

Nadzorni odbor nadzire Upravu koja vodi poslove Društva. Nadzorni odbor se na 31. prosinca 2017. sastojao od sljedećih pet članova:

mag. dr. Othmar Ederer, predsjednik Nadzornog odbora

mag. iur. Klaus Michael Scheitegel, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora

dipl. techn. Erik Venningdorf, član Nadzornog odbora

Maja Petriček, dipl. iur., članica Nadzornog odbora, predstavnica radnika u Nadzornom odboru

dipl. ing. mag. Günther Puchtler, član Nadzornog odbora

Nadzorni odbor postupa na temelju Poslovnika o radu Nadzornog odbora. U skladu s odredbama navedenog Poslovnika Nadzorni odbor može imenovati komisije radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihovog provođenja. Komisije ne mogu odlučivati o pitanjima iz nadležnosti Nadzornog odbora.

B.1.2.3 Ključne funkcije

Uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost svog poslovanja Društvo je u okviru sustava upravljanja ustrojilo sljedeće ključne funkcije: funkciju upravljanja rizicima, funkciju praćenja usklađenosti, funkciju interne revizije i aktuarsku funkciju.

B.1.2.3.1 Funkcija upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima podrška je Upravi koja definira strategiju upravljanja rizicima te postavlja ograničenja rizika. Zadatak funkcije upravljanja rizicima je analizirati podatke koji su relevantni sa stajališta rizika, napraviti agregirani prikaz identificiranih rizika, te ukazati na potencijalnu koncentraciju rizika. Nadalje, funkcija upravljanja rizicima daje pregled cjelokupne situacije rizika Društva, te izrađuje potrebne izvještaje za interna i eksterna tijela.

B.1.2.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti prati usklađenost Društva s vanjskim i unutarnjim propisima te savjetuje Upravu i Nadzorni odbor o usklađenosti Društva s odredbama Zakona o osiguranju i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje Društva. Utvrđuje i procjenjuje rizike usklađenosti te procjenjuje mogući učinak promjena u pravnom okruženju na poslovanje Društva. Funkcija praćenja usklađenosti procjenjuje primjerenost mjera usvojenih od strane Društva u svrhu sprječavanja neusklađenosti.

B.1.2.3.3 Funkcija interne revizije

Funkcija interne revizije provodi neovisne i objektivne revizijske aktivnosti i aktivnosti savjetovanja. Funkcija interne revizije provodi revizije u skladu s Godišnjim planom interne revizije koji je napravljen na temelju analize područja poslovanja koja su prioritetna s obzirom na procjenu rizika. Godišnji plan interne revizije usvaja Nadzorni odbor uz prethodno mišljenje Uprave.

Pomoću metode provjere temeljene na procjenjivanju rizika u poslovanju Društva funkcija interne revizije provodi tekuće i opsežne provjere zakonitosti, ispravnosti i svrhovitosti cjelokupnog poslovanja te pruža podršku Društvu u ostvarivanju ciljeva tako što vrednuje učinkovitost cjelokupnog sustava internih kontrola, identificira slabosti i ukazuje na odgovarajuće mjere za smanjenje odnosno izbjegavanje rizika.

B.1.2.3.4 Aktuarska funkcija

Aktuarska funkcija ima zadatke vezane uz koordiniranje, kontrolu i savjetovanje. Aktuarska funkcija koordinira izračunom tehničkih pričuva prema propisima Solventnosti II te kontrolira proces izračuna. Nadalje, izražava i objašnjava sva pitanja vezana uz adekvatnost tehničkih pričuva.

Aktuarska funkcija procjenjuje dovoljnost i kvalitetu podataka koji su osnova za izračun tehničkih pričuva i uspoređuje najbolju procjenu s iskustvenim vrijednostima.

Podrška je sustavu upravljanja rizicima, posebno kod kreiranja modela rizika koji se koriste kod izračuna minimalnog kapitalnog zahtjeva i kapitalnog zahtjeva glede solventnosti kao i kod vlastite procjene rizika i solventnosti.

B.1.3 Značajne promjene u sustavu upravljanja

Dana 30.6.2017. prestao je mandat članu Uprave Geraldu Gröstenbergeru. Nadzorni odbor je na sjednici održanoj 21.7.2017. imenovao Adrianu Tomić za članicu Uprave na vrijeme od 5 (pet) godina s trajanjem mandata od 1.8.2017. do 31.7.2022.

Uprava je odlukom od 27.6.2017. razriješila Adrianu Tomić s funkcije nositeljice ključne funkcije upravljanja rizicima s danom 30.6.2017. te je istom odlukom za novu nositeljicu ključne funkcije upravljanja rizicima imenovala Danijelu Pranić s početkom obavljanja funkcije na dan 1.7.2017. Uprava je odlukom od 21.9.2017. razriješila Danijelu Pranić s funkcije nositeljice ključne funkcije upravljanja rizicima s danom 30.9.2017. te je istom odlukom za novu nositeljicu ključne funkcije upravljanja rizicima imenovala Almu Dalip s početkom obavljanja funkcije na dan 7.10.2017.

B.1.4 Politika i prakse primitaka

B.1.4.1 Načela politike primitaka i značenje fiksnih i varijabilnih komponenti primitaka

Politika primitaka je usmjerena na strategiju poslovanja, misiju Društva, ciljeve, vrijednosti, dugoročne interese i rezultate Društva i uključuje mjere za sprječavanje sukoba interesa.

Politika primitaka je usklađena sa strategijom poslovanja i upravljanja rizicima Društva i njegovim profilom rizičnosti.

Prakse primitaka promiču dobro i učinkovito upravljanje rizicima te ne potiču preuzimanje rizika koji prelaze granicu tolerancije rizika koju je utvrdilo Društvo.

Primici se sastoje od fiksne i varijabilne komponente pri čemu je fiksna komponenta ugovorena u iznosu koji onemogućava ekonomsku ovisnost radnika o primicima po osnovi varijabilne komponente.

Otpremnine radnicima kojima prestaje radni odnos u Društvu isplaćuju se isključivo u skladu s relevantnim zakonskim odredbama.

B.1.4.2 Pojedinačni i kolektivni kriteriji uspješnosti

B.1.4.2.1 Radnici u internim odjelima i članovi Uprave

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike u internim odjelima jednokratno se isplaćuje godišnja nagrada koja se isplaćuje zajedno s plaćom za mjesec u kojemu je održana skupština Društva na kojoj su utvrđena godišnja financijska izvješća, uz uvjet da su do tada službeno objavljeni svi podaci na temelju koji se obračunava nagrada. U protivnom, nagrada se isplaćuje s isplatom prve sljedeće plaće nakon službene objave podataka. Godišnja nagrada ovisi o ostvarenim poslovnim rezultatima Društva u prethodnoj kalendarskoj godini i uspješnosti realizacije individualnih ciljeva radnika. Kriteriji za određivanje pojedinih dijelova nagrade su jasno opisani, a uvjeti za isplatu su propisani na transparentan i provjerljiv način. Prije isplate godišnje nagrade svaki radnik dobiva u elektronskom obliku obračun godišnje nagrade pri čemu je svaki sastavni dio godišnje nagrade detaljno obrazložen.

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike koji obavljaju sljedeće rukovoditeljske funkcije (direktor regije, direktor zastupničke prodaje, direktor područja zastupničke prodaje, direktor agencijske prodaje i direktor područja agencijske prodaje) isplaćuje se i paušalni iznos naknade troškova koji su neposredno vezani za obavljanje poslova njihova radnog mjesta sukladno internom aktu Društva.

Kao varijabilna komponenta primitka za članove Uprave isplaćuje se godišnja nagrada sukladno stupnju realizacije ciljeva i u roku ugovorenom između člana Uprave i Nadzornog odbora.

B.1.4.2.2 Radnici u prodaji (prodavači osiguranja i voditelji timova)

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike u prodaji osiguranja predviđene su stimulacije u vidu nagrada.

Mjesečna nagrada ovisi o ispunjenju mjesečnog plana portfelja (za prodavače osiguranja) odnosno ispunjenju mjesečnog plana portfelja tima (za voditelje timova).

Kao varijabilna komponenta primitka za radnike u prodaji osiguranja predviđena je i dodatna nagrada (superprovizija). Uvjete za ostvarivanje prava na dodatnu nagradu propisuje Uprava te se pravo na dodatnu nagradu (superproviziju) ostvaruje u slučaju ostvarenja propisanih individualnih prodajnih rezultata (za prodavače osiguranja) odnosno prodajnih rezultata organizacijske jedinice (za voditelje timova).

B.1.4.2.3 Članovi Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora ne primaju fiksne niti varijabilne primitke za sudjelovanje u radu Nadzornog odbora.

B.1.4.3 Opis sustava dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja

U Društvu ne postoji sustav dopunskih mirovina i prijevremenog umirovljenja za članove Uprave, Nadzornog odbora i nositelje ključnih funkcija.

B.1.5 Značajne transakcije

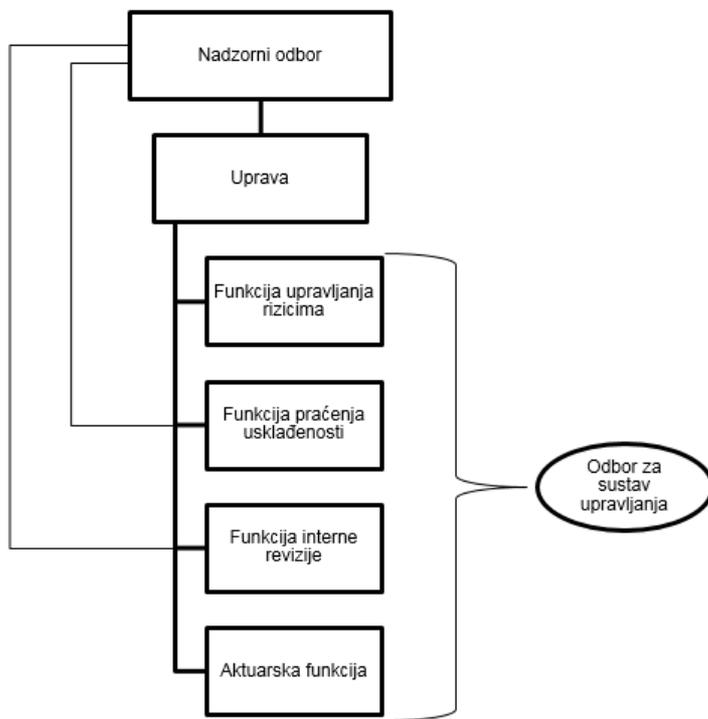
U razdoblju izvještavanja nije bilo značajnih transakcija s jedinim dioničarem, društvom Grazer Wechselseitige Versicherung AG, osobama sa značajnim utjecajem na Društvo, članovima Uprave ili Nadzornog odbora.

B.1.6 Struktura sustava upravljanja

U Društvu je uspostavljen Odbor za sustav upravljanja čiji članovi su članovi Uprave, nositelj funkcije praćenja usklađenosti, nositelj aktuarske funkcije, nositelj funkcije interne revizije, nositelj funkcije upravljanja rizicima, voditelj Odjela informatike, voditelj Odjela za ljudske potencijale, voditelj Odjela za računovodstvo i financije, voditelj Odjela za upravljanje rizicima i kontroling, koordinator procesa izdvajanja poslova računalne obrade podataka, koordinator procesa izdvajanja poslova ulaganja imovine, odgovorna osoba za primjenu FATCA-e, ovlaštena osoba za provedbu Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranju terorizma i službenik za zaštitu osobnih podataka. Glavna svrha Odbora za sustav upravljanja je razmjena informacija koje se odnose na pitanja usklađenosti u Društvu između nositelja funkcije praćenja usklađenosti i članova Odbora za sustav upravljanja.

B.1.6.1 Organizacijska integracija

Integracija sustava upravljanja u organizacijskoj strukturi Društva niže je grafički prikazana:

Slika 3: Sustav upravljanja

B.1.6.2 Ovlaštenja, resursi i neovisnost nositelja ključnih funkcija

Nositelji ključnih funkcija imaju na raspolaganju sva potrebna ovlaštenja i resurse koji im omogućuju samostalno i neovisno djelovanje. U obavljanju svojih funkcija nositelji ključnih funkcija izravno su odgovorni Upravi te djeluju samostalno i neovisno. Nositelji ključnih funkcija neposredno izvještavaju Upravu koja imenuje i opoziva nositelje ključnih funkcija. Nositelji ključnih funkcija imenuju se na neodređeno vrijeme.

B.1.6.3 Izvještavanje i savjetovanje

B.1.6.3.1 Funkcija upravljanja rizicima

Izvještavanje o rizicima obuhvaća redovno izvještavanje prema unaprijed utvrđenim terminima (godišnje odnosno kvartalno) te ad hoc izvještavanje.

Redovno izvještavanje funkcije upravljanja rizicima dijeli se na godišnju procjenu rizika za sljedeću poslovnu godinu („risk assessment“) koja se odvija u sklopu procesa planiranja i kvartalno vrednovanje rizika koji su se materijalizirali u tekućoj godini („risk reporting“). Vlasnici rizika („risk

owner“) dostavljaju predmetna vrednovanja funkciji upravljanja rizicima koja prikupljene podatke u obliku jedinstvenog izvještaja daje na znanje Upravi.

Kao što je prethodno navedeno, osim redovnog izvještavanja o rizicima, predviđeno je i izvanredno izvještavanje tzv. ad-hoc izvještavanje.

Nadalje, minimlano jednom godišnje izrađuje se izvješće o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti (ORSA) koje podliježe odobrenju Uprave. Osim Uprave, predmetno izvješće se dostavlja Nadzornom odboru, nositeljima ključnih funkcija, te prema potrebi, i u odgovarajućem ospegu, i ostalim internim korisnicima u Društvu. U skladu sa zakonskim rokovima, primjerak izvješća dostavlja se i Agenciji.

Funkcija upravljanja rizicima savjetuje Upravu o pitanjima relevantnima sa stajališta rizika, te predlaže odgovarajuće mjere za smanjenje i praćenje identificiranih rizika.

B.1.6.3.2 Funkcija praćenja usklađenosti

Obveza izvještavanja funkcije praćenja usklađenosti odnosi se na nositelja funkcije praćenja usklađenosti kao i na kontakt-osobe za praćenje usklađenosti. Nositelj funkcije praćenja usklađenosti je dužan za svaku poslovnu godinu, a najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine, Upravi i Nadzornom odboru podnijeti pisani izvještaj o radu funkcije praćenja usklađenosti (Godišnji izvještaj o praćenju usklađenosti). Nositelj funkcije praćenja usklađenosti dužan je bez odlaganja izvijestiti Upravu i Nadzorni odbor i o svim pitanjima važnim za praćenje usklađenosti (Ad hoc izvještaj o praćenju usklađenosti).

Izvještavanje kontakt-osoba za praćenje usklađenosti odvija se u tijeku procesa upravljanja rizicima. Zbog toga kontakt-osobe za praćenje usklađenosti svaka tri mjeseca izvještavaju nositelja funkcije praćenja usklađenosti o rizicima usklađenosti te planiranim i već provedenim mjerama kao i o svim ostalim pitanjima koja se odnose na praćenje usklađenosti i koji su značajni za njihovu organizacijsku jedinicu odnosno područje odgovornosti. Kontakt-osobe za praćenje usklađenosti dužne su bez odlaganja izvijestiti nositelja funkcije praćenja usklađenosti i o svim pitanjima važnima za praćenje usklađenosti (Ad hoc izvještaj o praćenju usklađenosti).

Nositelj funkcije praćenja usklađenosti savjetuje Upravu i Nadzorni odbor naročito o usklađenost s propisima kojima se uređuje poslovanje Društva kao i o primjeni odgovarajućih mjera u svrhu sprječavanja neusklađenosti.

B.1.6.3.3 Funkcija interne revizije

Nakon završetka provođenja revizije interni revizor izrađuje revizijski izvještaj u kojemu navodi utvrđene nalaze iz provedene revizije. Svaki izvještaj prvo pregledava nositelj funkcije interne revizije te se nakon toga daje na znanje odgovornim osobama iz revidiranih područja kao i cjelokupnoj Upravi. Revizijski izvještaj koji se daje na znanje Upravi mora sadržavati sve nalaze revizije i dane preporuke.

Nositelj funkcije interne revizije obavještava Upravu i Nadzorni odbor dva puta godišnje o svim nalazima revizije, danim preporukama i provedbi danih preporuka. Nositelj funkcije interne revizije

izdaje Polugodišnje izvješće interne revizije sa stanjem na 30. lipnja tekuće godine te Godišnji izvještaj interne revizije sa stanjem na 31. prosinca.

Ako funkcija interne revizije ocijeni da su nastavak poslovanja, razvitak ili funkcionalnost Društva ugroženi ili bitno narušeni, bez odgode izvješćuje sve članove Uprave. Revizijski izvještaj se, nadalje, mora podnijeti bez odgode ako je neophodno ili svrhovito kako bi se u većoj mjeri utvrđena narušavanja mogla što prije otkloniti ili ograničiti njihovo širenje.

U okviru aktivnosti savjetovanja funkcija interne revizije pruža potporu u projektima, osobito savjetovanjem u oblikovanju sustava internih kontrola i u implementaciji važnih projekata i radnih postupaka, kako bi se osigurala njihova pravilnost i implementacija adekvatnih kontrola.

B.1.6.3.4 Aktuarska funkcija

Tijekom 2017. godine aktuarska funkcija je obavljala sljedeće poslove u okviru Solventnosti II vezane uz tehničke pričuve:

- koordiniranje izračuna tehničkih pričuva;
- osiguravanje primjerenosti metodologija, modela i pretpostavki na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva;
- procjenjivanje dovoljnosti i kvalitete podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva;
- uspoređivanje najboljih procjena s iskustvom;
- obavještavanje Uprave i Nadzornog odbora Društva o pouzdanosti i adekvatnosti izračuna tehničkih pričuva.

Aktuarska funkcija je također iskazala mišljenja o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika osiguranja i primjerenosti programa reosiguranja te sudjelovala u učinkovitoj provedbi sustava upravljanja rizicima.

Aktuarska funkcija podnosi najmanje jednom godišnje pisani izvještaj Upravi o preuzetim zadacima i njihovim rezultatima. U izvještaju se jasno utvrđuje svaki eventualni nedostatak i daju preporuke kako ispraviti takve nedostatke.

Aktuarska funkcija u izvještaju za 2017. godinu iznosi sljedeća mišljenja:

- potvrđuje pouzdanost i primjerenost izračuna tehničkih pričuva te adekvatnu kvalitetu korištenih podataka i sustava informacijskih tehnologija;
- potvrđuje primjerenu politiku preuzimanja rizika uzimajući u obzir dostatnost premije, nepostojanje antiselekcije te ostale učinke na portfelj (inflacija, pravni rizici i sl.)
- potvrđuje primjerenost ugovora o reosiguranju obzirom na profil rizičnosti Društva i kreditni položaj reosiguravatelja te primjerenost izračuna naknada od reosiguranja.

B.2 Zahtjevi u vezi s poslovnim ugledom i iskustvom

B.2.1 Zahtjevi u vezi sa stručnim kvalifikacijama, radnim iskustvom i znanjem

B.2.1.1 Općenito

Za vrednovanje stručnosti članova Uprave, članova Nadzornog odbora i nositelja ključnih funkcija uzimaju se u obzir stručne kvalifikacije stečene formalnim obrazovanjem, stručna znanja i praktično radno iskustvo.

B.2.1.2 Uprava

B.2.1.2.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Članovi Uprave moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij čijim je završetkom stečeno najmanje 300 ECTS bodova ili sveučilišni dodiplomski studij čijim je završetkom stečena visoka stručna sprema ili stručni dodiplomski studij u trajanju od najmanje četiri godine čijim završetkom je stečena visoka stručna sprema.

Članovi Uprave moraju imati najmanje tri godine iskustva na rukovodećim poslovima u Društvu koje čini radno iskustvo u obavljanju funkcije člana Uprave, prokurista, nositelja ključne funkcije i/ili u rukovođenju drugim organizacijskim dijelovima Društva ili najmanje pet godina iskustva u rukovođenju poslovima koji se mogu usporediti s poslovima Društva, a koje čini radno iskustvo u rukovođenju poslovima, prvenstveno u financijskim institucijama odnosno pravni osobama ili tijelima javne vlasti kojima su financijski poslovi temeljni poslovi ili čine njihovu osnovnu djelatnost te poslovima za koje Agecnija ocijeni da su takvog karaktera da je obavljajući takve poslove kandidat mogao steći znanje potrebno za obavljanje funkcije člana uprave Društva.

B.2.1.2.2 Stručna znanja

Članovi Uprave moraju imati stručna znanja iz područja tržišta osiguranja i financijskih tržišta, poslovne strategije i poslovnih modela, sustava upravljanja, financijske i aktuarske analize kao i regulatornog okvira i regulatornih zahtjeva.

Pri tome Uprava kao cjelina mora biti stručna. Pojedini članovi Uprave s visokom razinom stručnih znanja iz pojedinih područja mogu, osobito s obzirom na podjelu nadležnosti, kompenzirati nižu razinu stručnih znanja iz navedenih područja kod drugih članova.

B.2.1.3 Nadzorni odbor

B.2.1.3.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Članovi Nadzornog odbora moraju imati stručne kvalifikacije koji su opisane u točki B.2.1.2.1 za članove Uprave pri čemu jedan član Nadzornog odbora, koji svojim relevantnim iskustvom i dosadašnjim radom u Nadzornom odboru Društva može dokazati da ispunjava uvjete propisane Zakonom, ne mora imati završen diplomski studij.

Članovi Nadzornog odbora moraju imati iskustvo vođenja, rukovođenja ili nadzora nad vođenjem poslova društva usporedive veličine i predmeta poslovanja, kao i društva za osiguranje u kojem su mogli steći iskustvo potrebno za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora društva za osiguranje. Pod relevantnim iskustvom se smatra iskustvo stečeno u rukovođenju poslovima ili u poslovima nadzora nad vođenjem poslova Društva u trajanju od najmanje tri godine ili istovjetno iskustvo u trajanju od najmanje pet godina stečeno u drugom trgovačkom društvu odnosno pravnoj osobi koja obavlja poslove u djelatnosti usporedivoj djelatnosima Društva odnosno iskustvo stečeno na poslovima na kojima je osoba mogla steći iskustvo potrebno za obavljanje funkcije člana Nadzornog odbora, Pod relevantnim iskustvom se smatra iskustvo od najmanje pet godina stečeno na poslovima u tijelima nadležnim za nadzor financijskih institucija, rukovodećim mjestima s visokim stupanjem samostalnosti u pravnim osobama ili tijelima državne uprave, poslovima prokurista ili savjetnika uprave u drugom trgovačkom društvu odnosno pravnoj osobi koja obavlja poslove iz djelatnosti usporedive s djelatnosti Društva. Članovi Nadzornog odbora moraju poznavati djelatnost kojom se Društvo bavi te trebaju biti u stanju u skladu sa specifičnim obrazovanjem i radnim iskustvom u struci kritički ispitati odluke Uprave i davati konstruktivne prigovore na odluke Uprave.

B.2.1.3.2 Stručna znanja

Članovi Nadzornog odbora moraju imati znanja o bitnim pravima i obvezama Uprave i Nadzornog odbora, strukturi i načinu funkcioniranja Društva, odborskim procedurama za Nadzorni odbor te moraju poznavati i razumjeti pravo trgovačkih društava i regulatorne propise koji se odnose na nadzornu funkciju kako bi mogli nadzirati i kontrolirati i aktivnosti Uprave.

Predsjednik Nadzornog odbora mora, osim prethodno navedenih znanja, imati primjerena teorijska i praktična znanja o poslovanju i računovodstvu društva za osiguranje. Osim toga, mora biti upoznat s relevantnim regulatornim okvirom koji se odnosi na nadležnosti Nadzornog odbora te mora imati osnovna znanja iz prava trgovačkih društava te poznavati i Statut Društva kao i Poslovnik o radu Uprave i Poslovnik o radu Nadzornog odbora te mora poznavati i razumijevati i regulatorni okvir koji se odnosi na funkciju predsjednika Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor mora, kao i Uprava, u cjelini biti stručan. Pojedini članovi Nadzornog odbora s visokom razinom stručnih znanja iz pojedinih područja mogu, osobito u svrhu poželjne različitosti u pogledu obrazovanja i stručnosti, kompenzirati nižu razinu stručnih znanja iz navedenih područja kod drugih članova.

B.2.1.4 Nositelji ključnih funkcija

B.2.1.4.1 Stručne kvalifikacije i iskustvo

Nositelji ključnih funkcija moraju imati završen preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili stručni studij i specijalistički diplomski stručni studij čijim je završetkom stečeno najmanje 300 ECTS bodova ili sveučilišni dodiplomski studij čijim je završetkom stečena visoka stručna sprema ili stručni dodiplomski studij u trajanju od najmanje četiri godine čijim završetkom je stečena visoka stručna sprema.

Nositelji ključnih funkcija moraju imati najmanje tri godine iskustva u rukovođenju ili obavljanju osiguravateljskih poslova u Društvu ili drugoj pravnoj osobi na odgovarajućim poslovima iz područja financija, bankarstva, prava, aktuaristike, revizije ili upravljanja rizicima, uključujući i više kratkoročnih ili privremenih poslova za koje se može utvrditi da su obavljajući takve poslove stekli to iskustvo.

B.2.1.4.2 Stručna znanja

Nositelji ključnih funkcija moraju imati znanja iz područja tržišta osiguranja i financijskih tržišta, poslovne strategije i poslovnih modela kao i regulatornog okvira u skladu s pojedinačnom ključnom funkcijom.

Nositelj funkcije upravljanja rizicima, nositelj funkcije praćenja usklađenosti i nositelj funkcije interne revizije moraju imati podrobna znanja iz područja sustava upravljanja.

Nositelj funkcije upravljanja rizicima i nositelj aktuarske funkcije moraju imati podrobna znanja iz područja financijske i aktuarske analize.

Nositelj aktuarske funkcije mora imati podrobna znanja iz aktuarske i financijske matematike.

B.2.2 Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti

B.2.2.1 Uprava

Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti članova Uprave je u nadležnosti Nadzornog odbora. Odjel za ljudske potencijale Društva može biti zadužen za pribavljanje, prosljeđivanje i obradu dokumentacije, ali ne i za samu procjenu stručnosti i primjerenosti.

Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti kandidata za nove članove Uprave mora se provesti prije njihovog imenovanja tako da Nadzorni odbor može svoju odluku o imenovanju novog člana Uprave temeljiti na rezultatima procjene.

Prije donošenja odluke o imenovanju za člana Uprave, članovi Nadzornog odbora razgovaraju s kandidatom te imaju priliku usmeno mu postavljati pitanja.

Prije donošenja odluke o imenovanju člana Uprave Nadzorni odbor mora za kandidata za člana Uprave od Agencije zatražiti i dobiti odobrenje za obavljanje funkcije člana Uprave.

O imenovanju i razrješenju člana Uprave Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

B.2.2.2 Nadzorni odbor

Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti članova Nadzornog odbora je u nadležnosti Nadzornog odbora. Odjel za ljudske potencijale Društva može biti zadužen za pribavljanje, prosljeđivanje i obradu dokumentacije, ali ne i za samu procjenu stručnosti i primjerenosti.

Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti kandidata za nove članove Nadzornog odbora se mora provesti prije njihovog imenovanja tako da dioničari mogu svoju odluku o imenovanju novog člana Nadzornog odbora temeljiti na rezultatima procjene.

O imenovanju i razrješenju člana Nadzornog odbora Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

B.2.2.3 Ključne funkcije

Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti nositelja ključnih funkcija je u nadležnosti Odjela za ljudske potencijale pri čemu odluku o imenovanju nositelja ključne funkcije donosi Uprava. Odjel za ljudske potencijale može se prilikom procjene koristiti i podacima iz drugih izvora odnosno drugih odjela.

Za pohranu dokumenata i rezultata procjene nadležan je Odjel za ljudske potencijale.

Prije imenovanja nositelja ključne funkcije primjenjuje se višestupanjski, strukturirani selekcijski postupak koji osim psihometrijskog testiranja u svrhu analize potencijala i utvrđivanja primjerenosti obuhvaća razgovor s psihologom i djelomično strukturirane intervju s kandidatima. Prilikom procjene potencijala kandidata kritički se evaluira u prvom redu ispunjenje uvjeta u smislu stručnih i osobnih vještina i kompetencija za obavljanje određene funkcije slijedom definiranog profila funkcije.

Postupak za procjenu stručnosti i primjerenosti kandidata za nove nositelje ključnih funkcija se mora provesti u sklopu internog ili eksternog procesa selekcije kandidata, prije njihovog imenovanja tako da Uprava može svoju odluku o imenovanju nositelja ključne funkcije temeljiti na rezultatima procjene.

O imenovanju i razrješenju nositelja ključne funkcije Društvo je dužno na propisani način izvijestiti Agenciju.

B.3 Sustav upravljanja rizicima

Pod upravljanjem rizicima podrazumijevaju se sve mjere za prepoznavanje i ovladavanje rizicima, kojima je Društvo izloženo. Drugim riječima, upravljanje rizicima je sveukupnost propisa, politika i procedura koji su međusobno usklađeni i koordinirani, te mjera i postupaka za prepoznavanje, nadziranje i obranu od rizika.

Zadatak upravljanja rizicima je svjesno i ciljano prihvaćanje rizika i njihovo sustavno vrednovanje, upravljanje, nadgledanje kao i pripremanje alternativnih mjera, kako bi se pravodobno moglo postupati protiv potencijalnih štetnih događaja.

Jedan od ciljeva upravljanja rizicima je stvaranje odgovarajuće kulture u svim odjelima Društva tj. poticanja svijesti o postojanju rizika pri donošenju svih odluka i postupaka tijekom poslovanja. Stoga je potrebno razviti odgovarajući pristup rizicima na svim razinama Društva. U tu svrhu organiziraju se redovite radionice s vlasnicima rizika na temu upravljanja rizicima i na temu aktualnih izmjena.

Implementacija sustava upravljanja rizicima u Društvo objašnjena je u Politici upravljanja rizicima, koja je usvojena od strane Uprave Društva. Predmetna Politika se najmanje jednom godišnje provjerava, i po potrebi, usklađuje.

B.3.1 Strategija upravljanja rizicima

Temeljna načela strategije upravljanja rizicima proizlaze iz poslovne politike Društva i mogu se sažeti u sljedećim točkama:

- osiguranje daljnjeg razvoja Društva,
- osiguranje financijskih ciljeva,
- ostvarenje strateških ciljeva,
- usklađenost sa zakonskim propisima.

Ključni čimbenik za osiguranje nastavka poslovanja je kontinuirano održavanje odgovarajuće razine vlastitih sredstava i njihova sigurnost.

Usklađivanje poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima provodi se u okviru izrade godišnjeg plana kao i kroz izračun ključnih pokazatelja, sustava za rano prepoznavanje rizika i analiza scenarija, te izračuna kapitalnih zahtjeva prema načelima Solventnosti II.

Osim toga, na temelju planova za višegodišnje razdoblje, a u sklopu procesa vlastite procjene rizika i solventnosti, izvode se zaključci o razini i kvaliteti vlastitih sredstava i analizira se mogu li se zacrtani strateški ciljevi doista ostvariti, odnosno je li osigurano dugoročno ispunjenje kapitalnih zahtjeva ili je u tu svrhu potrebna implementacija odgovarajućih mjera.

Sustav upravljanja rizicima i sustav internih kontrola usklađeni su na način da stvaraju preduvjete za postizanje financijskih i strateških ciljeva Društva, kao i ispunjenje zakonskih odredbi za izračun solventnosti.

B.3.2 Proces upravljanja rizicima

Na sljedećoj slici prikazani su glavni koraci u procesu upravljanja rizicima.

Slika 4: Proces upravljanja rizicima

Prvi korak u procesu upravljanja rizicima je **identifikacija rizika**. Taj korak predstavlja analizu trenutnog stanja koja uključuje preispitivanje ključnih procesa i ključnih područja poslovanja, nakon čega se identificiraju potencijalni rizici i odgovarajuće mjere za njihovo smanjenje ili izbjegavanje.

Poseban naglasak stavlja se na rizike s najvećim mogućim financijskim učinkom.

Svaki pojedini identificirani rizik dodjeljen je određenoj grupi rizika. Takva kategorizacija rizika pojednostavljuje prikupljanje relevantnih informacija o rizicima, njihovo vrednovanje i upravljanje.

U Društvu su jasno definirane odgovornosti za svaki pojedini rizik, pri čemu su vlasnici (upravitelji) rizika odgovorni za vrednovanje i praćenje dodijeljenih im rizika.

U svrhu procjene ukupnog profila rizičnosti definiran je vremenski horizont od jedne godine, te vremenski horizont od 3 godine koji je usklađen s vremenskim horizontom planiranja u Društvu.

Ujednačen način identificiranja i vrednovanja rizika unutar svake pojedine organizacijske jedinice u Društvu osiguran je ne samo definiranim Registrom rizika nego i uputama za procjenu potencijalnih rizika, odnosno vrednovanje rizika koji su se već materijalizirali u promatranom razdoblju.

Drugi korak u procesu upravljanja rizicima je **vrednovanje i analiza rizika**. U ovome koraku se nastoji, koliko je to moguće, kvantificirati identificirane rizike. Za rizike kod kojih je kvantifikacija otežana ili se uopće ne može napraviti (kao npr. neki od operativnih rizika) provodi se kvalitativna procjena.

Procjena potencijalnih rizika dobiva se od strane stručnjaka za predmetno područje, a pomoću matrice rizika koja uzima u obzir dva faktora – vrijednost rizika i vjerojatnost realizacije predmetnog rizika. („risk assessment“).

Na temelju odabira vrijednosti rizika i stupnja vjerojatnosti njegove realizacije dobije se očekivana vrijednost pojedinog rizika na godišnjoj razini.

Proces vrednovanja potencijalnih rizika provodi se jednom godišnje u sklopu procesa planiranja (treći kvartal tekuće godine za sljedeću godinu).

Nadalje, prilikom analize identificiranih rizika određuje se stupanj njihove važnosti. U svim kasnijim analizama i prilikom definiranja mjera za upravljanje rizicima poseban naglasak se stavlja na rizike koji su prethodno opisani kao značajni.

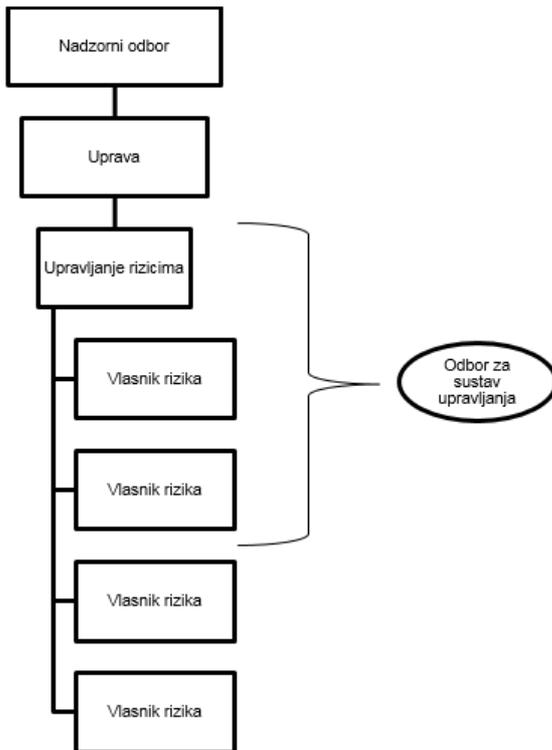
Nakon vrednovanja i analize slijedi **kontrola rizika**. U ovome koraku se povezuju profil rizičnosti, interno procijenjena ukupna potreba za kapitalom, te interno definirana ograničenja rizika. Za pokriće rizika koji su opisani kao značajni osigurava se odgovarajući iznos kapitala.

Pri tome se informacije relevantne sa stajališta rizika uzimaju o obzir prilikom definiranja odgovarajućih mjera za praćenje rizika (npr. napuštanje određenog područja poslovanja; promjene/prilagodbe proizvoda; promjene na području ulaganja).

Sljedeći korak u procesu upravljanja rizicima odnosi se na **nadgledanje/praćenje rizika**. Praćenje identificiranih rizika obveza je svakog vlasnika (upravitelja) rizika i provodi se, s jedne strane kroz kontrolu pridržavanja definiranih ograničenja na rizike, te s druge strane kroz kontinuirano promatranje pokazatelja identificiranih rizika. Nadalje, konstantnim promatranjem učinkovitost implementiranih mjera za smanjenje rizika kao i promatranjem kretanja na tržištu osiguranja i tržištu kapitala omogućava se brza reakcija na sve potencijalne promjene u okruženju u kojemu Društvo posluje.

B.3.3 Implementacija funkcije upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima organizacijski je ustrojena na sljedeći način:

Slika 5: Organizacijski ustroj funkcije upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima je – kao dio sustava upravljanja – integrirana u organizacijsku strukturu, kao i u proces donošenja odluka Društva te odgovara izravno Upravi. U svome radu je neovisna i odluke donosi samostalno. Funkcija upravljanja rizicima podnosi izvještaje izravno Upravi. Imenovanje, ponovno imenovanje ili opoziv nositelja funkcije upravljanja rizicima u isključivoj je nadležnosti Uprave. Detalji o funkciji upravljanja rizicima dostupni su u točki B.1. ovoga izvješća.

Odgovornost za ustroj odgovarajućeg sustava upravljanja rizicima je na Upravi Društva.

Odgovornosti unutar procesa upravljanja rizicima dodijeljeni su na sljedeći način:

Vrednovanje, kontrola i praćenje pojedinačnih rizika u nadležnosti je **vlasnika (upravitelja) rizika** kojima su predmetni rizici dodijeljeni. Identificiranje i vrednovanje rizika povezanih s formiranjem pričuva u nadležnosti je **aktuarske funkcije** koja ujedno provjerava i primjerenost korištene metodologije formiranja pričuva.

Kao što je to već opisano u točki B.1.2.3., rizike povezane s praćenjem usklađenosti identificira i vrednuje **funkcija praćenja usklađenosti**. **Interna revizija** izrađuje kartu rizika i procjenjuje učinkovitost sustava upravljanja rizicima u okviru svojih revizija.

Odjel za pravne poslove definira Politiku nagrađivanja, koja zajedno sa strategijom upravljanja rizicima omogućava razborito upravljanje Društvom, te jačanje cjelokupnog sustava upravljanja rizicima.

Suradnja prethodno spomenutih ključnih funkcija očituje se i kroz redovite sastanke Odbora za sustav upravljanja na kojima se raspravlja o svim temama i o svim značajnim rizicima unutar pojedinačnih organizacijskih jedinica, kao i o ukupnom profilu rizičnosti Društva, te se dogovaraju odgovarajuće mjere za upravljanje predmetnim rizicima. **Funkcija upravljanja rizicima** odgovorna je za koordinaciju cjelokupnog procesa upravljanja rizicima kao i pružanje podrške vlasnicima (upraviteljima) rizika. Na temelju prikupljenih podataka definira se ukupni profil rizičnosti Društva.

Glavni zadaci i odgovornost funkcije upravljanja rizicima opisani su u točki B.1.2.3.2., dok su ovlasti, resursi i operativna neovisnost opisani u točki B.1.6.2.

Izveštavanje o rizicima uspostavljeno je između vlasnika (upravitelja) rizika i Odjela za upravljanje rizicima i kontroling, te između funkcije upravljanja rizicima i Uprave i Nadzornog odbora. Izveštavanje i savjetovanje od strane funkcije upravljanja rizicima opisano je u točki B.1.6.3.1.

B.3.4 Upravljanje rizicima za korisnike internog modela

U svrhu izračuna kapitalnog zahtjeva glede solventnosti (SCR) prema načelima Solventnost II Društvo ne koristi interni model, već standardnu formulu definiranu od strane EIOPA-e.

B.3.5 Vlastita procjena rizika i solventnosti (ORSA)

Vlastita procjena rizika i solventnosti je sastavni dio poslovne strategije i poslovnog planiranja te se kontinuirano uzima u obzir prilikom donošenja strateških odluka Društva. ORSA proces se provodi minimalno jednom godišnje odnosno češće ako Društvo procijeni da je došlo ili da bi primjenom određene odluke moglo doći do značajne promjene u profilu rizičnosti Društva. Rezltati ORSA procesa se dokumentiraju u Izvješću o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti kojeg odobrava Uprava Društva i daje na znanje HANFA-i i Nadzornom odboru.

Glavni cilj provođenja procesa vlastite procjene rizika i solventnosti je sveobuhvatan pregled postojećih i potencijalnih rizika Društva, te postojećeg i očekivanog stupnja solventnosti. Pri tome se u obzir uzimaju strateški, financijski i osigurateljno-tehnički ciljevi utvrđeni u poslovnoj strategiji, te ograničenja rizika utvrđena u strategiji upravljanja rizicima.

U procjenu su uključeni svi značajni rizici Društva, neovisno o tome mogu li se kvantificirati ili ne.

Proces ORSA povezuje sustav upravljanja rizicima s cjelokupnim sustavom upravljanja u Društvu. Stvara poveznicu između upravljanja kapitalom, nadzora i internih kontrola, te dobivenih saznanja iz samoga procesa. Sve to se odvija u skladu s poslovnom strategijom, strategijom upravljanja kapitalom i strategijom upravljanja rizicima. Naglasak je na anticipativnom pogledu na potencijalne rizike s kojima se Društvo može suočiti u budućnosti, kako bi dobivena slika o ukupnim rizicima bila što potpunija.

Interna stopa solventnosti definira se u tijeku procesa utvrđivanja sposobnosti nosivosti rizika stavljanjem u odnos vlastitih sredstava s ukupnom potrebom za kapitalom (interna potreba za kapitalom).

ORSA je važan alat Uprave, kao i središnji izvor informacija za Nadzorni odbor, druge ključne funkcije u Društvu, te Agenciju kao nadzorno tijelo Društva.

Cjelokupni proces provođenja ORSA-e usklađen je s prirodom, ospegom i složenošću rizika kojima je Društvo izloženo.

Provedba vlastite procjene rizika i solventnosti uključuje i usporedbu rezultata kapitalnih zahtjeva glede solventnosti (SCR iz 1. stupa) i rezultata kapitalnih zahtjeva prema internom obračunu Društva. Nadalje, provedba procesa ORSA uključuje i analizu kontinuirane usklađenosti s kapitalnim zahtjevima SCR i MCR, te analizu kontinuirane usklađenosti s tehničkim pričuvama.

B.3.5.1 Opis procesa ORSA

Provedba procesa ORSA započinje definiranjem strategije upravljanja rizicima, koja je usklađena s poslovnom strategijom Društva. Na temelju definirane strategije upravljanja rizicima definiraju se ograničenja rizika i apetit za rizikom, te se prate tako postavljena ograničenja.

Slijedi utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom prema internom obračunu (2. stup) koja se temelji na profilu rizičnosti definiranom u sklopu procesa upravljanja rizicima (pogledati točku B.3.2).

Ukupna potreba za kapitalom promatra se u odnosu na postojeća vlastita sredstva iz 1. stupa, te se na taj način definira interna stopa solventnosti za jednogodišnje razdoblje. Vlastita sredstva se, ovisno o kvaliteti, raspoređuju u zakonski definirane kategorije 1, 2 i 3, pri čemu su vlastita sredstva Društva u cjelosti raspoređena u najvišu kategoriju 1.

Važan korak u provedbi procesa ORSA je anticipativni pogled na očekivane rizike. Sažetak rezultata za promatrano jednogodišnje i trogodišnje razdoblje opisuje se u Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Dobiveni rezultati utječu na definiranje poslovne strategije i strategije upravljanja rizicima.

Dodatni dio koji se obrađuje u Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti je kontrola primjerenosti metodologije izračuna SCR-a i korištenih pretpostavki. Kontrola se provodi usporedbom rezultata 1. i 2. stupa. Osim toga, izvještaj uključuje i kontrolu usklađenosti obračuna tehničkih pričuva s važećom regulativom.

U Izvještaju o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti prikazan je sažetak korištenih pretpostavki za vrednovanje i obračun identificiranih rizika, kao i rezultati i saznanja iz procesa provedbe ORSA-e i izračuna SCR-a. Predmetni rezultati i saznanja komentiraju se na sjednicama Odbora za sustav upravljanja i na sjednicama Uprave. Rezultati i saznanja koja su stečena tijekom procesa vlastite procjene rizika i solventnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluka, te prema potrebi, mogu dovesti i do promjena u poslovnoj strategiji i strategiji upravljanja rizicima. Kada Uprava usvoji

Izveštaj o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. on se u zakonski propisanom roku od dva tjedna dostavlja Agenciji.

Obračuni i korištena metodologija u pojedinačnim koracima provedbe procesa ORSA opisani su u internoj dokumentaciji Društva.

Značajni dio cjelokupnog procesa provedbe ORSA-e, a posebno dijela koji se odnosi na utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom, je osiguravanje **kvalitete podataka**. Ista se u Društvu osigurava korištenjem jedinstvenih sustava unutar GRAWE Group, automatskim odnosno u velikoj mjeri automatskim sučeljima, točnim definicijama pojedinačnih podataka i sigurnošću pohranjenih podataka, ali i tijesnom suradnjom između funkcija upravljanja i svih poslovnih područja koja obuhvaća proces ORSA.

B.3.5.2 Organizacijska struktura i proces odlučivanja u procesu ORSA

Ukupnu odgovornost za učinkovitost procesa ORSA i iz njega dobivenih rezultata snosi cijela **Uprava**. To znači da Uprava razumije ORSA-izračune i da dobivene rezultate preispituje i na temelju njih donosi strateške odluke o upravljanju. Ove nastale odluke se opet uključuju u proces ORSA kao nova osnova. Osim toga, u slučaju značajne promjene stanja rizika ili profila rizičnosti (npr. zbog prijenosa portfelja, preuzimanja vlasničkih udjela u drugom društvu, i/ili uvođenje novih grupa proizvoda) Uprava može donijeti odluku o izvanrednoj (ad-hoc) provedbi vlastite procjene rizika i solventnosti. Nadalje, prilikom donošenja značajnih strateških odluka Uprava dobiva podršku u obliku nekoliko varijanti izračuna, u kojima se konačni rezultat promatra preko različitih ulaznih parametara i pretpostavki o rizicima.

Funkcija upravljanja rizicima koordinira cjelokupnim procesom provedbe ORSA-e, pri čemu ostvaruje usku suradnju s drugim ključnim funkcijama u Društvu. Detaljniji opis organizacijske strukture za funkciju upravljanja rizicima sadržan je u točki B.3.3.

B.3.5.3 Učestalost provođenja procesa ORSA

Redovni proces provođenja vlastite procjene rizika i solventnosti odvija se jednom godišnje, paralelno s procesom poslovnog planiranja. Izveštaj o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti odobrava i usvaja Uprava. Rezultati i saznanja koja su stečena tijekom procesa vlastite procjene rizika i solventnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluka, te prema potrebi, mogu dovesti i do promjena u poslovnoj strategiji i strategiji upravljanja rizicima.

U slučaju značajnih promjena u profilu rizičnosti Društva odnosno u slučaju značajnih promjena kod adekvatnosti kapitala predviđeno je provođenje izvanredne (ad hoc) vlastite procjene rizika i solventnosti. Takve promjene mogu biti prouzročene internim odlukama i čimbenicima (npr. značajne promjene u investicijskom portfelju) ili vanjskim čimbenicima (tržišni rizici).

B.3.5.4 Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom

Profil rizičnosti Društva definira se temeljem rezultata vrednovanja rizika u sklopu procesa procjene rizika (pogledati točku B.3.2.), pri čemu se u obzir uzimaju i analiziraju i rezultati obračuna SCR-a.

Utvrđivanje ukupne potrebe za kapitalom za tržišne rizike provodi se pomoću interno razvijenih metoda temeljenih na VaR izračunima sa stupnjem pouzdanosti od 95% uz vremenski horizont od jedne godine (skraćeno VaR 95), odnosno uz pomoć testova otpornosti na stres i analiza scenarija. Za preostale rizike najvećim dijelom se koriste procjene internih stručnjaka za pojedina područja. Važno je istaknuti da u izračun ukupne potrebe za kapitalom ulaze svi značajni rizici uključujući i one koji nisu obuhvaćeni standardnom formulom za 1. stup. Iz tog razloga se rizici koji nisu na primjeren način uvršteni u standardnu formulu, kao npr. bezrizične državne obveznice zemalja članica OECD-a, dodatno uključuju u internu procjenu rizika.

Ukupna interna potreba za kapitalom definira se agregirajući sve identificirane značajne rizike. Prilikom agregacije uzima se u obzir korelacijska matrica iz 1. stupa.

Projekcija ukupne interne potreba za kapitalom za trogodišnje razdoblje planiranja temelji se na postojećem trogodišnjem planu Društva prema načelima MRS/MSFI-a koji služi kao podloga za planiranje prema tržišnoj vrijednosti.

B.3.5.5 Povezanost upravljanja kapitalom i upravljanja rizicima

Kao što je prethodno navedeno u točki B.3.5.1., ukupna potreba za kapitalom promatra se u odnosu na postojeća vlastita sredstva raspoloživa na referentni datum. Osim samog iznosa vlastitih sredstava u obzir se uzima i njihova kvaliteta.

Vlastita sredstva Društva raspoređena su u najvišu kategoriju prema kriteriju kvalitete, te je cilj da tako bude i u budućim razdobljima. Postavljeni plan upravljanja kapitalom uključuje i jednogodišnje prognoze i srednjoročni plan vlastitih sredstava i kapitalnih zahtjeva, kao i sve druge relevantne informacije koje proizlaze iz sustava upravljanja rizicima i Izvještaja o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Plan upravljanja kapitalom zajedno s Izvještajem o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti podnosi se Nadzornom odboru.

Ako se iz spomenutih projekcija može zaključiti da bi stupanj solventnosti Društva mogao pasti ispod interno postavljene granice, uslijedit će razrada plana za primjenu odgovarajućih mjera.

B.4 Sustav internih kontrola

B.4.1 Opis

Uprava snosi sveukupnu odgovornost za uspostavu, praćenje i redovito provođenje primjerenog i učinkovitog sustava internih kontrola što podrazumijeva: usklađenost s važećim zakonskim, regulatornim i internim propisima koji se odnose na Društvo, učinkovitost i djelotvornost poslovanja u smislu ispunjenja poslovnih ciljeva, te dostupnost i pouzdanost financijskih i nefinancijskih informacija.

Sustav internih kontrola se temelji na konceptu tri linije obrane.

Prvu liniju obrane čine vlasnici rizika (ulaganje, prodaja, tehnika osiguranja, likvidacija šteta, IT i sl.). Vlasnici rizika koji identificiraju, procjenjuju i mjere rizike kojima je Društvo izloženo u svojem poslovanju, te su odgovorni za organizaciju, primjenu i razvoj sustava internih kontrola. Drugu liniju obrane čine funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti i aktuarska funkcija. Treću liniju obrane čini funkcija interne revizije. Funkcija interne revizije redovito provjerava i vrednuje u okviru svojih revizijskih aktivnosti djelotvornost i učinkovitost sustava internih kontrola i podržava daljnji razvoj djelotvornih kontrola između ostaloga praćenjem provedbe danih preporuka („follow-up“).

Sustav internih kontrola uključuje između ostalog upravljačke i računovodstvene postupke, okvir za internu kontrolu, odgovarajuće izvještavanje na svim razinama Društva kao i funkciju praćenja usklađenosti.

Središnje dokumentiranje ključnih procesa uključujući opisane kontrole, koordinaciju, provjeru sustava internih kontrola u pogledu njegove potpune ažuriranosti te njegov daljnji razvoj u nadležnosti su pojedinačnog odjela koji je odgovoran za pojedinačni ključni proces. Odjel za upravljanje rizicima i kontroling vodi brigu o unosu i ažuriranju ključnih procesa svih odjela u Društvu, te pri tome pruža odgovarajuću podršku vlasnicima procesa odnosno njihovim suradnicima.

Uz temeljne procese iz svih poslovnih područja Društva, evidentiraju se i rizici koji mogu nastupiti u pojedinom procesu, te pripadajuće mjere za izbjegavanje odnosno smanjenje rizika i za osiguravanje i dokumentiranje internih kontrola.

Pridruživanjem dokumentiranih aktivnosti konkretnim ulogama jasno je definirana odgovornost za provedbu kontrola. Svim rizicima, kontrolama, informacijskim sustavima, ulogama i dokumentima korištenima u dokumentiranim procesima upravlja se u jednakim podatkovnim skupovima. Navedeni skupovi s jedne strane omogućuju bolji pregled, a s druge strane pružaju ujednačenu terminologiju. Održavanje odnosno nadograđivanje tih modela podatkovnih skupova u nadležnosti je Odjela za upravljanje rizicima i kontroling. Vizualizacijom svih bitnih temeljnih procesa osiguran je transparentan prikaz provedenih kontrola koje se u budućnosti mogu optimizirati i automatizirati.

U sveobuhvatnoj procesnoj mapi Društva konsolidirani su procesi pojedinačnih područja i prikazana su sučelja između više uključenih područja. Takvim prikazivanjem osigurava se transparentnost i povećava učinkovitost.

Sustav internih kontrola Društva sastoji se od raznih kontrola, kao na primjer: ovlasti za potpisivanje propisane Pravilnikom o potpisivanju, načelo dva para očiju, razdvajanje dužnosti, uspostavljen sustav limita kao i definirani interni akti.

Adekvatno uspostavljeni sustav internih kontrola u postupku financijskog izvještavanja omogućava Društvu da u financijskim izvještajima točno prezentira svoj financijski položaj, rezultat poslovanja i novčane tokove.

Društvo je temeljem sustava internih kontrola u računovodstvenom procesu u stanju provoditi financijsko izvještavanje u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

U računovodstvenom poslovanju u Društvu se kao i u cijeloj Grupi GRAWE koristi standardizirani softver SAP.

Knjigovodstveni poslovi obavljaju se pomoću tog softvera elektroničkim putem u skladu s načelima urednog knjigovodstva.

Ključni procesi u računovodstvu detaljno su dokumentirani (računovodstvene politike, pravilnici i procedure, središnje dokumentiranje procesa itd.).

Pod kontrolne postupke koje Društvo provodi u računovodstvenom poslovanju ponajprije smatramo kontrolu, je li knjigovodstvena isprava formalno ispravna na način da je sastavljena u skladu s važećim propisima, kao i kontrolu je li poslovni događaj stvarno nastao i u opsegu kao što je navedeno, te kontrolu matematičkih izračuna na temelju kojih su dobiveni rezultati na knjigovodstvenoj ispravi. Navedene kontrole se obavljaju sukladno organizacijskoj strukturi Društva, od strane odgovornih osoba sukladno njihovim ovlaštenjima koja su definirana internima aktima Društva. Provođenje kontrola potvrđuje se fizičkim i/ili elektronskim potpisom odgovorne osobe koja ju je izvršila.

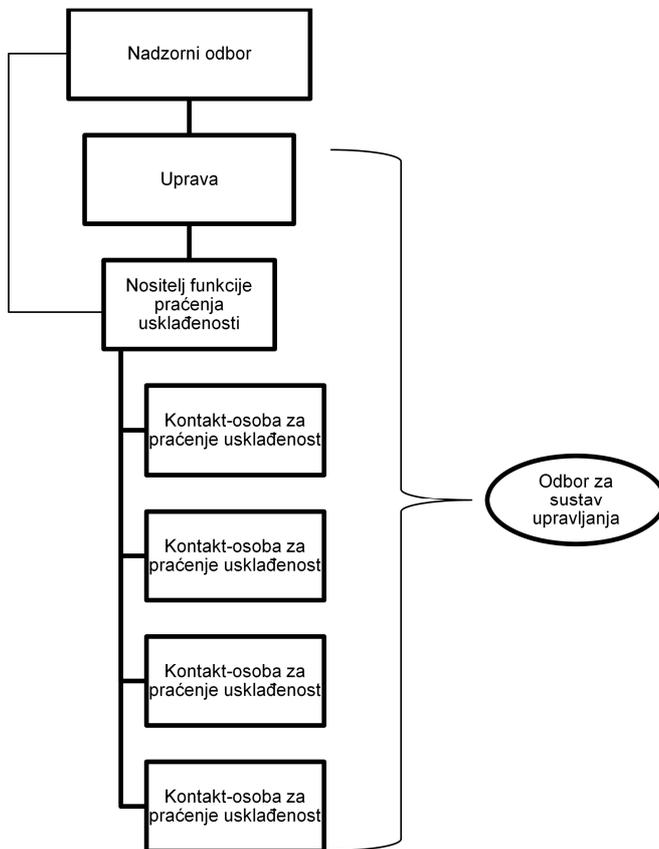
U platnom prometu se poštuje načelo četiri oka. Nalozi se odobravaju elektroničkom autorizacijom putem certifikata pohranjenih na stickove ili smart-kartice.

Djelokrug Odjela za računovodstvo i financije obuhvaća i područje premijskog knjigovodstva. Premijsko knjigovodstvo vodi se u računalnom programu KORIN koji je razvijen u GRAWE Grupi.

Procesi raspoređivanja uplata premija na pripadajuća konta polica odvijaju se velikim dijelom automatski elektroničkom razmjenom podataka s bankama. Provodi se redovito praćenje potraživanja po osnovi premija.

B.4.2 Implementacija funkcije praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti je sastavni dio sustava upravljanja Društva. U svrhu obavljanja funkcije praćenja usklađenosti u Društvu je uspostavljen decentralizirani ustroj funkcije praćenja usklađenosti koji se može grafički prikazati na sljedeći način:

Slika 6: Organizacijski ustroj funkcije praćenja usklađenosti

Upava ima konačnu odgovornost za usklađenost s regulatornim okvirom Solventnost II i mora osigurati da funkcija praćenja usklađenosti bude organizirana na odgovarajući način. S tim u vezi Upava mora voditi računa da funkcija praćenja usklađenosti ima dovoljno resursa te da djeluje samostalno i neovisno. Upava je odgovorna za implementaciju zahtjeva regulatornog okvira Solventnost II u dijelu koji se odnosi na usklađenost i poduzima mjere koje su značajne za praćenje usklađenosti i izdaje odgovarajuće upute.

Nositelj funkcije praćenja usklađenosti je odgovorni rukovoditelj za funkciju praćenja usklađenosti. U obavljanju svoje funkcije nositelj funkcije praćenja usklađenosti je izravno odgovoran Upravi te djeluje samostalno i neovisno. Nositelj funkcije praćenja usklađenosti neposredno izvještava Upravu.

Kontakt-osobe za praćenje usklađenosti odgovorne su za praćenje usklađenosti u okviru svojih organizacijskih jedinica odnosno svojih područja odgovornosti i osiguravaju da sva važna pitanja koja

se odnose na praćenje usklađenosti u vezi s tim organizacijskim jedinicama odnosno područjima odgovornosti budu cjelovito pokrivena.

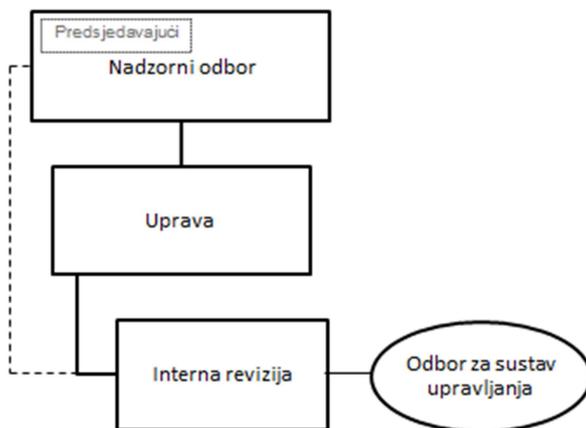
U vezi s temeljnim zadacima funkcije praćenja usklađenosti upućujemo na točku B.1.2.3.2 ovog Izvještaja. Ovlaštenja, resursi i operativna neovisnost nositelja funkcije praćenja usklađenosti opisana je u točki B.1.6.2.

Obveza obavještanja i savjetovanje koje provodi funkcija praćenja usklađenosti opisane su u u točki B.1.6.3.2.

B.5 Funkcija interne revizije

B.5.1 Implementacija funkcije interne revizije

Funkcija interne revizije je u organizacijskom smislu ovako pozicionirana:

Slika 7: Organizacijski ustroj funkcije interne revizije

Društvo je oformilo vlastiti Odjel za internu reviziju koji je ustrojen kao samostalna organizacijska jedinica i neposredno je odgovorna cjelokupnoj Upravi Društva i Nadzornom odboru. Odgovornost za uspostavljanje i osiguravanje općenitog funkcioniranja Interne revizije preuzima Uprava i nije je moguće prenijeti na druge osobe ili organizacijske jedinice. Uprava donosi odluku o tome koje će se mjere poduzeti na temelju danih nalaza revizije te je dužna osigurati provedbu tih mjera.

Voditelj Odjela za internu reviziju, ujedno nositelj ključne funkcije interne revizije, obavlja poslove planiranja, upravljanja, nadzora i zastupanja interne revizije prema vanjskim korisnicima.

Glavne zadaće i odgovornosti funkcije interne revizije opisane su u dijelu B.1.2.3.3. Ovlaštenja, resursi i neovisnost u poslovanju opisani su u dijelu B.1.6.2.

Izvještavanje i savjetovanje kroz funkciju interne revizije opisani su u dijelu B.1.6.3.3.

B.5.2 Objektivnost i neovisnost

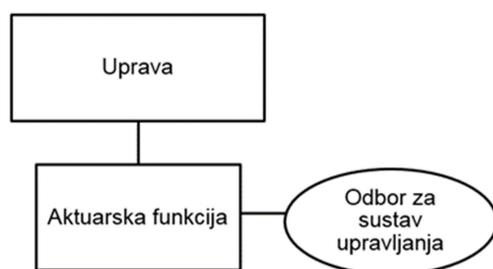
Funkcija interne revizije je u obavljanju svog posla samostalna, objektivna, nepristrana i prije svega neovisna o poslovnim procesima. Interna revizija smije biti angažirana samo za obavljanje zadataka revizije. Ni u kojem slučaju ne smije obavljati poslove koji su nespojivi s revizijskim poslovima. Prilikom provedbe revizije, izvještavanja i vrednovanja rezultata interna revizija ne podliježe uputama drugih osoba, funkcija ili organizacijskih jedinica. Interna revizija ne smije biti onemogućavana u utvrđivanju opsega revizije, provedbi naloga i izvješćivanju.

Svi interni revizori dužni su prilikom obavljanja revizijskih aktivnosti postupati nepristrano i objektivno. Zabranjeno je obavljati samo-reviziju te se potencijalni sukob interesa mora prijaviti.

B.6 Aktuarska funkcija

B.6.1 Uspostava aktuarske funkcije

Aktuarska funkcija organizirana je kako slijedi:

Slika 8: Organizacijski ustroj aktuarske funkcije

Aktuarska funkcija Društva odgovorna je direktno cijeloj Upravi i profesionalno je neovisna. Uprava je odgovorna za primjerenu organizaciju i stručnost aktuarske funkcije. Uprava odlučuje koje preporuke aktuarske funkcije za ispravak nedostataka će se ispuniti i osigurava njihovu provedbu.

Kako bi se osigurao konstantan protok informacija između aktuarske funkcije i ostalih ključnih funkcija Društva, nositelj aktuarske funkcije je član Odbora za sustav upravljanja.

Glavni zadaci i odgovornosti aktuarske funkcije navedeni su u točki B.1.2.3.4. Ovlasti, resursi i operativna neovisnost opisani su u točki B.1.6.2.

Izvjешćavanje i savjetovanje od strane aktuarske funkcije predstavljeni su u točki B.1.6.3.4.

B.7 Izdvajanje poslova ili funkcija

B.7.1 Politika o izdvajanju poslova ili funkcija

Izdvajanje poslova ili funkcija u Društvu propisano je Politikom o izdvajanju poslova ili funkcija koja je u bitnome opisana u nastavku.

Izdvajanje poslova ili funkcija je ugovorni prijenos obavljanja poslova vezanih za djelatnost osiguranja odnosno ugovorni prijenos kritičnih (ključnih) odnosno važnih poslovnih funkcija koje Društvo inače samo obavlja u okviru svoje registrirane djelatnosti, na pružatelja usluge i to u značajnijem opsegu i na dulje vremensko razdoblje, bez obzira je li pružatelj usluge nadzirani ili nenadzirani subjekt, u skladu s kojim pružatelj usluge izravno ili neizravno obavlja poslove ili funkcije koje bi Društvo inače obavljalo samostalno.

Kritična (ključna) odnosno važna poslovna funkcija ili aktivnost je funkcija ili aktivnost bez koje Društvo (i) ne može nastaviti poslovne aktivnosti bez ugrožavanja poslovanja, (ii) nastaviti kontinuirano i zadovoljavajuće pružanje usluge ugovarateljima osiguranja i korisnicima iz ugovora o osiguranju, (iii) uredno ispunjavati zahtjeve sustava upravljanja kao i mjere sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

Društvo neće izdvojiti kritične (ključne) ili važne poslovne funkcije odnosno aktivnosti ako bi izdvajanje moglo dovesti do (i) ugrožavanja poslovanja Društva, (ii) značajnog pogoršanja kvalitete sustava upravljanja Društva, (iii) neopravdanog povećanja operativnog rizika, (iv) onemogućavanja ili otežavanja Agencije u provođenju nadzora, (v) neispunjavanja obveza prema osiguranicima, ugovarateljima osiguranja i korisnicima iz ugovora o osiguranju ili ugrožavanja njihovih interesa, (vi) nastanka sukoba interesa pružatelja usluge i Društva.

U cilju odabira odgovarajućeg pružatelja usluge Društvo osniva radnu skupinu koju čine radnici Društva osposobljeni za procjenu i vrednovanje rizika povezanih s prijenosom izdvojenih poslova, a u koju po potrebi mogu biti uključeni i vanjski suradnici i koja provodi dubinsku analizu potencijalnih pružatelja usluge.

Društvo s pružateljem usluge sklapa pisani ugovor o prijenosu izdvojenih poslova koji mora biti usklađen s točkom 4. članka 274. DU. O namjeri izdvajanja poslova ili funkcija Društvo najkasnije 60 dana prije sklapanja ugovora s pružateljem usluga obavještava Agenciju kojoj dostavlja svu propisanu dokumentaciju.

Društvo odgovara u potpunosti za izdvojene poslove.

B.7.2 Izdvojeni poslovi

Društvo je izdvojilo poslove računalne obrade podataka i poslove ulaganja imovine.

Društvo je poslove računalne obrade podataka izdvojilo na temelju Ugovora o prijenosu izdvojenih poslova računalne obrade podataka koji je 10. svibnja 2012. sklopilo s društvom Grazer

Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft, kao pružateljem usluge, i koji je stupio na snagu danom primitka Rješenja Agencije od 20. lipnja 2012., KLASA: UP/I-453-02/12-36/2, URBROJ: 326-112-12-4 kojim je Društvo dobilo dozvolu za prijenos izdvojenih poslova računalne obrade podataka.

Društvo je poslove ulaganja imovine izdvojilo počevši od 1. siječnja 2017. na temelju Ugovora o izdvajanju poslova ulaganja imovine koji je 14. prosinca 2016. sklopilo s društvom Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft, kao pružateljem usluge, a na temelju obavijesti Agencije od 16. studenoga 2016., KLASA: 974-11/16-01/36, URBROJ: 326-01-660-663-16-3 kojom je Društvo obaviješteno da Agencija nema primjedbi na zaprimljenu dokumentaciju koja se odnosi na postupak izdvajanja poslova ulaganja imovine.

Pružatelj usluge izdvojenih poslova, društvo Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft, je dioničko društvo za osiguranje sa sjedištem u Republici Austriji, A-8010 Graz, Herrengasse 18-20 (www.grawe.at) i upisano je u registar Zemaljskog suda za građanskopravne predmete u Grazu pod brojem upisa FN 37748.

Društvo Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft je jedini tj. 100%-tni dioničar Društva.

Društvo Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft osnovano je 1828. i od prvobitnog osiguravatelja od požara razvilo se u međunarodno poduzeće raznovrsnih poslovnih djelatnosti koje koje objedinjuje društva za osiguranje, banke i društva za poslovanje nekreninama. Trinaest osiguravajućih društava-kćeri koje su osnovane i već dugi niz godina uspješno zastupljene na tržištima zemalja središnje i istočne Europe potvrđuju međunarodnu usmjerenost društva Grazer Wechselseitige Versicherung Aktiengesellschaft. Društvo obavlja poslove gotovo svih vrsta životnih i neživotnih osiguranja, a pokazatelji iz dostupnih izvještaja i drugih izvora potvrđuju njegovu financijsku i kapitalnu snagu i stabilnost.

Društvo u svojstvu pružatelja usluge nije preuzelo obavljanje izdvojenih poslova ili funkcija za drugo društvo za osiguranje.

B.8 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na sustav upravljanja opisane su u prethodnim točkama.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Pod **profilom rizičnosti**, koji se promatra na određeni referentni datum, podrazumijeva se sveukupnost svih rizika kojima je Društvo izloženo unutar vremenskog horizonta planiranja. Pri tome se analiziraju pretpostavke prema kojima bi poslovanje Društva moglo biti potencijalno ugroženo.

U svrhu definiranja profila rizičnosti Društva u obzir se uzimaju svi rizici (na pojedinačnoj osnovi i agregirano) koji su se materijalizirali u promatranom razdoblju kao i svi potencijalni rizici kojima bi Društvo u budućnosti moglo biti izloženo. Pri tome se ne zanemaruje utjecaj implementiranih tehnika za smanjenje rizika i drugih mjera za upravljanje identificiranim rizicima. Značajni rizici prema internoj procjeni (pogledati točke B.3.2. i B.3.5.1.) se posebno analiziraju i promatraju. Također, analiziraju se i rezultati koji proizlaze iz obračuna solventnosti (SCR) prema zakonski utvrđenoj metodologiji.

Društvo je razvilo interni sustav ograničenja rizika, tj. Društvo je interno postavilo granice za izloženost pojedinim rizicima. Pridržavanje postavljenih ograničenja s jedne strane osigurano je kvalitetnim sustavom internih kontrola, a s druge strane kvalitetnim mjerama i tehnikama smanjenja rizika. Utvrde li se potencijalna prekoračenja limita, aktivira se tzv. eskalacijski proces prema kojemu je točno definirano koga se treba informirati i koje mjere je potrebno promptno poduzeti kako bi se identificirani rizik što prije mogao smanjiti i/ili eliminirati.

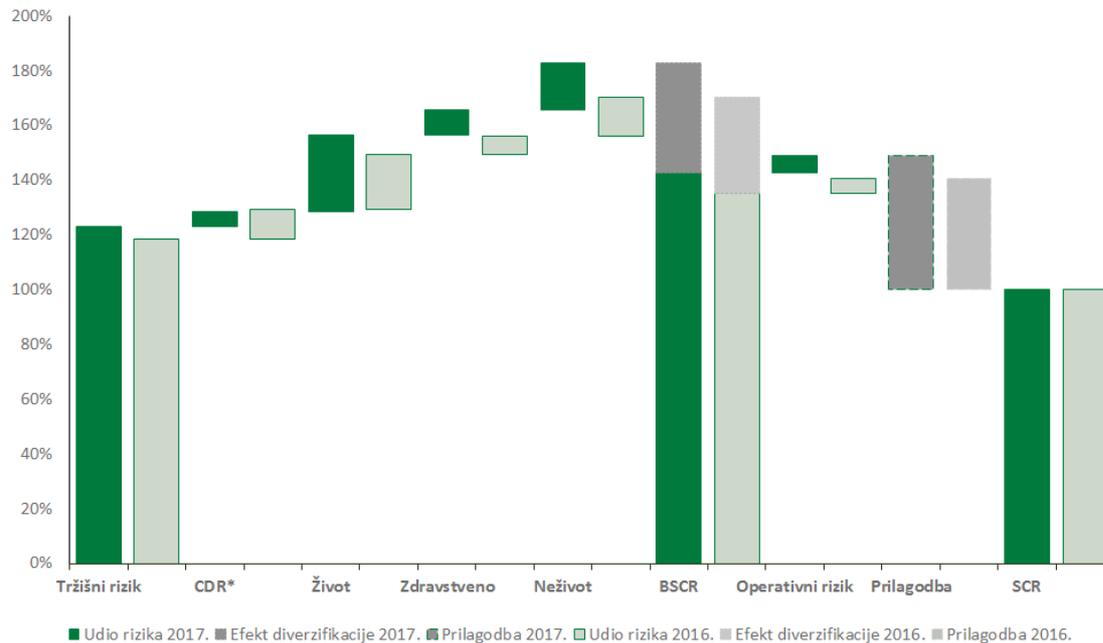
Baza za utvrđivanje profila rizičnosti je rezultat ukupne interne potrebe za kapitalom kao i rezultat izračuna solventnosti prema standardnoj formuli na 31. prosinca 2017.

Društvo u svakom trenutku mora osigurati pokriće za definirani kapitalni zahtjev. Ako je interna potreba za kapitalom veća od kapitalnog zahtjeva glede solventnosti (SCR), Društvo je obvezno raspolagati dovoljnom količinom vlastitih sredstava za pokriće interne potrebe za kapitalom. Iz tog razloga u prvom koraku se definira profil rizičnosti prema obračunu SCR-a, a u drugom koraku prema internoj potrebi za kapitalom. Prema rezultatima predmetnih izračuna za Društvo, potreba za kapitalom je veća prema metodologiji obračuna SCR-a.

Informacije vezano za izračun kapitalnog zahtjeva glede solventnosti sadržane su u točki E.2.

Na referentni datum 31. prosinca 2017. Društvo nije imalo izvanbilančnih pozicija. Nadalje, Društvo ne koristi specifične parametre, uravnoteženu prilagodbu i prilagodbu volatilnosti.

Profil rizičnosti iz rezultata SCR-a na 31. prosinca 2017. sastoji se od sljedećih rizika:

*CDR= rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane
Slika 9 : Udio modula rizika u SCR-u na 31.12.2017.

Značajne pozicije u izračunu SCR-a su tržišni rizik i preuzeti rizik životnog osiguranja, a slijede preuzeti rizik neživotnog osiguranja i rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane. Detaljniji iznosi rizika u izračunu SCR-a prikazani su u nastavku.

Značajnost

Društvo definira kao značajne rizike sve one rizike koji su u internoj procjeni smješteni u „kritično/crveno područje“ matrice za procjenu rizika, te one rizike koji u izračunu kapitalnog zahtjeva prema standardnoj formuli imaju pojedinačno najveće zahtjeve za kapitalom.

U nastavku ovog Izvještaja slijedi detaljan opis pojedinačnih rizika Društva.

C.1 Preuzeti rizik osiguranja

Pod preuzetim rizicima podrazumijevaju se rizici gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlaze iz nedovoljnog iznosa premije ili nedostatnih pričuva, odnosno koji proizlazi iz promjena u vremenu nastupa, učestalosti i težini osiguranih događaja te promjena u iznosu odštetnih zahtjeva i trenutku njihovog dospijea (premijski rizik i rizik pričuva) kao i iz neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima (rizik katastrofe).

Prema standardnoj formuli preuzeti rizik osiguranja obuhvaća modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja, modul preuzetog rizika životnog osiguranja i modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja.

U sljedećoj tablici dani su kapitalni zahtjevi po modulima preuzetog rizika osiguranja:

Moduli preuzetog rizika osiguranja	Kapitalni zahtjev 2016	Kapitalni zahtjev 2017
Preuzeti rizik životnog osiguranja	53.129	65.891
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	17.277	21.442
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	38.504	39.818

Tablica 13: Kapitalni zahtjev po modulima preuzetih rizika osiguranja

Preuzeti rizici životnih i zdravstvenih osiguranja bilježe značajniji porast kapitalnih zahtjeva u odnosu na prethodno razdoblje, dok je preuzeti rizik neživotnih osiguranja relativno stabilan.

Kapitalni zahtjev za preuzete rizike životnih osiguranja se povećao zbog porasta kapitalnih zahtjeva odustanaka i troškova, a kapitalni zahtjev preuzetih rizika zdravstvenih osiguranja zbog povećanja kapitalnih zahtjeva premijskog rizika i rizika pričuva te rizika odustanaka.

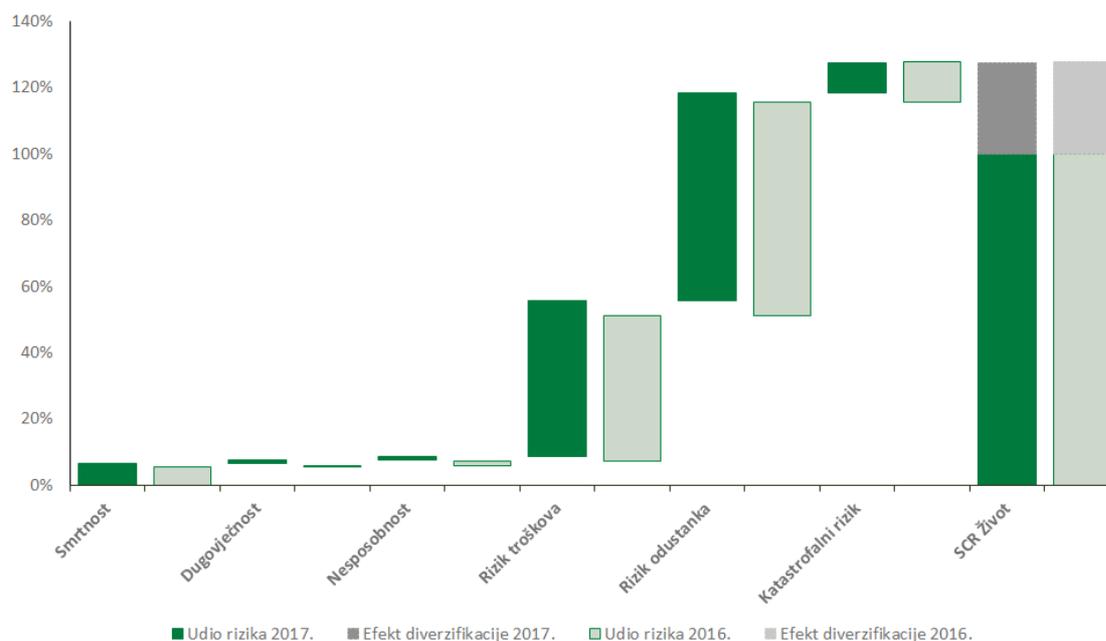
C.1.1 Izloženost rizicima

Preuzeti rizik životnog osiguranja

Preuzeti rizik životnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza životnog osiguranja, a prema standardnoj formuli se sastoji od sljedećih rizika:

- rizik smrtnosti,
- rizik dugovječnosti,
- rizik invalidnosti/pobolijevanja,
- rizik troškova,
- rizik odustanka
- rizik revizije i
- rizik katastrofe životnih osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik životnih osiguranja iznosi 65.891 tisuću kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 10: Preuzeti rizik životnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Rizik smrtnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu povećanje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Društvo je za 2017. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika smrtnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 4.383 tisuća kuna, primjenjujući šok trajnog povećanja stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva za 15% kod ugovora u kojima porast stopa smrtnosti uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. U 2016. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 2.848 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 53,9%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz dodatne diverzifikacije iskustvenih tablica smrtnosti prema rizicima u portfelju (dodane su iskustvene tablice smrtnosti vezane uz nastup teške bolesti).

Rizik dugovječnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa smrtnosti, pri čemu smanjenje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Društvo je za 2017. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika dugovječnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 562 tisuće kuna, primjenjujući šok trajnog smanjenja stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva za 20% kod ugovora u kojima smanjenje stopa smrtnosti uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. U 2016. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 254 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 121,3%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz povećanog broja ugovora o osiguranju dožvljenja i renti.

Rizik invalidnosti/pobolijevanja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa invalidnosti, bolesti i pobolijevanja.

Društvo je za 2017. godinu utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika invalidnosti/pobolijevanja u skladu sa standardnom formulom u iznosu od 850 tisuća kuna, primijenjujući metodologiju propisanu člankom 139. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. U 2016. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 836 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 1,7%.

Rizik odustanka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa odustanka, raskida, obnove i otkupa polica. Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za rizik odustanka u skladu sa standardnom formulom primijenjujući metodologiju propisanu člankom 142. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Navedeni rizik s kapitalnim zahtjevom u visinu od 41.202 tisuće kuna u 2017. godini proizlazi iz scenarija masovnog odustanaka. U 2016. godini kapitalni zahtjev za taj rizik iznosio je 34.339 tisuća kuna. Porast kapitalnog zahtjeva od 20,0% proizlazi iz promjene scenarija prema kojem je definiran ukupni kapitalni zahtjev (u 2016. je to bio scenarij povećanja stope odustanka).

Rizik troškova je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju ili ugovora o reosiguranju. Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za rizik troškova u skladu sa standardnom formulom u visini 30.962 tisuće kuna primijenjujući šok trajnog povećanja troškova koji se uzimaju u obzir kod izračuna tehničkih pričuva za 10% te pretpostavku o povećanju stope inflacije za 1 postotni bod godišnje. U 2016. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 23.168 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi porast od 33,6%. Porast kapitalnog zahtjeva proizlazi iz ažuriranja pretpostavki o stvarnim troškovima.

Rizik revidiranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa revidiranja koje se primjenjuju na rente zbog promjena u pravnom okruženju ili zdravstvenom stanju osigurane osobe. Društvo nije izloženo ovom riziku, pa ne obračunava kapitalni zahtjev za rizik revidiranja.

Rizik katastrofe životnog osiguranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz segmenta životnih osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima. Društvo je utvrdilo kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja u skladu sa standardnom formulom u visini od 6.121 tisuće kuna primijenjujući šok povećanja za 0,15 postotnih bodova stopa smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva u sljedećih 12 mjeseci. U 2016. godini kapitalni zahtjev za taj rizik je iznosio 6.517 tisuća kuna odnosno u tekućoj godini bilježi pad od 6,1%. Pad kapitalnog zahtjeva proizlazi povećanja tehničkih pričuva i smanjivanja kapitala pod rizikom.

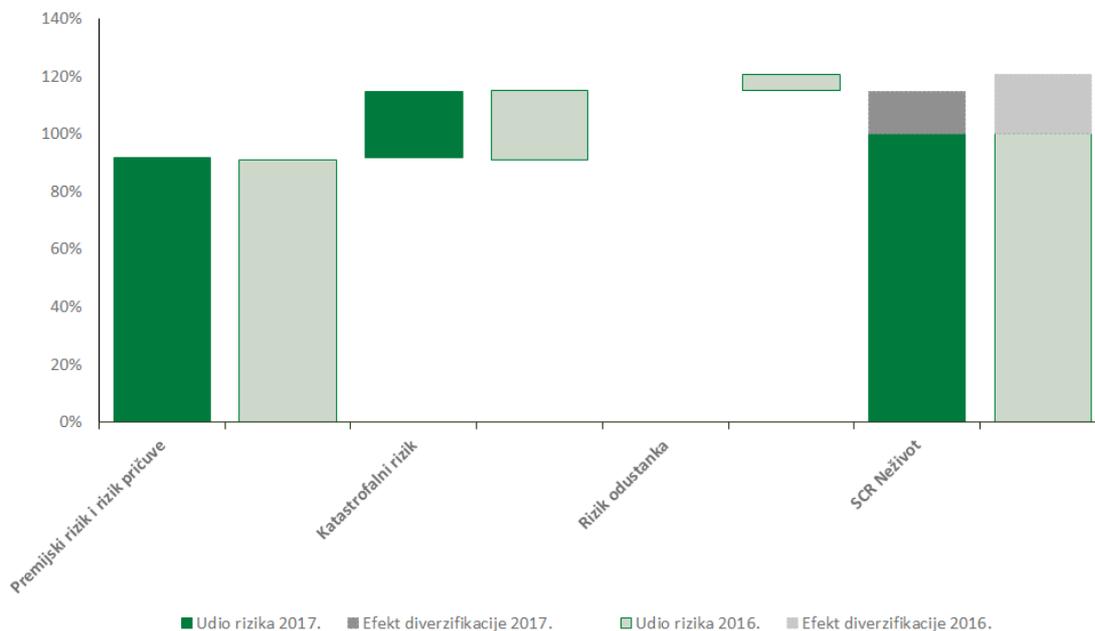
Društvo je od navedenih rizika kao najznačajnije preuzete rizike životnog osiguranja prepoznalo rizik odustanka i rizik troškova.

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza neživotnog osiguranja, a prema standardnoj formuli se sastoji od sljedećih rizika:

- premijski rizik i rizik pričuva,
- rizik odustanka i
- rizik katastrofe.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik neživotnih osiguranja iznosi 39.818 tisuću kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 11: Preuzeti rizik neživotnog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Premijski rizik i rizik pričuva predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva. Kapitalni zahtjev za premijski rizik i rizik pričuva neživotnog osiguranja iznosi 36.513 tisuća kuna i izračunava se koristeći parametre definirane standardnom formulom. U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 35.097 tisuće kuna, odnosno u 2017. godini bilježi porast od 4,0%. Najveći utjecaj na iznos ovog kapitalnog zahtjeva imaju premijski volumen i volumen pričuva automobilskog osiguranja od odgovornosti, pa je tako i razlika u odnosu na prethodno razdoblje uglavnom uzrokovana povećanjem premijskog volumena i volumena šteta u navedenoj vrsti osiguranja.

Rizik katastrofe je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama glede oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima. Društvo razlikuje prirodne katastrofe (potres), katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem (požar, uporaba motornih vozila, odgovornost) i druge rizike

katastrofe. Kapitalni zahtjev za rizik katastrofe neživotnih osiguranja iznosi 9.192 tisuće kuna, a Društvo ga je utvrdilo u skladu sa standardnom formulom na temelju propisanih mjera izloženosti za prirodne katastrofe, katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem („man-made“) te za druge rizike katastrofe. Navedeni kapitalni zahtjev u najvećoj mjeri proizlazi iz požarnog rizika u riziku katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem. S obzirom na to da prirodne katastrofe odnosno katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem predstavljaju veliki rizični potencijal, u internom obračunu kapitalnih zahtjeva izrađuju se dodatni scenariji i kalkulacije vezani uz rizik potresa i poplave. Kapitalni zahtjev za ovaj rizik u prethodnom razdoblju je iznosio 9.193 tisuća kuna, odnosno bilježi pad od -0,01%. Kapitalni zahtjev je stabilan obzirom da se u portfelju Društva nisu dogodile značajnije promjene vezane uz rizik katastrofe.

Rizik odustanka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili voaltilnosti stopa isteka a obračunava se prema standardnoj formuli kao obustava 40% polica osiguranja u kojima obustava uzrokuje povećanje tehničkih pričuva. Na 31.12.2016. Društvo je na portfelj višegodišnjih osiguranja primijenilo iskustvene stope odustanaka i obračunalo rizik odustanka u visini od 2.208 tisuća kuna. Društvo na 31.12.2017. godine ne iskazuje kapitalni zahtjev za rizik odustanka jer je sukladno Rješenju HANFA-e pretpostavljeno da će svi ugovori biti raskinuti unutar jedne godine, čime rizik odustanka u smislu standardne formule ne postoji.

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja odražava rizik iz preuzetih obveza zdravstvenog osiguranja, bez obzira na to pruža li se na sličnoj tehničkoj podlozi kao neživotno ili životno osiguranje. Obuhvaća najmanje sljedeće rizike:

- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilitnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva u trenutku određivanja pričuva;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s izbijanjem većih epidemija kao i neuobičajenom akumulacijom rizika u takvim ekstremnim okolnostima.

Prema standardnoj formuli sastoji se od sljedećih podmodula:

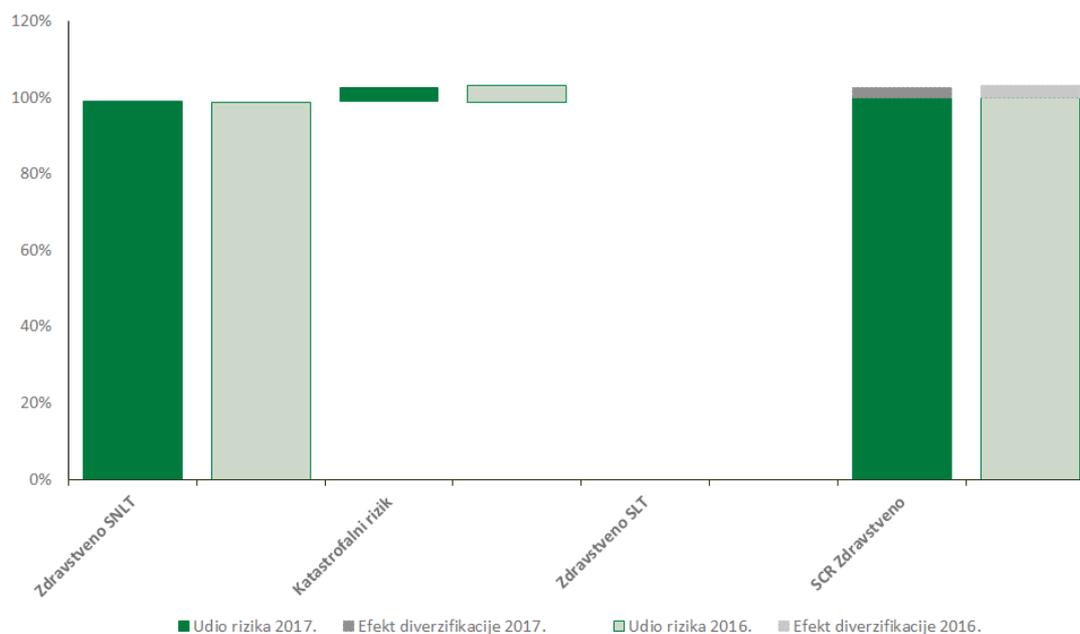
- podmodul preuzetog rizika NSLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnog osiguranja);
- podmodul preuzetog rizika SLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja prema principima životnog osiguranja);
- podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja

U Društvu se preuzeti rizici zdravstvenog osiguranja sastoje od sljedećih rizika:

- preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnih osiguranja koji se sastoji od premijskog rizika i rizika pričuva te rizika odustanka i
- rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja od kojih je Društvo izloženo samo riziku masovnih nesreća.

Društvo nema izloženost riziku zdravstvenog osiguranja prema principima životnih osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za preuzeti rizik zdravstvenih osiguranja iznosi 21.442 tisuće kuna, a struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 12: Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja s uključenim efektima diverzifikacije

Kapitalni zahtjev za **rizik zdravstvenog osiguranja prema principima neživotnog osiguranja** utvrđuje se prema standardnoj formuli za premijski rizik i rizik pričuva te rizik odustanka, na sličan način kao i kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja.

Društvo je odredilo kapitalni zahtjev za navedeni podmodul za premijski rizik i rizik pričuva u iznosu od 20.256 tisuća kuna, primjenjujući odredbe članka 146.-149. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Isti je u prethodnom razdoblju iznosio 16.273 tisuće kuna što je povećanje za 24,5%. Razlika proizlazi iz povećanja iznosa obračunatog premijskog volumena u poslovnoj liniji 2 (osiguranje zaštite prihoda) za buduću nedospjelu premiju.

Društvo je odredilo kapitalni zahtjev za navedeni podmodul za rizik odustanka u iznosu od 6.422 tisuće kuna, primjenjujući odredbe članka 150. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Isti je u prethodnom razdoblju iznosio 5.163 tisuće kuna što je povećanje za 24,4%. Razlika je nastala zbog uzimanja u obzir nedospjele premije u tokovima novca poslovne linije 2 (osiguranje zaštite prihoda).

Kapitalni zahtjev za **rizik katastrofe zdravstvenog osiguranja** utvrđuje se prema standardnoj formuli za rizik masovnih nesreća u iznosu od 723 tisuće kuna, primjenjujući odredbe članka 161. Delegirane uredbe (EU) 2015/35. Isti je u prethodnom razdoblju iznosio 757 tisuće kuna što je smanjenje za 4,5%. Razlika proizlazi iz smanjenja portfelja osiguranja koji ulazi u rizik katastrofe zdravstvenih osiguranja.

Općenito, za sve vrste osiguranja provodi se kontinuirana analiza šteta iz koje se može zaključiti jesu li premije dostatne za pokriće svih obveza iz osiguranja. Kod previsokih stopa šteta predviđeno je provođenje analiza ključnih parametara kao i daljnjih mjera suzbijanja rizika kao npr. prilagodba cjenika.

Načelo razboritog poslovanja

U skladu s člankom 159. Zakona Društvo za osiguranje dužno je svu imovinu, a posebno imovinu za pokriće minimalnog potrebnog kapitala i potrebnog solventnog kapitala, ulagati na način koji osigurava sigurnost, kvalitetu, likvidnost i proftabilnost portfelja u cjelini i provoditi lokalizaciju te imovine na način da se osigura njezina raspoloživost.

Prethodno opisane zakonske odredbe ugrađene su u internu Politiku ulaganja koja poseban naglasak stavlja na dugoročni pozitivni rezultat. Nadalje, Društvo prema svojoj strategiji ulaganja izbjegava bilo kakve špekulacije na tržištu kapitala, kao i proizvode i instrumente čijim rizicima ne može adekvatno upravljati. Iz toga razloga precizno su definirana ograničenja ulaganja za svaku pojedinu vrstu imovine.

Općenito, strategija ulaganja Društva polazi od temeljnog načela da se svi rizici koji proizlaze iz poslova ulaganja mogu primjereno utvrditi, mjeriti i pratiti, da se njima može primjereno upravljati, te ih nadzirati.

Rizici koji proizilaze iz ulaganja moraju biti u okviru rizika koje Društvo može nositi. Postavljena ograničenja na rizike povezane s poslovima ulaganja proizlaze iz interno postavljene minimalne granice solventnosti.

U sklopu provedbe procesa ORSA koristi se anticipativni pogled na potencijalne rizike povezane s poslovima ulaganja. Nadalje, pomoću odgovarajućih alata upravljanja imovinom i obvezama (ALM) u obzir se uzima i dugoročni odnos potencijalnih rizika i očekivanih prihoda iz poslova osiguranja. Tako dobiveni rezultati i saznanja na odgovarajući način se primjenjuju prilikom donošenja strateških odluka o ulaganju.

Tehničke pričuve predstavljaju u bilanci osiguravatelja buduće obveze iz ugovora o osiguranju vrednovane prema odgovarajućim zakonskim propisima. Na kraju obračunskog razdoblja trebaju biti formirane tako da osiguravaju trajno ispunjenje obveza prema ugovorima o osiguranju.

Sredstva koja služe za pokriće tehničkih pričuva ulažu se u imovinu koja je u najboljem interesu za ugovatelje i korisnike osiguranja. Vrsta ulaganja sredstava životnog osiguranja ovisi o prosječnoj tehničkoj kamatnoj stopi, sudjelovanju u dobiti, visini slobodnih sredstva pri promjenama vrijednosti portfelja i strukturi pasive.

Težište se stavlja na direktna ulaganja u državne obveznice ili obveznice s garancijom države. Disperzija se postiže ulaganjem u investicijske fondove.

Priikom ulaganja sredstava neživotnog osiguranja nije postavljen cilj minimalne kamatne stope koja se mora ostvariti. Cilj je ostvariti prinos primjeren riziku.

Potrebno pokriće obuhvaća tehničke pričuve prema računovodstvenim propisima, pri čemu se potrebni iznos za pokriće tehničkih pričuva životnih osiguranja izračunava u neto iznosima, odvojeno za određene vrste pokrića. Potrebno pokriće izračunava imenovani ovlašteni aktuar tromjesečno. Izvješće o potrebnom pokriću kao i prikaz imovine za pokriće tehničkih pričuva prema računovodstvenim propisima dostavlja se tromjesečno Agenciji.

Imovina za pokriće matematičke pričuve je imovina koja je namijenjena pokriću obveza iz ugovora o životnom osiguranju. Vrijednost imovine za pokriće matematičke pričuve mora u svakom trenutku biti najmanje jednaka visini pričuva prema računovodstvenim propisima. Imovinu za pokriće matematičke pričuve Društvo vodi odvojeno od ostale imovine.

U neživotnom osiguranju se u najvećoj mogućoj mjeri nastoji ostvariti ročna usklađenost ulaganja.

C.1.2 Koncentracija rizika

Koncentracija rizika može ugroziti solventnost ili likvidnost društva za osiguranje. Ona može proizlaziti iz npr.

- pojedinih drugih ugovornih strana,
- grupe međusobno povezanih drugih ugovornih strana,
- geografskih područja ili vrsta osiguranja,
- prirodnih ili drugih katastrofa.

Na temelju rezultata SCR-a nije prepoznata koncentracija rizika u preuzetim rizicima.

C.1.3 Smanjenje rizika

Pod smanjenjem rizika podrazumijevaju se razne tehnike koje omogućavaju osiguravatelju prijenos dijela ili cjelokupnog rizika na drugu ugovornu stranu.

U području preuzetih rizika kao mjera smanjenja rizika koristi se reosiguranje. Kroz reosiguranje mogu se pokriti izuzetno visoki rizici i izloženosti, odnosno portfelj se može homogenizirati.

U Društvu se koriste isključivo klasični instrumenti reosiguranja. Oni postoje kako u području životnih, neživotnih tako i zdravstvenih osiguranja.

C.1.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Iznos očekivane dobiti iz očekivanih budućih premija (Expected Profits Included in Future Premiums [EPIFP]) treba biti uzet u obzir u upravljanju likvidnošću.

Kod EPIFP-a se radi o dijelu vlastitih sredstava iz kategorije 1 (dio revalorizacijskih rezervi). U Društvu se na 31. prosinca 2017. EPIFP dijeli na životno i neživotno osiguranje kako slijedi:

Očekivana dobiti iz budućih premija (EPIFP)	2016	2017
	tis. kn.	tis. kn.
Životna osiguranja	50.649	94.467
Neživotna osiguranja	44.334	37.637
Ukupno	94.983	132.104

Tablica 14: Očekivana dobiti iz budućih premija (EPIFP)

EPIFP predstavlja iznos budućih premija osiguranja za homogene grupe rizika (HRG). Osnovna ideja pri tom je procijeniti profitabilnost osiguravateljnog ugovora. Za formiranje EPIFP-a ponovno se izračunava najbolja procjena pod pretpostavkom da više neće biti plaćanja budućih premija. Tako izračunata najbolja procjena oduzima se od najbolje procjene. U slučaju dobiti na razini pojedine homogene grupe rizika iskazuje se taj iznos kao EPIFP.

C.1.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost pričuva šteta u neživotnim osiguranjima na rizike provjerava se u Društvu pomoću statističkih metoda. Izračuni se formiraju na nivou poslovnih linija i uz pomoć intervala pouzdanosti.

Dodatno, osjetljivost rizika se testira primjenom različitih scenarija poput:

- Trajno povećanje smrtnosti 50%
- Povećanje mjere masovnog odustanka 100%,
- Povećanje rizika troškova u preuzetim rizicima životnih osiguranja 100%
- Požar na čitavom portfelju Društva na području grada Splita
- Požar na 10% osiguranih objekata u Zagrebu
- Scenarij u kojem na istom mjestu od istog nesretnog slučaja strada 15% osiguranika Društva i pri tome zadobiju trajni tjelesni invaliditet od 75%

U svim navedenim scenarijima Društvo bi i dalje bilo solventno, te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.2 Tržišni rizik

Pod **tržišnim rizikom** Društvo podrazumijeva rizik gubitka ili nepovoljne promjene u financijskom stanju koji izravno ili neizravno proizlazi iz fluktuacija tečaja, kamata, u razini i volatilnosti tržišnih cijena sredstava, obveza i financijskih instrumenata.

C.2.1 Izloženost rizicima

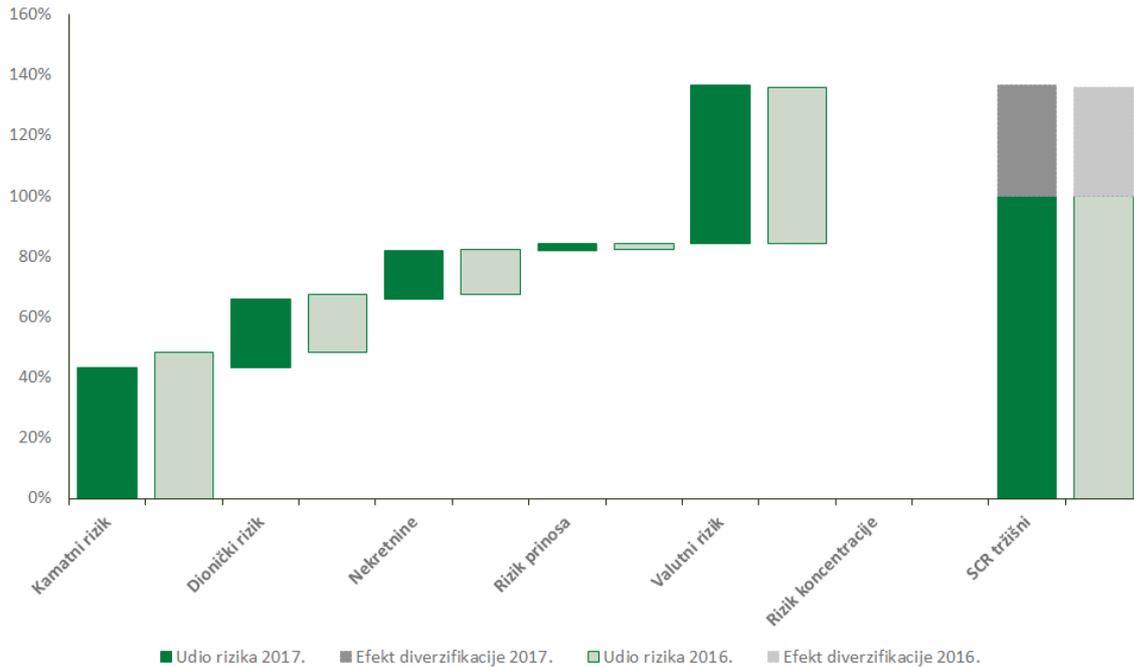
Tržišni rizici u Društvu klasificirani su u sljedeće podkategorije analogno standardnoj formuli:

- kamatni rizik,
- rizik vlasničkih vrijednosnih papira,
- rizik promjene cijene nekretnina,
- rizik prinosa,
- valutni rizik i
- rizik koncentracije.

Tržišni rizici Društva imaju najveći udio u ukupnom SCR-u.

U skladu s regulatornim zahtjevima imovina za pokriće mora biti uložena prema načelima koja osiguravaju sigurnost, kvalitetu, likvidnost i profitabilnost portfelja kao cjeline. Dodatno, odluke o ulaganjima temelje se na načelu razboritosti poslovanja (engl. prudent person principle), a rizici koji proizlaze iz poslova ulaganja s posebnom pažnjom se prate i kontroliraju.

Ukupni kapitalni zahtjev za tržišni rizik u 2017. godini iznosi 287.014 tisuća kuna dok je u 2016. godini iznosio 313.370 tisuća kuna. Smanjenje kapitalnog zahtjeva uzrokovano je smanjenjem kapitalnih zahtjeva za kamatni i valutni rizik. Struktura po promatranim rizicima dana je u sljedećem prikazu:

Slika 13: Tržišni rizik s uključenim efektima diverzifikacije

Kamatni rizik je rizik potencijalnog gubitka koji bi nastao zbog osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u vremenskoj strukturi kamatnih stopa ili volatilnosti kamatnih stopa uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Prema načelima standardne formule utjecaj kamatnog rizika uzima se u obzir i na strani aktive (ulaganja) i na strani pasive (obveze).

Kapitalni zahtjev za kamatni rizik na 31.12.2017. u iznosu od 123.576 tisuća kuna jednak je smanjenju dostupnog kapitala nakon vrednovanja imovine i obveza primjenom bezrizičnih kamatnih krivulja na koje su primijenjeni šokovi propisani standardnom formulom. Kapitalni zahtjev za ovaj rizik je u prošlom razdoblju iznosio 150.957 tisuća kuna, odnosno bilježi pad od 18,1%. Ta promjena je uzrokovana padom kamatne krivulje kojom se vrednuju obveze i imovina pa su time i sami šokovi manji.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira je rizik potencijalnog gubitka zbog promjene fer vrijednosti imovine koja obuhvaća ulaganja u dionice, udjele, ovisna i pridružena društva, fondove rizičnog kapitala te ulaganja u opremu i ostalu materijalnu imovinu i zalihe (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Društvo indirektno izloženo kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa).

Navedena imovina razvrstava se u dvije kategorije: Vrsta 1 - imovina uvrštena na uređenim tržištima unutar EEA i OECD i Vrsta 2 – ostala imovina. Kapitalni zahtjev se računa na sljedeći način:

- za imovinu vrste 1: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 1 te 39% + simetrična prilagodba od vrijednosti ostale imovine vrste 1;

- za imovinu vrste 2: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 2 te 49% + simetrična prilagodba od vrijednosti ostale imovine vrste 2.

Na dan 31.12.2017. simetrična prilagodba iznosila je 1,9% (2016: -1,4%).

Navedeni rizik sudjeluje u ukupnom tržišnom riziku Društva s kapitalnim zahtjevom u visini od 65.470 tisuća kuna.

Kapitalni zahtjev za ovaj rizik se u odnosu na prethodno razdoblje povećao za 8,6% (u 2016. je iznosio 60.262 tisuća kuna). Imovina vlasničkih vrijednosnih papira Društva u odnosu na prethodno razdoblje ne bilježi značajne izmjene. Povećanje kapitalnog zahtjeva uglavnom proizlazi iz promjene simetrične prilagodbe.

Valutni rizik je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tečaja. S obzirom na činjenicu da značajan dio portfelja Društva čine ugovori o osiguranju koji su definirani u eurima, u svrhu upravljanja rizikom valutne usklađenosti Društvo svoja ulaganja povezana s predmetnim ugovorima nastoji držati upravo u eurima. Koristeći načela standardne formule za izračun podmodula valutnog rizika (šok 25%) i uzimajući u obzir činjenicu da je vrijednost ulaganja iznad vrijednosti potrebnih tehničkih pričuva, značaj ovoga rizika u ukupnom iznosu tržišnih rizika je opravdan i očekivan.

U grupi tržišnih rizika Društva valutni rizik ima najveći udio s kapitalnim zahtjevom u visini 149.744 tisuća kuna.

Kapitalni zahtjev za valutni rizik je u prošlom razdoblju iznosio 161.262 tisuća kuna, odnosno smanjen je za 7,1%. Takva promjena je uzrokovana padom kamatne krivulje kojom se vrednuju obveze i imovina pri čemu obveze zbog te promjene rastu više od imovine.

Rizik promjene cijena nekretnina je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti tržišnih cijena nekretnina. U izloženost predmetnom riziku ulaze nekretnine koje služe za obavljanje djelatnosti te nekretnine koje ne služe obavljanju djelatnosti već su u funkciji ulaganja. Kapitalni zahtjev za rizik promjene cijene nekretnina izračunava se prema standardnoj formuli kao 25% iznosa ukupne vrijednosti nekretnina u portfelju.

U ukupnom tržišnom riziku Društva rizik promjene cijena nekretnina sudjeluje s kapitalnim zahtjevom u visini od 46.152 tisuće kuna.

U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 46.405 tisuća kuna, odnosno bilježi pad od 0,6%. Portfelj nekretnina Društva nije se promijenio u prethodnom razdoblju pa je stoga i iznos kapitalnog zahtjeva stabilan.

Rizik raspona je rizik osjetljivosti vrijednosti imovine, obveza i financijskih instrumenata na promjene u razini ili volatilnosti kreditnih marži iznad vremenske strukture nerizičnih kamatnih stopa. Kapitalni zahtjev za predmetni rizik proizlazi iz primjene pristupa odnosnih izloženosti na ulaganja u investicijske fondove koji u svojoj strukturi imaju imovinu podložnu riziku raspona prema principima standardne formule.

U ukupnom tržišnom riziku Društva rizik raspona sudjeluje s kapitalnim zahtjevom u visinu od 65.470 tisuća kuna.

U prethodnom razdoblju kapitalni zahtjev za ovaj rizik iznosio je 6.806 tisuća kuna, odnosno bilježi pad od 2,0%.

Rizik koncentracije ne sudjeluje u ukupnom tržišnom riziku na izvještajni datum, tj. njegova vrijednost na 31.12.2017. iznosi 0 kuna.

Načelo razboritog poslovanja kod poslova s ulaganjima

Načelo razboritog poslovanja zastupljeno je u Društvu od samoga početka. Društvo ulaže isključivo u imovinu čije rizike može na primjeren način utvrditi, mjeriti i pratiti, kojima može primjereno upravljati, te ih nadzirati. Nadalje, predmetni rizici su na primjeren način uključeni u izvještavanje kao i u interni obračun ukupne potrebe za kapitalom u sklopu provedbe procesa ORSA.

Politika ulaganja Društva orijentirana je na ciljeve koje je postavila Uprava, a odnose se na sigurnost, likvidnost i profitabilnost uloženi sredstava. Primarni cilj upravljanja ulaganjima je kontinuirano osiguravanje ispunjenja svih preuzetih obveza koje proizlaze iz ugovora o osiguranju. Nadalje, važan cilj politike ulaganja je i generiranje primjerenog udjela u dobiti za klijente Društva.

Dugoročno gledano, osiguravateljni proizvodi kod kojih su na pravilan način usklađeni aspekti rizičnosti i prinosa nude najbolju sigurnost i najveći prihod. Uravnoteženost strateške alokacije imovine proizlazi iz regulatornih zahtjeva i usklađeni su s dugogodišnjom uspješnom strategijom ulaganja Društva koja poseban naglasak stavlja na sigurnost ulaganja.

Odgovarajućim kontrolama i načinima izvještavanja onemogućeno je ulaganje koje bi dovelo do preuzimanja neželjenih ili prekomjernih rizika.

Strateške sjednice na kojima se raspravlja o alokaciji kapitala održavaju se dva puta godišnje. Na tim sjednicama se, uz sagledavanje općih čimbenika na tržištu, utvrđuje strateška alokacija kapitala Društva koja je usklađena sa zahtjevima koji proizlaze iz poslova s korisnicima, a u svrhu ostvarenja ciljeva ulaganja.

C.2.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta tržišnih rizika Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.2.3 Smanjenje rizika

Načela politike ulaganja postavljena su na način da se rizici, koji proizlaze iz poslova ulaganja, svedu na minimalnu razinu, te da Društvo ne ulaže u one instrumente čije rizike nije jednostavno procijeniti i vrednovati.

Dodatno, unutar investicijskih fondova u koje Društvo ulaže u svrhu smanjenja valutnog rizika postoji mogućnost sklapanja deviznih forward ugovora kojima se osigurava devizni tečaj.

C.2.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti opisan je u točki C.1.4. i nema značajan utjecaj na tržišne rizike.

C.2.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost tržišnih rizika se testira primjenom različitih scenarija poput:

- **utjecaj promjene strukture kamatne krivulje na imovinu i obveze osjetljive na kamatni rizik (obveznice i tehničke pričuve za život).**

Navedeni utjecaj se provjerava u sklopu procesa praćenja rizika upravljanja imovinom i obvezama (ALM). Pri tome se prikazuju paralelni pomaci kamatne krivulje za ± 50 baznih bodova i ± 100 baznih bodova kao i okretanja kamatne krivulje. Kod okretanja kamatne krivulje nastaje poravnavanje (spuštanje na dugom kraju – „low for fong“) i spuštanje na kratkom kraju (uspravna kamatna krivulja). Osim toga se uz uspravniju kamatnu krivulju za imovinu primjenjuje „spread“-šok (prema scenariju „double hit“ u testu osjetljivosti EIOPA-e).

- **test osjetljivosti obveznica i najbolje procjene na promjenu pretpostavki o ekstrapolaciji nerizičnih kamatnih krivulja (u okviru analize osjetljivosti na promjenu kamate)**
- **test ponašanja najbolje procjene u slučaju da se eliminiraju sve pretpostavke o vremenskoj strukturi nerizičnih kamatnih stopa, a najbolja procjena se vrednuje pomoću Libora/swapa.**

Od navedenih, scenarij najveći utjecaj ima „double hit“, budući da uz padajuće kamate na kratkom kraju dodatno nastupa i „spread“-šok kod obveznica. Za paralelne pomake kamatne krivulje pri kombiniranom promatranju imovine i obveza porast kamate dovodi do povećanja vlastitih sredstava, s obzirom na to da i imovina i najbolja procjena gube na sadašnjoj vrijednosti, pri čemu gubitak na sadašnjoj vrijednosti najboljih procjena zbog duže duracije ispada veći.

- **scenarij pretpostavke da nema novih poslova (portfelj životnog osiguranja)**

Društvo provodi analize scenarija za portfelj životnog osiguranja pri čemu se koriste pretpostavke da nema novih poslova. Promatranjem povijesnih kretanja odustanaka i kapitalizacija ugovora na temelju prikaza novčanog toka, dobiva se podatak o tome kako se tijekom razdoblja do isteka posljednjeg ugovora kreću novčani tok aktive, a kako novčani tok pasive. Pri tome je moguće unijeti različite kamatne stope za različite godine. Ova analiza pokazuje da se očekivane obveze, čak i u slučaju prinosa od ulaganja od 0%, u bilo koje vrijeme mogu pokriti očekivanim novčanim tokom aktive. Rezultat analize pokazuje kako postoje i dostatna usklađenost imovine i obveza i odgovarajuća likvidnost.

- **Simulacija šoka na udjele u dioničkim fondovima od 35 % odnosno 20 % (okviru analize scenarija za rizik vlasničkih vrijednosnih papira)**

Kod navedenih analiza scenarija riječ je o izračunima varijanti za procjenu potencijalnih rezultata.

- **„Haircut“ scenarij**

Ovaj scenarij provodi se kod rizika raspona. Provodi se smanjivanje („haircut“) vrijednosti obveznica, stupnjevito prema ocjenama kreditnog rejtinga.

- **„Downgrade“ značajne ugovorne strane**

U ovom scenariju prikazuje se „downgrade“ značajne ugovorne strane gdje su one izloženosti klasificirane kao značajne čija granica prelazi 10 % SCR-a prethodne godine. Za Društvo su to izloženosti prema Republici Hrvatskoj. Ocjena kreditnog rejtinga državnih obveznica Republike Hrvatske pri tome je smanjena s BB na HY. Nakon toga je ponovo izračunat rizik raspona pomoću simulacije Monte Carlo.

U svim navedenim scenarijima Društvo bi i dalje bilo solventno, te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik (također i rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane) označava rizik gubitka ili negativne promjene financijskog stanja koji proizlazi iz fluktuacije boniteta izdavača vrijednosnih papira, drugih ugovornih strana i ostalih dužnika prema kojima Društvo ima određena potraživanja. Ovaj rizik se očituje kroz rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, rizik prinosa i rizik tržišne koncentracije.

C.3.1 Izloženost riziku

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane odnosi se u prvom redu na neispunjenje obveze poslovnih banaka po depozitima ili reosiguravateljnih partnera (izloženost tipa 1 u standardnoj formuli. Neispunjenje obveza prema trećima ili garancije imaju manje značajnu ulogu (odnosno nemaju ulogu) u kreditnom riziku.

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane prema standardnoj formuli iznosi na 31.12.2017. godine 12.530 tisuća kuna i ima mali značaj u ukupnom profilu rizičnosti Društva. U prošlom radoblju taj kapitalni zahtjev iznosio je 28.273 tisuće kuna, odnosno smanjen je za 55,7%. Kapitalni zahtjev za ovaj rizik između ostalog ovisi i o vjerojatnosti propadanja druge ugovorne strane. Društvo je u ovom riziku značajno izloženo prema Grupi. U obračunu kapitalnog zahtjeva za rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane može se koristiti vjerojatnost propadanja obzirom na stopu solventnosti društva kojem smo izloženi tek nakon što je stupanj solventnosti istog objavljen u SFCR-u. Do tada se smatra da društvo ima stopu solventnosti 100% i pripadajuću vjerojatnost propadanja od 0,5%, kako je korišteno u obračunu na 31.12.2016. godine. Obzirom da Grupa postiže stopu solventnosti preko 195%, njena vjerojatnost propadanja se nakon objavljivanja smanjuje na 0,01% što uzrokuje značajni pad kapitalnog zahtjeva po ovom riziku na 31.12.2017. godine.

Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane je u Društvu minimiziran strogim odabirom reosiguravatelja i poslovnih banaka.

Zbog rasprostranjenosti članica Grupe na više zemalja srednje i jugoistočne Europe postoji dobra raspršenost rizika što daje dobru osnovu za reosiguranje unutar Grupe. Društvo velikim dijelom ugovara reosiguranje u matičnoj kući te grupnom društvu za reosiguranje GRAWE RE koji imaju visok stupanj solventnosti. Oni preuzimaju rizike u reosiguranje i prema potrebi ih plasiraju dalje prema svjetskim reosiguravateljima, vodeći se pritom strogim kriterijima odabira partnera, u pravilu prvoklasnih svjetskih reosiguravatelja. Prilikom odabira partnera izvan grupe očekuje se rejting po Standard & Poor's od najmanje A- odnosno A+ ako se radi o vrstama osiguranja s dugim repom.

Isto se tako sklapaju poslovni odnosi s bankama minimalnog rejtinga A prema agencijama Standard & Poor's odnosno Fitch. Ako ne postoji rejting nijedne od navedenih agencija, može se pristupiti pojačanoj analizi interne procjene poslovnog partnera. Osnove za to mogu biti rezultati drugih agencija za procjenu rejtinga, poslovni izvještaji, iskustva s tržišta ili ostali izvori informacija.

Kako bi se umanjio rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane, osim na smjernice za bonitet pazi se i na dostatno raspršenje rizika na različite ugovorne strane. U području reosiguranja dodatno se obraća pozornost na geografsko raspršenje.

C.3.2 Koncentracija rizika

Pozicije rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane utječu u prvom redu na banke i reosiguranja unutar koncerna, a u manjem obujmu na poslovne banke i ostala društva za reosiguranje s kojima postoji dugogodišnja suradnja. Eksterne banke i reosiguranja imaju izvrsne bonitete.

Kod poslovnih banaka postoji također podjela na više banaka. Kratkoročna ulaganja likvidnih sredstava kreću se unutar nekog perioda na temelju potrebe za likvidnosti i dostupnosti i ovisi o uvjetima pojedine banke. Definirani limiti po poslovnoj banci vrijede i za banke unutar koncerna i Društvo ih se pridržava.

C.3.3 Smanjenje rizika

U području rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane osim navedenog strogog odabira partnera i diverzifikacije nije potrebno primjenjivati dodatne tehnike smanjenja rizika.

C.3.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti je obrađen u točki C.1.4. i nema utjecaj na rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane.

C.3.5 Osjetljivost rizika

U svrhu procjene osjetljivosti rizika neispunjenja obveza druge ugovorne strane uzima se u obzir scenarij u kojemu se testira kako bi na izloženost Društva kreditnom riziku (rizik druge ugovorne strane) utjecalo smanjenje stope solventnosti odnosno povećanje pripadajuće vjerojatnosti propadanja najznačajnijih reosiguravatelja. Rezultati pokazuju da utjecaj kreditnog rizika na vlastiti kapital, odnosno na kapitalni zahtjev Društva nije materijalno značajan, te da bi i u navedenom scenariju Društvo i dalje bilo solventno, te nesmetano nastavilo s uspješnim poslovanjem.

C.4 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Društva da podmiri svoje novčane obveze odmah po njihovome dospijecu. Najčešći razlozi koji mogu rezultirati nastupom rizika likvidnosti posljedica su:

- pada vrijednosti i stupnja utrživosti likvidne imovine
- porasta ročne neusklađenosti aktive i pasive
- financijskog statusa Društva i percepcije tržišta koja ovisi o velikom broju parametara (npr. profil rizičnosti, stupanj solventnosti, profitabilnost, očekivani budući trendovi)
- previsoka razina tolerancije na rizik likvidnosti.

C.4.1 Izloženost riziku

Rizik likvidnosti prema prethodno navedenoj definiciji nije eksplicitno uključen u standardnu formulu, ali je njegov utjecaj u Društvu detaljno analiziran u procesu ORSA.

Praćenje i mjerenje rizika likvidnosti Društva redovno se provodi. Praćenjem očekivanih novčanih priljeva i odljeva omogućeno je spriječavanje potencijalnih poteškoća povezanih s likvidnošću.

U slučaju kratkoročnog povećanja potrebe za likvidnim sredstvima Društvo može lako unovčiti dio svoje visokolikvidne imovine.

Društvo vodi brigu da se udjeli u fondovima za životna osiguranja kod kojih ugovoratelj snosi rizik ulaganja u slučaju potrebe mogu u velikoj mjeri lako i brzo unovčiti.

Na temelju prethodno navedenoga rizik likvidnosti Društva klasificira se kao vrlo nizak, te mu se ne dodjeljuju eksplicitna vlastita sredstva.

C.4.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta rizika likvidnosti Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.4.3 Smanjenje rizika

U području upravljanja rizikom likvidnosti koriste se interne mjere smanjenja rizika (kroz redovito praćenje likvidnosti), te nije potrebno primjenjivati dodatne tehnike smanjenja rizika.

C.4.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti obrađen je u točki C.1.4.

C.4.5 Osjetljivost rizika

Osjetljivost ovog rizika se testira primjenom slijedećih scenarija:

- „Lapse mass“ (vjerojatnosti masovnog storna 40% profitabilnih ugovora)

Uspoređene su najbolje procjene novčanih tokova izlaznoga scenarija s onima iz scenarija Solventnosti II i analizirana je promjena tih novčanih tokova, iz čega je proizašao zaključak da najveća negativna promjena za Društvo nastupa u scenariju „lapse mass“. Rezultati su pokazali da bi pod pretpostavkom odustanka 40% ugovora profitabilnih za Društvo u sljedećoj godini, imovina za pokriće matematičke bila dostatna da se osigura potrebna likvidnost.

- Scenarij likvidnosti

Interno provedenom analizom scenarija za portfelj životnog osiguranja, pod pretpostavkom da nema novih poslova, te promatranjem povijesnih kretanja odustanaka i kapitalizacija ugovora na temelju prikaza novčanog toka, dobiva se podatak o tome kako se tijekom razdoblja do isteka posljednjeg ugovora kreću novčani tok aktive, a kako novčani tok pasive. Pri tome je moguće unijeti različite kamatne stope za različite godine. Ova analiza pokazuje da je za očekivane obveze, čak i u slučaju kamatne stope od 0 %, u bilo koje vrijeme moguće pokriće očekivanim novčanim tokom aktive.

Rezultat analize pokazuje kako postoje i dostatna usklađenost imovine i obveza i odgovarajuća likvidnost.

Rizik likvidnosti Društva stoga se klasificira kao vrlo nizak, te mu se ne dodjeljuju eksplicitna vlastita sredstva.

C.5 Operativni rizik

Pod **operativnim rizikom** podrazumijeva se rizik gubitka koji nastaje zbog neodgovarajućih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi ili sustava ili iz vanjskih događaja. Pri definiranju operativnog rizika važno je naglasiti da on obuhvaća pravne rizike, ali isključuje rizike koji proizlaze iz strateških odluka, te rizika reputacije. Tipični operativni rizici su prekid poslovanja uslijed pada informatičkog sustava. Nadalje, česti primjeri operativnog rizika su prekidi poslovanja prouzročeni požarom,

eksplozijom ili poplavom, pri čemu je nastavak poslovanja prilično ili u potpunosti onemogućen. Osim toga, pod operativnim rizikom podrazumijevaju se i štete prouzročene namjernim prijevarama, pogreškama u svakodnevnom poslovanju ili nekom drugom pogreškom uzrokovanom ljudskim faktorom.

Operativni rizici nisu jednostavni za identificiranje i mjerenje kao neke druge vrste rizika, te stoga Društvo posebnu pozornost usmjerava na identificiranje potencijalnih manifestacija ovoga rizika i uzima ih u obzir na sveobuhvatan način.

C.5.1 Izloženost riziku

Kapitalni zahtjev za operativni rizik prema odredbama standardne formule na dan 31.12.2017. iznosi 14.856 tisuća kuna, a određuje se kao funkcija zarađenih premija, tehničkih pričuva te troškova vezanih za unit-linked proizvode.

Za isto razdoblje prošle godine kapitalni zahtjev za operativni rizik iznosio je 13.903, što znači da je u tekućem razdoblju povećan za 6,9%. To povećanje rezultat je porasta zarađene premije u 2017. godini.

Prilikom identificiranja i vrednovanja operativnih rizika u Društvu koriste se procjene internih stručnjaka za predmetno područje uz pomoć Delphi-metode, pri čemu su predmetni rizici zbog lakšeg identificiranja i praćenja podijeljeni na više kategorija.

Društvo rješava pritužbe od strane klijenata u najkraćem mogućem roku na način koji je propisan internim Pravilnikom o pritužbama.

Prilikom vrednovanja operativnih rizika, naglasak nije isključivo na kvantifikaciji posljedica, nego i na razvoju odgovarajućih mjera za rano otkrivanje opasnosti i prevenciju, te kontrolu njihovih posljedica (pogledati C.5.3.).

Društvo je izvršilo prijenos poslova računalne obrade podataka i poslova ulaganja na matično Društvo Grazer Wechelseitige Versicherung AG (pogledati točku B.7.). Rizici koji proizlaze iz izdvajanja poslova redovito se i na primjeren način prate i nadziru.

C.5.2 Koncentracija rizika

Sa stajališta operativnih rizika Društvo nije identificiralo potencijalnu koncentraciju rizika.

C.5.3 Smanjenje rizika

Smanjenje potencijalnih operativnih rizika moguće je kroz odgovarajuće planove upravljanja kontinuitetom poslovanja, Plan oporavka od katastrofe (engl. disaster recovery plan) za IT i sl.

Plan upravljanja kontinuitetom poslovanja uspostavljen je u Društvu već dugi niz godina. Cilj planiranja kontinuiteta poslovanja je osiguravanje kontinuiteta poslovanja odnosno ponovna

uspostava urednog poslovanja nakon narušavanja ili prekida poslovanja. Narušavanje ili prekid poslovanja mogu imati različite uzroke. Stoga je važno izraditi što detaljnije scenarije onih događaja čiji se nastup čini mogućim i/ili vjerojatnim.

Osim zakonski predviđenih zaštita od potencijalnih katastrofa Društvo je u svojim mjerama predvidjelo i procese i postupke koji se provode kao prevencija, te koji će u slučaju stvarnog nastanka rizika osigurati najbolje moguće upravljanje situacijom i umanjiti potencijalnu štetu.

Cilj planiranja kontinuiteta poslovanja je osiguravanje kontinuiteta poslovanja odnosno ponovna uspostava urednog poslovanja nakon narušavanja ili prekida poslovanja. Dodatna mjera za smanjenje operativnog rizika su i mehanizmi za sprječavanje prijevара kao i učinkovit sustav internih kontrola. Za dio poslovanja koji obuhvaća novčane transakcije uspostavljeni su strogi interni propisi i kontrole. Učinkovitost planova za slučaj izvanrednih okolnosti poslovanja, kao i sustav internih kontrola redovito se provjeravaju.

Zahvaljujući prethodno opisanim mjerama, Društvo u prošlosti nije zabilježilo realizaciju nekog od operativnih rizika u značajnijoj mjeri.

C.5.4 Rizik likvidnosti buduće dobiti

Rizik likvidnosti buduće dobiti obrađen je u točki C.1.4. i nema utjecaj na operativne rizike.

C.5.5 Osjetljivost rizika

U planovima za slučaj izvanrednih okolnosti definirani su ključni procesi Društva koji mogu utjecati na operativni rizik. Definirani su tzv. worst-case scenariji za koje je procijenjeno da uz određenu vjerojatnost mogu nastupiti u Društvu, kao npr. pad IT-sustava ili požar. U tom smislu, u planovima za slučaj izvanrednih okolnosti uzima se u obzir da npr. kroz određeno vremensko razdoblje veći broj radnika neće biti na raspolaganju ili da će pristup poslovnim prostorijama Društva biti otežan ili ograničen. Primjerenost opisanih scenarija kao i njihove temeljne prepostavke preispituju se minimalno jednom godišnje.

C.6 Ostali značajni rizici

U Društvu su dodatno identificirani sljedeći rizici koji se kontinuirano prate:

- strateški rizici,
- reputacijski rizici,
- rizici upravljanja imovinom i obvezama (ALM) (pogledati točku C.2.5).

Predmetni rizici nisu eksplicitno navedeni u standardnoj formuli. Prilikom provedbe procesa ORSA ovi rizici nisu identificirani kao značajni.

Potreba uključivanja novih rizika i/ili potreba za izmjenama u postojećem profilu rizičnosti može se vrlo lako prepoznati uz pomoć redovnih kvartalnih izvještaja o rizicima koji su se materijalizirali i

izvještaja o potencijalnim rizicima, te uz pomoć izvanrednih izvještaja o rizicima. Na taj način osigurano je pravovremeno reagiranje i implementacija odgovarajućih mjera smanjenja rizika. Kao što je to već prethodno u izvještaju navedeno, izmjene u profilu rizičnosti mogu dovesti i do izmjena u poslovnoj strategiji i u strategiji upravljanja rizicima.

C.6.1 Izloženost riziku

Eksplicitno kvantitativno vrednovanje strateških rizika i reputacijskih rizika je teško izvedivo. Njihovo vrednovanje se u Društvu temelji na procjeni stručnjaka za relevantna područja poslovanja. U dosadašnjoj praksi se strateški i reputacijski rizici u Društvu nisu pokazali kao materijalno značajni.

Vrednovanje rizika upravljanja imovinom i obvezama (ALM) provodi se kroz testove otpornosti (pogledati C.2.5). Rezultati provedenih testova pokazuju da Društvo raspolaže dovoljnom količinom vlastitih sredstava i u uvjetima otežanih uvjeta poslovanja.

C.6.2 Koncentracija rizika

Nije zabilježena koncentracija ostalih značajnih rizika.

C.6.3 Smanjenje rizika

Donošenju strateških odluka prethodi provođenje i analiza primjerenih scenarija. Rizik likvidnosti buduće dobiti. Rizik likvidnosti buduće dobiti je obrađen u točki C.1.4.

C.6.4 Osjetljivost rizika

Pomoću opisanih mjera, posebno rezultata procesa ORSA i drugih analiza realiziranih rizika, moguće je pravovremeno prepoznavanje neželjenih utjecaja strateških odluka i primjereno reagiranje u svrhu izbjegavanja negativnih posljedica.

C.7 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na profil rizičnosti opisane su u prethodnim točkama.

D. VREDNOVANJE IMOVINE I OBVEZA

Vrednovanje imovine i obveza u bilanci za potrebe solventnosti temelji se na tržišnoj vrijednosti imovine i obveza.

Za bilancu za potrebe solventnosti imovinu i obveze treba vrednovati kako slijedi:

- imovina se vrednuje po iznosu za koji bi se ona mogla razmijeniti između dobro obaviještenih, voljnih i međusobno neovisnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima;
- obveze se vrednuju po iznosu za koji bi se one mogle prenijeti ili namiriti između dobro obaviještenih voljnih i međusobno neovisnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima.

Vrednovanje imovine i obveza Društva u svrhu izrade bilance s tržišnim vrijednostima temelji se na pretpostavci trajnosti poslovanja („going-concern“). Poštuje se načelo zasebnog vrednovanja.

Godišnji financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s MSFI-em o čemu je i neovisni revizor dao svoje pozitivno mišljenje. U tablici *Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u* usporedno je prikazana tržišna vrijednost imovine i obveza i vrijednost iskazana u godišnjim financijskim izvještajima dana 31.12.2017 .

Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI

Imovina	na 31. prosinca 2016. u tis. kn			na 31. prosinca 2017. u tis. kn		
	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju
Razgraničeni troškovi pribave	-	4.684	- 4.684	-	5.087	- 5.087
Nematerijalna imovina	-	548	- 548	-	330	- 330
Odgođena porezna imovina	13.860	-	13.860	16.301	-	16.301
Višak mirovinskih naknada	-	-	-	-	-	-
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	62.458	47.978	14.480	61.806	45.649	16.157
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	3.441.659	3.304.690	136.969	3.456.713	3.351.482	105.231
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	123.161	102.621	20.540	122.803	100.002	22.801
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	116.048	116.048	-	102.939	101.748	1.191
Vlasnički vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni	-	-	-	-	-	-
Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni	-	-	-	-	-	-
Obveznice	3.064.424	2.947.994	116.430	3.080.052	2.998.815	81.237
Državne obveznice	3.060.224	2.943.794	116.430	3.080.052	2.998.815	81.237
Korporativne obveznice	4.200	4.200	-	-	-	-
Strukturirani dužnički instrumenti	-	-	-	-	-	-
Osigurani vrijednosni papiri	-	-	-	-	-	-
Subjekti za zajednička ulaganja	133.475	133.475	-	146.423	146.423	-
Izvedenice	-	-	-	-	-	-
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	4.551	4.551	-	4.495	4.495	-
Ostala ulaganja	-	-	-	-	-	-
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	77.387	77.387	-	76.070	76.070	-
Kredit i hipoteke	16.918	16.918	-	15.231	15.231	-
Kredit na temelju police	16.713	16.713	-	15.042	15.042	-
Kredit i hipoteke pojedincima	205	205	-	189	189	-
Ostali kredit i hipoteke	-	-	-	-	-	-
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	523	56.641	- 56.118	6.459	65.632	- 72.091
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	- 3.151	55.617	- 58.768	- 3.990	64.776	- 68.766
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	3.697	37.631	- 33.934	8.496	46.862	- 38.366
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	- 6.848	17.985	- 24.833	- 12.486	17.914	- 30.400
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	3.756	1.024	2.732	2.396	856	- 3.252
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	-	-	-	-	-	-
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	3.756	1.024	2.732	2.396	856	- 3.252
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	- 81	-	- 81	- 73	-	- 73

Depoziti kod cedenata	-	-	-	-	-	-
Potraživanja od osiguranja i posrednika	2.596	15.513	- 12.917	3.423	16.445	- 13.022
Potraživanja od reosiguranja	47	47	-	159	159	-
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	4.256	4.256	-	4.907	4.907	-
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	-	-	-	-	-	-
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen.	-	-	-	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	18.635	18.635	-	34.411	34.411	-
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	1.494	1.494	-	1.078	1.078	-
Ukupna imovina	3.639.834	3.548.791	91.043	3.663.641	3.616.482	47.159

Obveze	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	Razlike u vrednovanju	Vrijednost prema Solventnosti II	Vrijednost prema MRS/MSFI-u	razlike u vrednovanju
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje	133.577	294.511	- 160.934	148.768	300.138	- 151.370
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	128.877	238.750	- 109.873	152.486	245.059	- 92.573
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	119.148	-	119.148	143.748	-	143.748
Dodatak za rizik	9.729	-	9.729	8.739	-	8.739
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	4.700	55.761	- 51.061	3.718	55.079	- 58.797
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	541	-	541	9.181	-	9.181
Dodatak za rizik	4.159	-	4.159	5.464	-	5.464
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	2.294.322	2.382.846	- 88.524	2.381.338	2.449.977	- 68.639
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	-	-	-	-	-	-
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	-	-	-	-	-	-
Dodatak za rizik	-	-	-	-	-	-
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	2.294.322	2.382.846	- 88.524	2.381.338	2.449.977	- 68.639
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	2.275.491	-	2.275.491	2.352.961	-	2.352.961
Dodatak za rizik	18.832	-	18.832	28.377	-	28.377
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	71.579	74.529	- 2.950	73.737	73.706	31
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	-	-	-	-	-	-
Najbolja procjena	71.070	-	71.070	72.605	-	72.605
Dodatak za rizik	509	-	509	1.132	-	1.132
Ostale tehničke pričuve	-	-	-	-	-	-
Nepredviđene obveze	-	-	-	-	-	-

Pričuve osim tehničkih pričuva	2.059	2.059	-	1.786	1.786	-
Obveze za mirovine	-	-	-	-	-	-
Depoziti reosiguratelja	636	636	-	516	516	-
Odgođene porezne obveze	73.186	38.030	35.156	61.237	50.298	10.939
Izvedenice	-	-	-	-	-	-
Dugovanja prema kreditnim institucijama	-	-	-	-	-	-
Financijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	-	-	-	-	-	-
Obveze prema osiguranju i posrednicima	13.825	13.825	-	11.432	11.432	-
Obveze prema reosiguranju	5.690	5.690	-	6.659	6.659	-
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	129.549	129.549	-	13.047	13.047	-
Podređene obveze	-	-	-	-	-	-
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	-	-	-	-	-	-
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	-	-	-	-	-	-
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	6.444	6.444	-	9.532	9.532	-
Ukupne obveze	2.730.866	2.948.117	- 217.251	2.708.051	2.917.090	- 209.039
Višak imovine nad obvezama	908.969	600.674	308.295	955.589	699.391	256.198

Tablica 15: Usporedni prikaz bilance prema zahtjevima Solventnosti II i prema MRS/MSFI-u

Najznačajnije razlike u bilanci za potrebe solventnosti i godišnjih financijskih izvještaja su:

	Tržišna bilanca za Solventnost II	Godišnji financijski izvještaji
Zainteresirane strane	Agencija, druga društva za osiguranje, rejting agencije, ugovaratelji osiguranja	vjerovnici, Agencija, druga društva za osiguranje, poslovni partneri
Općenito	vrednovanje po tržišnim cijenama	primjena MRS/MSFI-a
	realistične pretpostavke	oprezne pretpostavke
	nema tihih pričuva	tihe pričuve su moguće kao posljedica procjene imovine
	regulirano uredbama i tehničkim specifikacijama	regulirano zakonom i MRS/MSFI-em

Tablica 16: Pregled najznačajnijih razlika

D.1 Imovina

D.1.1 Pregled osnova i metoda vrednovanja imovine

Sljedeći tabelarni prikaz usporedno prikazuje načine vrednovanja pojedine klase imovine prema važećim odredbama MRS/ MSFI-a i prema zahtjevima Solventnosti II.

Bilančna pozicija	Vrednovanje prema Solventnosti II	Vrednovanje prema MRS/MSFI
goodwill	Goodwill se vrednuje kao da je bez vrijednosti.	Trošak stjecanja umanjen za amortizaciju.
ostala nematerijalna imovina	Vrednuje se kao da je bez vrijednosti, osim ako se nematerijalna imovina može zasebno prodati te se može dokazati postojanje aktivnog tržišta za tu imovinu.	MRS 38: model troška nabave
imovina za pokriće pričuva za mirovinu	Društvo nema ovu vrstu imovine.Tržišna vrijednost.	Društvo nema ovu vrstu imovine.Tržišna vrijednost.
porezna imovina	MRS 12 – privremene razlike bilančnih vrijednosti prema Solventnosti II i poreznih vrijednosti multipliciraju se s važećom stopom poreza.Porezna imovine i porezne obveze se ne saldiranju.	MRS 12 – privremene razlike bilančnih vrijednosti i poreznih vrijednosti multipliciraju se s važećom stopom poreza.Porezna imovine i porezne obveze se ne saldiranju.
zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje	oprema: troškovni model vrednovanja: zemljišta i građevinski objekti: fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.	oprema: troškovni model vrednovanja. zemljišta i građevinski objekti: MRS16.33-troškovni model vrednovanja Usklađenje vrijednosti kod pada tržišne vrijednosti ispod knjigovodstvene vrijednosti.
ulaganja u zemljišta i građevinske objekte	Zemljišta i građevinski objekti: fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.	Zemljišta i građevinski objekti: MRS 40.56- troškovni model vrednovanja Usklađenje vrijednosti kod znatnijeg pada tržišne vrijednosti ispod knjigovodstvene vrijednosti.
dionice	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	MSFI 13 i MRS 39

obveznice	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.	MRS 39 Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.
udjeli u investicijskim fondovima	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.
izvedeni financijski instrumenti	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Društvo nema ovu vrstu imovine.	Tržišna vrijednost prema MSFI 13. Društvo nema ovu vrstu imovine.
depoziti	Tržišna vrijednost. Tržišna vrijednost uključuje razgraničene kamate.	Trošak stjecanja. Vrijednost uključuje razgraničene kamate.
ostala ulaganja	Vrednovanje prema članku 229. DU.	Model troška.
ulaganja za račun i rizik ugovaratelja životnog osiguranja	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Tržišna cijena na aktivnom tržištu, MSFI 13.
zajmovi, zajmovi osiguran hipotekom i predujmovi p policama	Tržišna vrijednost prema MSFI 13.	Početno vrednovanje: trošak stjecanja Slijedeće vrednovanje: po amortiziranom trošku
potraživanja iz poslova osiguranja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti
potraživanja iz poslova reosiguranja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti.
ostala potraživanja	Fer vrijednost.	Nominalna vrijednost umanjena za ispravak vrijednosti.
vlastite dionice	Društvo nema ovu vrstu imovine.	Društvo nema ovu vrstu imovine.
upisani a neuplaćeni kapital	Društvo nema ovu vrstu imovine	Društvo nema ovu vrstu imovine.
novac u banci i blagajni	Tržišna vrijednost	Nominalna vrijednost.
ostala imovine	Tržišna vrijednost	Nominalna vrijednost.

Tablica 17: Metode vrednovanja imovine

D.1.2 Objašnjenje razlika u vrednovanju pojedine klase imovine

D.1.2.1 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vrednuje se kao da je bez ekonomske vrijednosti. U financijskim izvještajima Društva na 31. prosinca 2017. nematerijalna imovina je iskazana u iznosu od 330 tisuća kuna (2016: 548 tis. kn).

D.1.2.2 Odgođena porezna imovina

Društvo evidentira i vrednuje odgođene poreze za svu imovinu i obveze uključujući prijenos poreznog gubitka.

Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u bilanci prema fer vrijednostima i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza.

Odgođena porezna imovina smije se priznati samo ako postoji vjerojatnost da će u budućnosti biti raspoloživa oporeziva dobit za koju će se odgođena porezna imovina moći iskoristiti, s time da se vodi računa o svim eventualnim pravnim i upravnim propisima o vremenskom ograničenju za prijenos neiskorištenih poreznih olakšica ili prijenos neiskorištenih poreznih gubitaka.

Trajne razlike ne rezultiraju prema MRS 12 odgođenom poreznom imovinom ili obvezom i stoga se ne uzimaju u obzir u bilanci prema fer vrijednostima.

U 2017. primijenjena je porezna stopa od 18% (2016: 18%).

Društvo pripisuje pozitivnu vrijednost odgođenoj poreznoj imovini i očekuje da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za iskorištavanje odbitnih privremenih razlika.

Odgođeni porezi u bilanci prema fer vrijednosti iznosi 16.301 tisuća kuna (2016: 13.860 tis.kn). U godišnjim financijskim izvještajima nema evidentirane odgođene porezne imovine.

D.1.2.3 Višak imovine nad obvezama po planovima za pričuve za mirovine

Društvo nema ovu vrstu imovine i obveza.

D.1.2.4 Zemljišta, građevinski objekti i oprema

U bilanci prema fer vrijednosti iskazane su tržišne vrijednosti zemljišta i građevinskih objekata. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova.

U godišnjim financijskim izvještajima zemljišta i građevinski objekti vrednovani su po početnom trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciju. Umanjenje vrijednosti provodi se kada je tržišna vrijednost manja od knjigovodstvene. Procjena se radi na temelju internog Pravilnika o procjeni vrijednosti nekretnina.

Oprema se vrednuje po trošku stjecanja umanjenom za akumuliranu amortizaciji. Ista vrijednost je iskazana i u bilanci prema fer vrijednosti.

D.1.2.5 Zemljišta, građevinski objekti i oprema za vlastito korištenje

Razlika vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. iznosi 16.157 tisuća kuna (2016:14.480 tis. kn).

D.1.2.6 Ulaganja u zemljišta i građevinske objekte

Razlika vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata i opreme vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. iznosi 22.801 tisuća kuna (2016:20.540 tis. kn).

D.1.2.7 Ulaganja u podružnice i pridružena Društva

Vrednovanje udjela u povezanim poduzećima za potrebe solventnosti vrši se primjenom tržišnih cijena. Tržišna vrijednost određuje se primjenom prilagođene metode udjela.

Vrednovanje prema ponuđenim cijenama na aktivnom tržištu koristilo bi se kada bi povezana poduzeća kotirala na burzi.

Ako udjele u povezanim poduzećima nije moguće vrednovati prilagođenom metodom udjela, primjenjuju se knjigovodstvene vrijednosti iz bilance prema MRS-u.

Knjigovodstvena vrijednost udjela na 31. prosinca 2017. niža je od tržišne vrijednosti utvrđene procjenom.

D.1.2.8 Dionice, obveznice i udjeli u investicijskim fondovima.

U godišnjim financijskim izvještajima ulaganja u dionice, obveznice i investicijske fondove se raščlanjuju u kategorije prema MRS-u 39 koji ujedno i regulira način vrednovanja.

Tržišna vrijednost jednaka je fer vrijednosti u trenutku vrednovanja.

Razlika vrijednosti obveznica vrednovanih po fer vrijednosti za potrebe solventnosti na 31. prosinca 2017. i vrijednosti iskazane u godišnjim financijskim izvještajima iznosi 81.238 tisuća kuna (2016: 116.430 tis. kn).

D.1.2.9 Strukturirani financijski proizvodi

Strukturirani financijski proizvodi su financijski instrumenti čije vrijednosti ovise cijenama temeljnog financijskog instrumenta i vrednuju se prema tržišnoj vrijednosti.

Na 31. prosinca 2017. Društvo ne posjeduje financijsku imovinu u obliku strukturiranih financijskih proizvoda.

D.1.2.10 Izvedeni financijski instrumenti

Izvedeni financijski instrument (derivativ) je financijski instrument čija vrijednost ovisi o budućim cijenama i tečajevima robe, drugih financijskih instrumenata i drugih tržišno ovisnih referentnih vrijednosti.

Kao moguće osnovne varijable derivativa („underlying“) pojavljuju se kamatne stope, cijene financijskog instrumenta, tečaj stranih valuta, kreditni rejting, kreditni indeks, odnosno neke druge nefinancijske varijable.

Fer vrijednost ove imovine odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja sukladno MRS-u 39. Na 31. prosinca 2017. Društvo ne posjeduje financijsku imovinu u obliku izvedenih financijskih instrumenata.

D.1.2.11 Depoziti

Fer vrijednost depozita odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.12 Ostala ulaganja

Fer vrijednost ostalih ulaganja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.13 Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja

Ulaganja za račun i rizik ugovaratelja police životnog osiguranja vrednuju se po tržišnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost odgovara objavljenoj vrijednosti udjela na dan bilance. Fer vrijednost ove imovine za potrebe solventnosti odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.2.14 Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama

Zajmovi, zajmovi osigurani hipotekom i predujmovi po policama vrednuju se početno po trošku stjecanja. Sljedeće vrednovanje vrši se po amortiziranom trošku. Tako utvrđena knjigovodstvena vrijednost smatra se fer vrijednošću za potrebe solventnosti.

D.1.2.15 Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Vrednovanje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama detaljnije je objašnjeno u točki **D.2.1.3.**

D.1.2.16 Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja

Potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja obuhvaćaju dospjela potraživanja od ugovaratelja osiguranja i potraživanja od zastupnika.

Fer vrijednost dospjelih potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.17 Potraživanja iz reosiguranja

Potraživanja iz poslova osiguranja odnose se na potraživanja iz predanih poslova reosiguranja. Fer vrijednost potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.18 Ostala potraživanja

Fer vrijednost potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

Sva potraživanja na ovoj poziciji su kratkoročna (do godine dana).

D.1.2.19 Vlastite dionice

Društvo nema vlastite dionice.

D.1.2.20 Uplaćeni neupisani kapital

Društvo nema uplaćeni neupisani kapital.

D.1.2.21 Novčana sredstva u banci i blagajni

Fer vrijednost novčanih sredstava odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima. Novčana sredstva nominirana u stranim valutama preračunavaju se na dan bilance primjenom srednjeg tečaja HNB-a važećeg na taj dan.

D.1.2.22 Ostala imovina

Ostala imovina sadrži potraživanja iz internih odnosa, razgraničene troškove, imovinu namijenjenu prodaji i ostalu imovinu koja nije iskazana na drugim pozicijama. Interna potraživanja i obveze se u skupnoj bilanci za potrebe Solventnosti II saldiraju. Fer vrijednost navedenih stavki odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u.

D.1.3 Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti

D.1.3.1 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina vrednuje se kao da je bez ekonomske vrijednosti. Ne može se utvrditi postojanje aktivnog tržišta za nematerijalnu imovinu.

D.1.3.2 Modeli vrednovanja financijske imovine

Fer vrijednost dionice i udjela u fondovima za potrebe solventnosti odgovara tržišnoj vrijednosti u trenutku vrednovanja iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.1.3.2.1 Cijene na aktivnom tržištu

Tržišna vrijednost financijskih instrumenata uvrštenih u burzovnu kotaciju kojima se trguje na aktivnom tržištu određuje se pomoću njihove kupovne cijene na burzi na dan bilance.

Definicija aktivnog tržišta

Aktivno tržište je prema definiciji iz MSFI-a 13 (Dodatak A) tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom, odnosno predmetnim obvezama dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama. Pri tome su proizvodi kojima se trguje na tržištu homogeni, voljni kupci i prodavatelji mogu se u pravilu pronaći u svakom trenutku, a cijene su javnosti na raspolaganju.

Smatra se da neki financijski instrument kotira na aktivnom tržištu ako su cijene po kojima kotira lako i redovito dostupne i ako se te cijene stvarno i redovito mogu postići u tzv. „at an arm’s length-transactions“.

Mali volumen trgovanja, mali broj transakcija i širenje raspona između kupovnog i prodajnog tečaja vrijednosnica („spread“) načelno upućuju na nepostojanje aktivnog tržišta.

D.1.3.2.2 Vrednovanje na temelju fer vrijednosti slične imovine

Ako tržišne cijene za jednaku imovinu nisu dostupne, vrednovanje se vrši uporabom tržišnih cijena na aktivnim tržištima za sličnu imovinu i obveze.

D.1.3.2.3 Vrednovanje po modelu

U slučaju nedostupnosti tržišnih cijena na aktivnim tržištima rabe se alternativne metode vrednovanja. Prilikom primjene alternativnih metoda vrednovanja Društvo upotrebljava tehnike vrednovanja usklađene s tržišnim pristupom, pristupom prihoda ili troškovnim pristupom.

Tržišni pristup – koriste se cijene i druge značajne informacije o tržišnim transakcijama koje uključuju iste ili usporedive financijske instrumente.

Troškovni pristup – odražava iznos koji bi trenutačno bio potreban kako bi se nadomjestio kapacitet imovine.

Prihodovni pristup – diskontiranje budućih iznosa novčanih tokova ili prihoda i troškova na sadašnju vrijednost uz uvažavanje trenutačnih tržišnih očekivanja o tim budućim iznosima.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Najmanje jednom godišnje vrši se provjera imovine vezano za potencijalno umanjenje vrijednosti. Vrijednosnice, za čije se umanjenje vrijednosti može predvidjeti da će biti trajno, otpisuju se kroz račun dobiti i gubitka. Ukupan portfelj nekretnina ponovno se vrednuje od strane neovisnih ovlaštenih procjenitelja. Ako se može predvidjeti trajno umanjenje vrijednosti imovine, tada se umanjuje njezina knjigovodstvena vrijednost.

U slučaju umanjenja vrijednosti stavke Zajmovi i potraživanja, kod kojih nije vjerojatno da će se u trenutku dospjeća održati sva ugovorena plaćanja kamata i glavnice, vrši se ispravak vrijednosti. Povećanje ispravka vrijednosti vrši se izravno u poslovnoj godini u Računu dobiti i gubitka.

Za procjenu postoje li objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti imovine s obzirom na značajan i dugotrajan pad vrijednosti imovine utvrđen je sljedeći kriterij:

- pad vrijednosti veći od 20% tijekom posljednjih najmanje devet mjeseci
- smanjenje vrijednosti za više od 40% na dan bilance.

Sukladno MRS-u 39.60, nestanak aktivnog tržišta sam po sebi, a da pri tome ne postoje i dostatne osnove da dužnik, izdavatelj vrijednosnice, dugoročno neće ispunjavati svoje obveze, nije dokaz za umanjenje vrijednosti.

Vrijednost vrijednosnih papira s fiksnim prinosom stoga se umanjuje samo u slučaju da rezultat „događaja povezanog s gubitkom“ (engl. loss event) ima negativan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te ako je vjerojatno, da se očekivani povrat novca neće ostvariti bez poteškoća. „Događaj povezan s gubitkom“ može biti na primjer značajno pogoršanje ili gubitak kreditne sposobnosti dužnika.

D.1.3.3 Ugovori o leasingu

Društvo nema ugovore o leasingu.

D.1.3.4 Odgođena porezna imovina i obveze

Osnove za utvrđivanje odgođene porezne obveze su razlike između bilance u porezne svrhe i bilance za potrebe solventnosti. Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u tržišnoj bilanci i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza. Odgođena porezna obveza iskazuje se u pasivi kao odgođeni porezni dug i jednaka je budućem očekivanom poreznom opterećenju.

D.2 Tehničke pričuve

Tehničke pričuve predstavljaju tržišnu vrijednost obveza Društva prema ugovarateljima osiguranja i računaju se prema aktuarskim principima. Tehničke pričuve u skupu regulative Solventnost II sastoje se od najbolje procjene i dodatka za rizik. Pri tome je najbolja procjena tehničkih pričuva utvrđena na bruto osnovi bez umanjjenja za naknade iz reosiguranja. Najbolja procjena za naknade iz reosiguranja vrednuje se zasebno. Tehničke pričuve se računaju odvojeno za životno i neživotno osiguranje, pri čemu se najbolja procjena za neživotna osiguranja sastoji od premijske pričuve i pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve. Tehničke pričuve se računaju na razini homogenih grupa rizika, a minimalno po poslovnim linijama (LoB) propisanim Delegiranom uredbom 2015/35.

D.2.1 Neživotno osiguranje

D.2.1.1 Premijska pričuva

Najbolja procjena premijske pričuve računa se iz očekivanih budućih tokova novca po već preuzetim obvezama osiguravatelja za događaje koji još nisu nastali. Premijska pričuva sadrži buduće premijske prihode umanjene za buduće troškove i naknade.

Budući premijski prihodi se procjenjuju prema poslovnim linijama za cijelo trajanje osiguranja uz odgovarajuće ograničenje ugovora uzimajući pri tom u obzir izlaske iz portfelja zbog raskida ugovora. Zbog ograničenja ugovora samo se u poslovnoj liniji osiguranja zaštite prihoda većina ugovora može promatrati kao višegodišnja, pa se buduće premije mogu predvidjeti i interpretirati kao tokovi novca. Zbog isteklih ugovora i otkaza portfelj ugovora se tokom vremena smanjuje. Za ostale poslovne linije premijski prihod se temelji na obvezama unutar ograničenja ugovora, odnosno najviše do isteka godine dana od dana dospjeća plaćanja prve nenaplaćene premije. Portfelj se ne smanjuje postepeno kroz godine, već se pretpostavlja da će svi ugovori biti raskinuti unutar godine dana te se obračun pričuve temelji na jednogodišnjem premijskom volumenu.

Tokovi novca budućih premijskih prihoda oduzimaju se od financijskih rashoda u obliku budućih troškova i plaćanja za očekivane štete. Budući troškovi i štete obračunavaju se iz premije uz pomoć stopa šteta i troškova. Stope troškova se procjenjuju prema podacima iz Odjela za upravljanje

rizicima i kontroling. Stope šteta odabire stručnjak između četiri varijante (prosječne stopa šteta iz najbolje procjene i ISD-a, te stope šteta tekućih razdoblja iz najbolje procjene i ISD-a), a na temelju provedenih usporednih izračuna i usporedbe s iskustvom prethodnog razdoblja. Diskontiranjem takvih tokova novca prema bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa koju izdaje EIOPA dobije se premijska pričuva. Pričuva se računa bruto i neto, odnosno prije i nakon efekta umanjavanja rizika kroz reosiguranje.

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2016.			31.12.2017.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
1	Osiguranje medicinskih troškova	59	-84	142	493	349	145
2	Osiguranje zaštite prihoda	-23.694	-13.048	-10.646	-32.350	-16.494	-15.856
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	17.885	16.925	960	20.181	18.584	1.597
5	Ostala osig. motornih vozila	6.068	6.218	-149	6.722	6.860	-138
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	834	1.557	-723	998	944	54
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	-4.399	-1.170	-3.229	274	3.493	-3.219
8	Ostala osig. od odgovornosti	-1.039	-684	-355	120	-13	133
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	-388	-45	-343	105	191	-86
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	-828	-90	-738	-157	112	-269
Ukupno neživot		-5.501	9.579	-15.080	-3.615	14.024	-17.640

Tablica 18: Premijska pričuva neživotnih osiguranja

Iako ukupna premijska pričuva ne bilježi značajnije odstupanje u odnosu na prethodno razdoblje, pojedine poslovne linije su se značajno promijenile (pad pričuve u osiguranju zaštite prihoda i povećanje pričuve u osiguranju od odgovornosti za uporabu motornih vozila te osiguranju od požara, oluje i ostalih osiguranja imovine). Razlog povećanja pričuve u osiguranju od požara je u promjeni tumačenja ograničenja ugovora, odnosno u trajanju promatranja budućih tokova novca. Premijska pričuva u vrsti osiguranja od odgovornosti motornih vozila se povećala obzirom na povećanje portfelja i premijskog volumena, dok je pričuva u osiguranju zaštite prihoda smanjena zbog uzimanja u obzir i prihoda od nedospjelih premija tokom promatranja budućih tokova novca.

D.2.1.2 Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve

Najbolja procjena pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve računa se iz očekivanih budućih tokova novca za obveze proizašle iz nastalih šteta. Da bi se odredili tokovi novca, za potrebe izračuna pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve promatraju se isplaćene naknade u prošlim razdobljima te se uz pomoć aktuarske metode procjenjuju buduće isplate do kraja razvoja štete. Obrazac isplata šteta iz prošlih razdoblja određuje procjenu budućih šteta. U slučaju kad šteta još nije u potpunosti završena, trenutna isplaćena naknada je samo međustanje, a krajnje stanje, odnosno krajnja šteta treba biti procijenjena. Ti tokovi novca diskontiraju se prema bezrizičnoj krivulji kamatnih stopa. Tako se formira sadašnja vrijednost pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve temeljem aktuarske metode. U najbolju procjenu je uključen i dodatak za ostale štete koji se sastoji od pričuva šteta koje se smatraju konačnima, pričuve za troškove obrade šteta, HUO pričuve, matematičke pričuve zdravstvenih osiguranja i dodatka za rep te je umanjeno za izuzete rentne štete koje se vrednuju u sklopu životnih

osiguranja. Ova pričuva se računa bruto i neto, odnosno prije i nakon efekta umanjenja rizika kroz pasivno reosiguranje. Za izračun pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve nije korištena inflacija s obzirom da je ona implicitno prisutna u plaćanjima po štetama. Senzitivitet obračunatih tehničkih pričuva provjerava se uz pomoć intervala pouzdanosti.

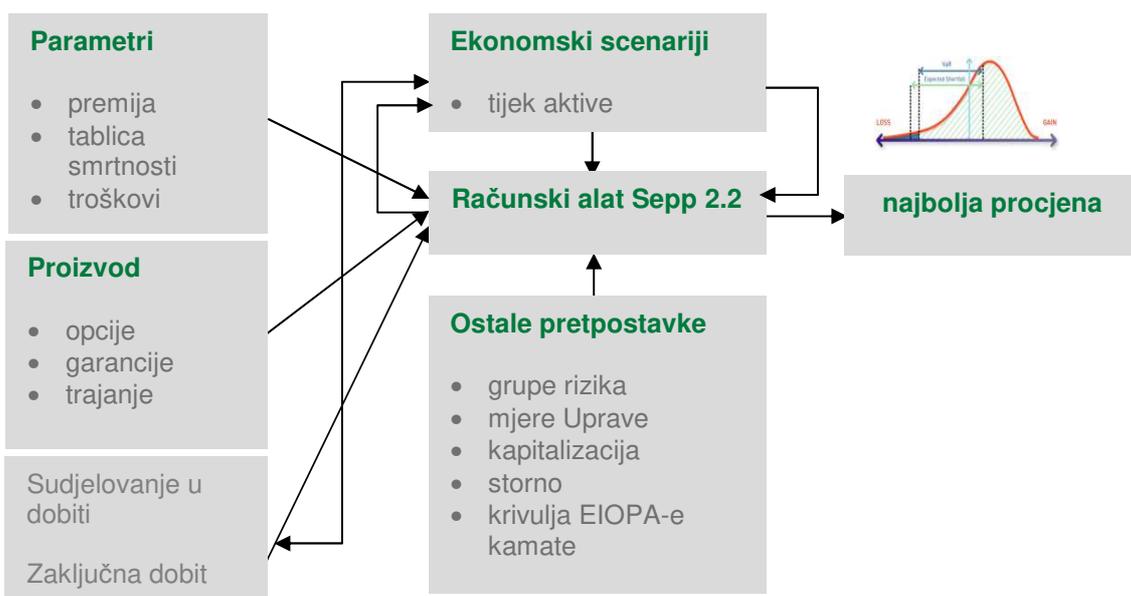
LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2016.			31.12.2017.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
1	Osiguranje medicinskih troškova	1.457	1.377	80	1.506	1.442	65
2	Osiguranje zaštite prihoda	22.719	19.129	3.589	21.170	18.008	3.162
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	78.852	78.456	396	88.577	88.196	382
5	Ostala osig. motornih vozila	3.677	3.677	0	3.422	3.422	0
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	1.652	220	1.432	1.716	242	1.473
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	14.815	9.200	5.616	19.032	11.809	7.223
8	Ostala osig. od odgovornosti	1.323	621	701	1.988	882	1.106
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	171	171	0	158	136	22
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	525	335	190	614	389	224
Ukupno neživot		125.190	113.186	12.004	138.182	124.525	13.656

Tablica 19: Pričuve za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja

Porast pričuve šteta u najvećem iznosu bilježi osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila te osiguranje od požara, oluje i ostala osiguranja imovine. U osiguranju od požara, oluje i ostalim osiguranjima imovine povećanje proizlazi iz isplate veće naknade po šteti koja je nastala 2009. godine. Obzirom da prošle isplate definiraju projekciju budućih plaćanja šteta, takva isplata ima značajni utjecaj na procijenjeni iznos krajnjih isplata štete. U osiguranju od odgovornosti za uporabu motornih vozila do porasta pričuve dolazi zbog povećanja portfelja i isplate naknade po štetnom događaju nastalom u 2008. godini.

D.2.2 Životno osiguranje

Najbolja procjena pričuva životnih osiguranja određuje se za sve aktivne ugovore životnog osiguranja kao i renti iz obveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama u portfelju Društva na 31.12.2017. godine. Za te ugovore definiraju se tokovi novca (prihodi i rashodi) uz pomoć ugovorno definiranih premija i svota. Tokovi novca se dalje ponderiraju iskustvenim vjerojatnostima (smrtnosti, odustanaka, kapitalizacije). Da bi se na kraju dobila tržišna vrijednost pričuva, takvi tokovi novca se diskontiraju bezrizičnom krivuljom kamatnih stopa. Diskontirani tokovi novca se zbrajaju u najbolju procjenu. Prilikom obračuna se uzimaju u obzir i značajke pojedine tarife (kao npr. računski kamatna stopa i pravo sudjelovanja u dobiti) dogovorene kod zaključivanja ugovora. Za izračun dijela tehničke pričuve za buduće pripise dobiti koristi se stohastičko modeliranje budućih prihoda od ulaganja. Pri tome se u generatoru scenarija simulira 1.000 ekonomskih scenarija, koji u ovisnosti o mjerama Uprave rezultiraju različitim iznosima dobiti. Srednja vrijednost sadašnjih vrijednosti svih scenarija daje najbolju procjenu.

Slika 14: Shematski prikaz izračuna tehničkih pričuva životnih osiguranja prema Solventnosti II

Sljedeća tablica prikazuje kretanje tehničkih pričuva životnih osiguranja u proteklom razdoblju:

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2016.			31.12.2017.		
		Bruto	Neto	Saldo	Bruto	Neto	Saldo
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.306.917	2.309.562	-2.645	2.372.520	2.374.258	-1.739
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	71.070	71.151	-81	72.605	72.678	-73
32	Ostala osiguranja života	-42.637	-41.428	-1.209	-31.964	-30.688	-1.276
34	Rente iz neživotnih osiguranja	11.211	3.347	7.864	12.406	11.786	620
Ukupno život		2.346.561	2.342.632	3.929	2.425.566	2.428.034	-2.468

Tablica 20: Tehničke pričuve životnih osiguranja

Tehničke pričuve životnih osiguranja porasle su u ukupnom iznosu u odnosu na prošlu godinu prvenstveno zbog značajnog pada bezrizične krivulje kamatne stope. Tehnička pričuva za rentna osiguranja po automobilskoj odgovornosti se također povećala zbog dvije nove rente u portfelju. Naknade od reosiguranja kod AO renti su smanjene zbog primjenjenog većeg samporidržaja u odnosu na 31.12.2016. Manji utjecaj na promjenu tehničke pričuve životnih osiguranja ima i daljnje unapređenje programa u kojem se provodi izračun.

D.2.3 Naknade iz ugovora o reosiguranju

Naknade iz ugovora o reosiguranju se u premijskoj pričuvi i pričuvi za neisplaćene odštetne zahtjeve neživotnih osiguranja računaju kao razlika pričuve prije i nakon primjene reosiguranja. Metode i postupci obračuna naknada iz reosiguranja jednaki su metodama i postupcima za obračun bruto pričuve.

Tržišna vrijednost tehničkih pričuva životnih osiguranja također se računa odvojeno sa i bez udjela reosiguranja obzirom da se iz obračuna mogu izdvojiti tokovi novca koji se odnose na reosiguranje kako bi se mogli odrediti iznosi koje očekujemo da će biti nadoknađeni od strane reosiguravatelja.

Naknade od reosiguranja prikazane su u tablicama 18, 19 i 20. Naknade od reosiguranja u životnim osiguranjima najviše su se promijenile u rentama iz automobilske odgovornosti koje su smanjene zbog primjenjenog većeg samporidržaja u odnosu na 31.12.2016. U premijskoj pričuvi i pričuvi za neisplaćene odštetne zahtjeve naknade od reosiguranja se mijenjaju sukladno promjenama u izračunu bruto pričuva.

Kod izračuna udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama uzeta je u obzir prilagodba za rizik propasti reosiguratelja sukladno članku 61. Delegirane uredbe (EU) 2015/35.

D.2.4 Diskontiranje tehničkih pričuva

Tokovi novca tehničkih pričuva se diskontiraju kunkskom bezrizičnom krivuljom kamatnih stopa.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti prilagodba za uravnoteženje nije korištena u izračunu.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti prilagodba za volatilitnost nije korištena u izračunu.

S obzirom na zadovoljavajuću visinu stupnja solventnosti bezrizične prijelazne kamatne stope nisu korištene u izračunu.

D.2.5 Opis stupnjeva nesigurnosti

D.2.5.1 Neživotna osiguranja

Najbolja procjena pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve osjetljiva je na mogućnost kolebanja pričuve. Kako bi se statistički procijenila visina mogućeg kolebanja pričuve te eventualna podrezerviranost, za nediskontiranu najbolju procjenu pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve izračunava se interval pouzdanosti.

Intervali pouzdanosti pokazuju mogući raspon varijacija najboljih procjena po svim homogenim grupama rizika. Ako pretpostavimo da 99,5% svih obračunatih intervala pouzdanosti sadrži ispravni iznos pričuve za predmetne rizike, gornja granica pouzdanosti iznosi 209.226 tisuća kuna što je još uvijek manje od statutarne pričuve Društva na dan 31.12.2017. godine.

Pričuva za neisplaćene odštetne zahtjeve ne pokazuje značajnu osjetljivost na promjenu krivulje kamatnih stopa (2,3% promjene pričuve zbog promjene kamatnih stopa).

U premijskoj pričuvi nesigurnost proizlazi iz promjena u ponašanju ugovaratelja (učestalost i visina šteta, odustanci od ugovora), promjena visine troškova i promjena ekonomskog okruženja (kamatna

stopa). Premijska pričuva pokazuje značajnu osjetljivost na promjenu u stopama šteta (promjena od +20% na ukupne stope šteta dovodi do povećanja pričuve od preko 250%) i stopama troškova (promjena od +20% na ukupne stope troškova povećava pričuvu za gotovo 200%). Iako te situacije nisu vjerojatne, vidljiva je osjetljivost pričuve na promjene te vrste. Premijska pričuva pokazuje određenu osjetljivost na kamatne stope, pa tako promjena kamatne krivulje u zadnjih godinu dana dovodi do povećanja pričuve od 27%. Kad bi iskazane nesigurnosti nastupile, solventna pozicija Društva ne bi bila ugrožena.

D.2.5.2 Životna osiguranja

Tehničke pričuve životnih osiguranja sadrže u obračunu dvije komponente, determinističku i simuliranu, koje treba razlikovati prilikom opisa stupnjeva nesigurnosti jer su glavni čimbenici utjecaja različiti.

a) Deterministički dio

Najbolja procjena se računa iz sljedećih glavnih parametara:

- novčani tok temeljen na ugovoru,
- vjerojatnost,
- diskontiranje.

Novčani tokovi temeljeni na ugovoru određeni su vrstom ugovora pa stoga ne podliježu značajnim nesigurnostima. Diskontna stopa po definiciji je utvrđena zadanom kamatnom krivuljom pa je ta nesigurnost povezana s vanjskim ekonomskim utjecajima. Promjena kamatne stope u protekloj godini dovodi do povećanja pričuve za 10%. Deterministički dio najbolje procjene ovisan je i o nesigurnostima u vezi s iskustvenim računskim osnovama (smrtnost, odustanci) ali znatno manje. Povećanje smrtnosti od 15% dovodi do povećanja pričuve za 0,2% dok povećanje vjerojatnosti odustanka za 50% povećava pričuvu za 1%.

b) Simulirani dio

Simulirani dio najbolje procjene osim od navedenih pretpostavki dodatno ovisi o rezultatu ulaganja, mjerama Uprave i o vrsti generatora gospodarskog scenarija ESG. Zbog tražene tržišne konzistentnosti mogućnost za odstupanja od prosjeka je vrlo mala, sve dok su čimbenici rizika (volatilitet) modelirane imovine dobro usklađeni s realnošću. Međutim, obzirom da simulirani dio pričuve iznosi tek oko 10% ukupne najbolje procjene, osjetljivost na određene nesigurnosti nije značajna za ukupni iznos pričuve.

D.2.6 Kvalitativna i kvantitativna objašnjenja razlike u vrednovanju po poslovnim linijama, razlike u korištenim osnovama, metodama i pretpostavkama

Najvažnije razlike najboljih procjena u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost prikazanih u sljedećoj tablici proizlaze iz tržišnog vrednovanja pričuva prema Solventnosti II (načelo fer vrijednosti) za razliku od knjigovodstvenog vrednovanja (MRS/MSFI).

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2016.		31.12.2017.	
		Solventnost II	MRS/MSFI	Solventnost II	MRS/MSFI
1	Osiguranje medicinskih troškova	1.516	2.053	1.999	1.263
2	Osiguranje zaštite prihoda	-975	53.708	-11.181	52.892
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	96.737	159.680	108.758	159.878
5	Ostala osig. motornih vozila	9.746	11.944	10.144	12.157
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	2.486	5.405	2.713	7.914
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	10.416	51.050	19.305	24.950
8	Ostala osig. od odgovornosti	284	7.521	2.108	2.728
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	-217	804	263	1.157
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	-303	2.345	457	36.275
	Ukupno neživot	119.689	294.511	134.566	299.213
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	2.306.917	2.375.295	2.372.520	2.442.056
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	71.070	74.529	72.605	73.706
32	Ostala osiguranja života	-42.637	7.551	-31.964	7.921
34	Rente iz neživotnih osiguranja	11.211	-	12.406	-
	Ukupno život	2.346.561	2.457.375	2.425.566	2.523.684

Tablica 21: Usporedba ukupne knjigovodstvene vrijednosti pričuva i tehničkih pričuva prema Solventnosti II

Vrednovanje se provodi prema poslovnim linijama i načelu fer vrijednosti. Razlike u vrednovanju i rezultatima temelje se na različitim pretpostavkama koje su u osnovi knjigovodstvene i tržišne vrijednosti. Značajne razlike navedene su u sljedećoj tablici:

	Knjigovodstvena vrijednost	Solventnost II
Vrednovanje TP općenito	nema neispunjenja obveza druge ugovorne strane	neispunjenje obveza druge ugovorne strane se uzima u obzir
	ponašanje ugovaratelja se ne uzima u obzir	ponašanje ugovaratelja se uzima u obzir
	nema prognoze ekonomskog razvoja	ekonomski razvoj sudjeluje u izračunima
	mjere Uprave se koriste samo jednom	mjere Uprave se prilagođavaju u stupnjevima kroz puteve simulacija
	nema dodatka za rizik, pričuve se formiraju uz poslovni oprez	dodatak za rizik kao sigurnosni dodatak za neizbježne rizike
TP život	aktuarski izračunate vrijednosti obveza uključujući i već pridjeljenu dobit	vjerojatnosno ponderirani svi tokovi novca uključujući buduća sudjelovanja u dobiti
	primjena računskih pravila o dozvoljenoj kamati	primjena bezrizične krivulje kamatnih stopa objavljene od EIOPAe uz šokove povećanja i smanjenja kamate
	računske osnove prvog reda	računske osnove bazirane na iskustvu

Tablica 22: Kvalitativno objašnjenje razlika u vrednovanju po Solventnosti II i MRS/MSFI-u

D.2.6.1 Životno osiguranje

Značajni uzrok razlikama između knjigovodstvene i tržišne vrijednosti u životnim osiguranjima su upotreba bezrizične krivulje kamatnih stopa te računskih osnova temeljenih na prošlom iskustvu Društva. One se odnose na sljedeće parametre:

- vjerojatnost isteka,
- vjerojatnost kapitalizacije,
- iskustvenu smrtnost,
- iskustvene troškove.

Na datum bilance primjenjuje se relevantna bezrizična krivulja kamatnih stopa izdana od strane EIOPA-e (bez prilagodbe za volatilitnost). Bezrizična krivulja kamatnih stopa ima upravo u području životnih osiguranja snažan utjecaj na iznos tehničkih pričuva. Ostale računске osnove formiraju se iz internih podataka Društva.

Iskustvena smrtnost računa se iz podataka o izloženosti portfelja i stvarnim smrtnim slučajevima koji su nastupili u posljednjih sedam godina odvojeno za mješovito osiguranje, mješovito osiguranje s naknadom za teške bolesti, osiguranje doživljenja i za dodatno osiguranje nastupa teških bolesti te odvojeno za muškarce i žene. Promatrano iskustvo se uspoređuje i nadopunjuje u godinama s manjim brojem isustvenih podataka s najnovijom nacionalnom tablicom smrtnosti. S obzirom na to da je iskustvo kod doživljenja izrazito oskudno, umjesto iskustvene tablice korištena je hrvatska rentna tablica.

Iskustveni troškovi uzeti u obzir prilikom vrednovanja tehničkih pričuva životnih osiguranja obračunavaju se na temelju stvarno nastalih troškova Društva po navedenoj vrsti osiguranja.

D.2.6.2 Neživotno osiguranje

U neživotnim osiguranjima knjigovodstvena vrijednost pričuva šteta formira se uz poseban poslovni oprez dok su odgovarajuće pričuve prema tržišnim principima procijenjene na temelju iskustva s prošlim štetama. Kod premijske pričuve se u određenim poslovnim linijama pretpostavlja budući tok novca i dulje od jedne godine za razliku od prijenosne premije prema knjigovodstvenim principima. U takvim slučajevima kod profitabilnih ugovora pričuva može biti i negativna.

D.2.7 Značajna pojednostavljenja kod izračuna tehničkih pričuva

Društvo prilikom obračuna tehničkih pričuva koristi pojednostavljenje kod definiranja tokova novca za naknade od reosiguranja u životnim osiguranjima. Pretpostavlja se da svi ugovori u jednakom, prosječnom iznosu sudjeluju u naknadama iz reosiguranja. Obzirom da iznos naknada iz reosiguranja čini 0,1% vrijednosti tehničkih pričuva, ovo pojednostavljenje nema značajni utjecaj na rezultat.

Druga pojednostavljenja se ne koriste.

D.2.8 Izračun dodatka za rizik

Tehničke pričuve osim najbolje procjene sadrže i dodatak za rizik. Dodatak za rizik se obračunava u skladu sa standardnim modelom troška kapitala. Ovim pristupom se pretpostavlja da će cijeli portfelj Društva biti prenesen u referentno društvo koje će ulagati samo u bezrizične instrumente do isteka zadnjeg ugovora. Trošak održavanja potrebnog kapitala glede solventnosti za rizike koji postoje unatoč bezrizičnom ulaganju sadržan je u dodatku za rizik. Prema standardnom modelu Solventnosti II trošak tog kapitala iznosi 6%. Osim preuzetih rizika u izračun su uključeni i neizbježni tržišni rizici, rizik neispunjenja obveza reosiguranja te operativni rizik.

Primijenjena metoda odgovara simplifikaciji 1 Smjernice za vrednovanje tehničkih pričuva (EIOPA-BoS-14/166 HR).

LoB	Vrsta osiguranja	31.12.2016.		31.12.2017.	
		Dodatak za rizik	Ukupno tehničke pričuve	Dodatak za rizik	Ukupno tehničke pričuve
1	Oiguranje medicinskih troškova	280	1.796	160	2.159
2	Osiguranje zaštite prihoda	3.879	2.904	5.304	-5.877
4	Osig. od odgovornosti za uporabu motornih vozila	4.625	101.362	4.593	113.351
5	Ostala osig. motornih vozila	452	10.197	394	10.537
6	Pomorsko, osig. zračnih letjelica i transportno osig.	77	2.562	42	2.755
7	Osig. od požara, oluje i ostala osig. imovine	4.025	14.441	3.443	22.749
8	Ostala osig. od odgovornosti	391	675	187	2.295
11	Osiguranje pomoći (asistencija)	29	-188	13	276
12	Osig. raznih financijskih gubitaka	131	-173	68	525
Ukupno neživot		13.888	133.577	14.202	148.768
30	Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	11.294	2.318.211	20.272	2.392.792
31	Osiguranje života povezano sa investicijskim fondovima	509	71.579	1.132	73.737
32	Ostala osiguranja života	7.372	-35.265	7.576	-24.389
34	Rente iz neživotnih osiguranja	165	11.376	529	12.935
Ukupno život		19.341	2.365.901	29.509	2.455.075

Tablica 23: Dodatak za rizik i ukupne tehničke pričuve

Dodatak za rizik je u neživotnim osiguranjima uglavnom bez značajnijih promjena u odnosu na prošlo razdoblje dok je u životnim osiguranjima zabilježen značajniji porast dodatka za rizik u osiguranju života sa sudjelovanjem u dobiti. Razlog tome leži u metodologiji projiciranja budućih SCR-ova i njihovo pridjeljivanje pojedinim rizicima. Tako je kapitalni zahtjev u životnim osiguranjima porastao više od onog u neživotnim osiguranjima pa se veći iznos obračunatog dodatka za rizik pridjeljuje životnim osiguranjima.

D.3 Ostale obveze

Razlike u vrednovanju ostalih obveza u godišnjim financijskim izvještajima i bilanci s tržišnim vrijednostima za potrebe Solventnosti II prikazane su u tablici 24 u točki D.3.1.

D.3.1 Pregled metoda vrednovanja ostalih obveza

Donja tablica sadrži usporedni prikaz metode vrednovanja koja se koristi u bilanci s tržišnim vrijednostima za potrebe solventnosti te u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u:

Polozicija u bilanci	Metode vrednovanja Solventnost II	Metode vrednovanja	MRS/MSFI
nepredviđene obveze	Odgođene obveze vrednuju se primjenom najbolje procjene.	Ne iskazuju se u bilanci, objavljuje se u bilješkama.	
netehničke pričuve	Netehničke pričuve iskazuju se prema najboljoj procjeni. Za diskontiranje dugoročnih pričuva primjenjuje se bezrizična kamatna krivulja	Netehničke pričuve iskazuju se prema najboljoj procjeni.	
pričuve za mirovine i otpremnine	Primjenjuju se odredben MRS 19: Primanja zaposlenih	Primjenjuju se odredbe MRS-a 19: Primanja zaposlenih	
depoziti zadržani iz posla predanog u reosiguranje	Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.	Iskazuju se u visini iznosa koji će dospjeti na plaćanje.	
odgođene porezne obveze	Buduće očekivana porezna obveza. Razlika između tržišnih vrijednosti i njihove porezne vrijednosti, multiplicirano s važećom stopom poreza na dobit. Saldiranje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze nije dozvoljeno.	Buduća očekivana porezna obveza. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti i porezno priznate vrijednosti multiplicirano s važećom stopom poreza na dobit. Saldiranje odgođene porezne imovine i odgođene porezne obveze nije dozvoljeno.	
obveze za derivativne financijske instrumente	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.	
obveze prema kreditnim institucijama	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.	
ostale financijske obveze	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.	

obveze iz izravnog osiguranja i obveze prema ugovarateljima	MRS37: očekivana vrijednost	MRS37: očekivana vrijednost
obveze po osnovu obračuna poslova reosiguranja	Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u.	Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvu saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dozvoljeno.
ostale obveze koje nisu povezane s osiguranjem	MRS 37: očekivana vrijednost	MRS 37: očekivana vrijednost
podređene obveze	Društvo nema ovu vrstu obveza.	Društvo nema ovu vrstu obveza.
ostale obveze koje nisu iskazane na drugim pozicijama	MRS37: Očekivana vrijednost	Iznos pozvan na plaćanje

Tablica 24: Razlike u vrednovanju obveza

D.3.2 Objašnjenja o vrednovanju pojedinačne klase obveza

D.3.2.1 Nepredviđene obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi nepredviđene obveze.

D.3.2.2 Ostale netehničke pričuve

U ovoj poziciji evidentiraju se iznosi iskazani u godišnjim financijskim izvještajima prema MRS/MSFI-u u pozicijama Ostale pričuve.

U MRS-u 37.36 je definirano da iznos priznat kao rezerviranje treba biti procjena najvjerojatnije vrijednosti odnosno očekivane vrijednosti izdataka.

D.3.2.3 Rezerviranja za mirovine i otpremnine

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi rezerviranja za mirovine i otpremnine.

D.3.2.4 Odgođene porezne obveze

Odgođena porezna obveza iskazuje se u bilanci prema fer vrijednosti u stavci Odgođene porezne obveze. U bilanci se ne vrši saldiranje s iskazanom odgođenom poreznom imovinom.

Osnove za utvrđivanje odgođene porezne obveze su razlike između bilance u porezne svrhe i bilance za potrebe solventnosti. Vrednovanje odgođenih poreza temelji se na razlikama između tržišne vrijednosti svake pojedinačne imovine i svake pojedinačne obveze u tržišnoj bilanci i vrijednostima iste imovine i obveza u porezne svrhe. Tako utvrđene razlike množe se s primijenjenom poreznom stopom. Ne provodi se diskontiranje odgođenih poreza. Odgođena porezna obveza iskazuje se u pasivi kao odgođeni porezni dug, jednaka je budućem očekivanom poreznom opterećenju.

D.3.2.5 Derivativne obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi derivativne obveze.

D.3.2.6 Obveze prema kreditnim institucijama

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi obveze prema kreditnim institucijama.

D.3.2.7 Ostale obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.8 Obveze iz direktnih poslova osiguranja i obveze prema ugovarateljima osiguranja

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.9 Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja

Obveze po osnovi poslova reosiguranja su obveze za poravnanje proizašle iz obračuna za poslove predane u reosiguranje.

Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvo saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dozvoljeno.

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.10 Ostale obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazano u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.2.11 Podređene obveze

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. i u bilanci prema fer vrijednosti za potrebe solventnosti Društvo ne bilježi podređene obveze.

D.3.2.12 Ostale nespomenute obveze

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.3 Ostale informacije o vrednovanju koje mogu značajno utjecati na iskazane vrijednosti

D.3.3.1 Obveze po ugovorima o leasingu

U godišnjim financijskim izvještajima za 2017. i bilanci za potrebe Solventnosti II nema iskazanih obveza po leasing ugovorima.

D.3.3.2 Odgođeni porezi

Djelovanje odgođenih poreza u smislu umanjenja rizika (prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke) počiva na tome da se u slučaju gubitka odgođene porezne obveze mogu smanjiti, odnosno odgođena porezna imovina povećati.

Prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke odgovara zbroju osnovnog potrebnog solventnog kapitala, prilagodbe za sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke potrebnog kapitala za operativni rizik, multipliciranog s važećom stopom poreza na dobit.

Prilagodba za sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke vrijednosno je ograničena iznosom saldiranih poreznih obveza u bilanci za potrebe solventnosti i pri izračunu SCR-a se evidentira kao odbitna stavka.

D.3.3.3 Ostale obveze

Pozicija Ostale obveze sadrži kratkoročne obveze s dospijećem do godine dana po osnovi poreza, doprinose i druge obveze. Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.3.4 Obveze po osnovu mirovina i otpremnina

U godišnjim financijskim izvještajima za 2017. i bilanci za potrebe Solventnosti II nema iskazanih obveza po osnovu mirovina i otpremnina.

D.3.3.5 Obveze po osnovi obračuna poslova reosiguranja

Obveze po osnovi poslova reosiguranja su obveze za poravnanje proizašle iz obračuna za poslove predane u reosiguranje.

Saldiranje s potraživanjima može se provesti samo u onoj mjeri u kojoj na dan bilance postoji pravna osnova za takvu saldiranje. Saldiranje s potraživanjima po osnovi depozita nije ni u kojem slučaju dopušteno.

Fer vrijednost obveza odgovara knjigovodstvenoj vrijednosti prema MRS/MSFI-u iskazanoj u godišnjim financijskim izvještajima.

D.3.4 Promjene procjena tijekom razdoblja izvještavanja

D.3.4.1 Rezerviranja za mirovine i otpremnine

Društvo nema rezervacije za mirovine i otpremnine.

D.3.4.2 Dugoročna rezerviranja

Društvo nema dugoročna rezerviranja.

D.4 Alternativne metode vrednovanja

Društvu je dozvoljena primjena drugih metoda vrednovanja:

- ako su primijenjene metode također korištene pri izradi godišnjih financijskih izvještaja,
- ako su metode vrednovanja u skladu s člankom 75. Direktive,
- ako Društvo ne vrednuje imovinu odnosno obveze prema MRS/MSFI-u,
- ako bi vrednovanje imovine i obveza uporabom MRS/MSFI-a nametnulo Društvu troškove koji bi bili neproporcionalni u odnosu na ukupne administrativne troškove.

U nastavku su navedeni slučajevi u kojima se primjenjuju alternativne metode.

D.4.1 Alternativne metode vrednovanja vrijednosnica

Tržišna cijena vrijednosnica za koje ne postoji cijena na aktivnom tržištu, utvrđuje se pomoću bezrizične kamatne stope i dodatka. Za utvrđivanje iznosa dodatka Društvo se pridržava sljedećeg:

- uzima u izračun cijenu likvidne vrijednosnicom istog dužnika,
- uzima u izračun „credit default swaps“,
- utvrđuje kreditni dodatak kod banaka i primarnih emisija za različite emitente (pri različitim bonitetima),
- utvrđuje kreditni „spread“ za istovrsne vrijednosnice.

Hijerarhija vrednovanja objašnjena je u točki D.1.3.2.

U bilanci na dan 31. prosinca 2017. Društvo nije koristilo alternativne metode vrednovanja vrijednosnica.

D.4.2 Metode vrednovanja zemljišta i građevinskih objekata

Fer vrijednost zemljišta i građevinskih objekata mjeri se u skladu s internim pravilnikom o vrednovanju nekretnina. Prilikom vrednovanja nekretnina koristi se postupak procjene vrijednosti iz budućih prihoda ili postupak procjene metodom diskontiranih novčanih tokova. Neizgrađena zemljišta vrednuju se po potrebi primjenom postupka rezidualne vrijednosti.

D.4.3 Metoda udjela za vrednovanje ulaganja u podružnice i pridružena društva

Tržišna vrijednost ulaganja u podružnice i pridružena društva određuje se primjenom prilagođene metode udjela odnosno primjenom knjigovodstvene vrijednosti.

D.5 Ostale informacije

D.5.1 Preračunavanje valuta

Imovina, pričuve i obveze iskazane u stranoj valuti preračunavaju se u kune prema referentnom tečaju HNB važećem na dan bilance.

D.5.2 Značajnost

Primjenjuje se načelo proporcionalnosti i značajnosti uzimajući u obzir prirodu, opseg i složenost poslovanja.

U pogledu određivanja granice materijalnosti prilikom vrednovanja imovine i obveza u ekonomskoj bilanci postupa se u skladu s definicijom u MRS-u 8.5.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

E.1 Vlastita sredstva

Iznos vlastitih sredstava Društva prema zahtjevima Solventnost II određuje se prema stvarnom profilu rizičnosti (vidjeti navode u Odlomku C). Što su rizici kojima je Društvo izloženo viši, to je viši iznos solventnog kapitala (SCR), odnosno minimalnog solventnog kapitala (MCR) koje Društvo vlastitim sredstvima treba pokriti.

Utvrđivanje iznosa potrebnih vlastitih sredstava za pokriće solventnog kapitala i minimalnog solventnog kapitala temelji se na sljedećem postupku koji obuhvaća tri faze:

U prvoj fazi vlastita sredstva u bilanci prema tržišnim vrijednostima računaju se kao višak imovine nad obvezama. Taj višak imovine nad obvezama iskazan je u prikazu bilance prema tržišnim vrijednostima i iznosi 955.589 tisuća kuna (2016: 908.969 tis. kn). Vrednovanje imovina i obveza provodi se prema principima vrednovanja za Solventnost II. Ovako utvrđena vlastita sredstva predstavljaju osnovna vlastita sredstva.

U osnovna vlastita sredstva mogu se ubrojiti i podređene obveze. Politika upravljanja kapitalom Društva ne predviđa izdavanje takvih obveza.

Društvo može uputiti poziv na plaćanje pomoćnih vlastitih sredstava radi pokrića gubitaka.

Pomoćna vlastita sredstva se iskazuju u bilanci prema tržišnim vrijednostima i smiju se uključiti u vlastita sredstva samo po odobrenju nadzornog tijela. U svojoj politici upravljanja kapitalom Društvo nije predvidjelo formiranje pomoćnih vlastitih sredstava.

U drugoj fazi svrstavaju se vlastita sredstva u tri kategorije („tiers“) koja ovisno o dostupnosti i trajanju na različite načine pokrivaju gubitke.

Društvo raspolaže isključivo vlastitim sredstvima kategorije 1 koja su trajno raspoloživa i mogu se u potpunosti koristiti za pokrivanje eventualnih gubitaka.

U trećem koraku utvrđuje se, ako postoji potreba, koja vlastita sredstva svrstana u kategorije 1, 2 i 3 posjeduju mogućnost pokrića gubitka.

Cilj Društva utvrđen i u politici upravljanja kapitalom je držati samo vlastita sredstva kategorije 1 („tier 1“).

Da bi se taj cilj ostvario, Društvo se mora pridržavati sljedećih pravila:

- smiju se emitirati samo redovne dionice prema važećim zakonskim odredbama,
- sva vlastita sredstva moraju biti uplaćena i pokrivena imovinom,
- zabrana izdavanja odnosno prihvaćanja podređenih obveza i pomoćnih vlastitih sredstava u smislu članka 88. stavka 2. i članka 89. Direktive,
- zabrana držanja vlastitih dionica.

Sukladno Zakonu i Statutu Društva odluku o isplati dividendi donosi Glavna skupština Društva. Uprava je dužna Glavnoj skupštini podnijeti prijedlog za isplatu dividende. Prilikom izrade prijedloga moraju se uzeti u obzir ekonomski i strateški interesi svih stakeholdera, osobito dioničara – ali ne isključivo njih, te u svakom slučaju sljedeći aspekti:

- zakonske odredbe, poglavito odredbe nadzornih tijela i odredbe o trgovačkim društvima o isplati dividende;
- raspolaganje Društva adekvatnom visinom vlastitih sredstava u svakom trenutku kao i potrebna vlastita sredstva na 31. prosinca obračunske godine;
- značajni poslovni događaji od 31. prosinca posljednje obračunske godine zbog kojih se može očekivati negativan utjecaj na vlastita sredstva i potrebna vlastita sredstva;
- detaljni plan za tekuću poslovnu godinu odnosno prognoza vlastitih sredstava i potrebnih vlastitih sredstava koja iz njega proizlazi;
- srednjoročni plan upravljanja kapitalom odnosno prognoza vlastitih sredstava i potrebnih vlastitih sredstava koja iz njega proizlazi.

Uprava mora prilikom podnošenja prijedloga Glavnoj skupštini voditi računa o tome da se uslijed isplate dividende ni aktualni ni prognozirani stupanj solventnosti ne smanji na manje od 125%. Ako se to ne može osigurati, Uprava treba predložiti Glavnoj Skupštini da odustane od isplate dividende.

E.1.1 Vlastita sredstva u godišnjim financijskim izvještajima

Uplaćeni kapital sastoji se od 90.000 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.000, 00 kn. Društvo ne drži vlastite dionice.

U godišnjim financijskim izvještajima na 31. prosinca 2017. iskazana je sljedeća struktura i iznos vlastitih sredstava.

	31.12.2016.	31.12.2017.
	tis. kn	tis. kn
Ukupno	600.674	699.391
I Upisani uplaćeni kapital	90.000	90.000
II Revalorizacijske rezerve	173.249	229.133
III Rezerve	292.410	328.424
<i>Zakonske rezerve</i>	<i>4.500</i>	<i>4.500</i>
<i>Ostale rezerve</i>	<i>287.910</i>	<i>323.924</i>
IV Dobiti ili gubitak tekućeg obračunskog razdoblja	45.014	51.833

Tablica 25: Vlastita sredstva

E.1.2 Vlastita sredstva prema Solventnosti II

Vlastita sredstva prema zahtjevima Solventnosti II sastoje se od sljedećih pozicija:

	ukupno 31.12.2016.	od toga Kategorija 1	ukupno 31.12.2017.	od toga Kategorija 1
	tis. kn	tis. kn	tis. kn	tis. kn
Ukupno-kapital	899.969	899.969	946.589	946.589
Uplaćeni kapital	90.000	90.000	90.000	90.000
Pričuva za usklađenje	809.969	809.969	856.589	856.589

Tablica 26: Vlastita sredstva prema Solventnosti II

Društvo nema podređenih obveza niti pomoćnih vlastitih sredstava.

Vlastita sredstva obuhvaćaju samo osnovna vlastita sredstva.

Vlastita sredstva su kategorizirana kao kategorija 1 i u cijelosti služe za pokriće SCR-a i MCR-a.

Pričuve za usklađenje odgovaraju višku imovine nad obvezama. Za proteklu godinu predviđena je isplata dividendi u iznosu od 9 milijuna kuna.

Pričuva za usklađenje računa se tako da se od viška imovine nad obvezama oduzme uplaćeni temeljni kapital o predviđena isplata dividende:

	31.12.2016.	31.12.2017.
	tis. kn	tis. kn
Pričuva za usklađenje	809.969	856.589
Višak imovine nad obvezama	908.969	955.589
<i>Uplaćeni temeljni kapital</i>	90.000	90.000
<i>Predviđena isplata dividende</i>	9.000	9.000

Tablica 27: Pričuva za usklađenje

E.1.3 Objašnjenja razlika u vrednovanju kapitala

Razliku u vrednovanju vlastitih sredstva u bilanci za potrebe Solventnosti II i u godišnjim financijskim izvještajima čine sljedeće pozicije:

	31.12.2016.	31.12.2017.
	tis. kn	tis. kn
Razlike u vrednovanju kapitala		
Razlike u vrednovanju imovine	91.043	47.159
Razlike u vrednovanju tehničkih pričuva	-252.408	-219.978
Razlike u vrednovanju ostalih obveza	35.156	10.939
Ukupne pričuve iz GFI	510.674	609.391
Pričuve iz GFI prilagođene za razliku u vrednovanju prema Solventnosti II	818.969	865.589
Višak imovine nad obvezama	908.969	955.589

Tablica 28: Razlike u vrednovanju kapitala

Razlika u vrednovanju imovine temelji se prije svega na tržišnim vrijednostima koje su više od knjigovodstvenih.

Razlika u vrednovanju tehničkih pričuva temelji se na nižoj vrijednosti najbolje procjene od knjigovodstvene.

Razlike u vrednovanju ostalih obveza proizlaze prije svega iz odgođene porezne obveze.

E.2 Kapitalni zahtjev glede solventnosti (SCR) i minimalni kapitalni zahtjev (MCR)

Za izračun kapitalnog zahtjeva glede solventnosti Društvo primjenjuje standardnu formulu.

Kapitalni zahtjev glede solventnosti predstavlja onu mjeru kapitalnog zahtjeva koji omogućava Društvu da pokrije nepredviđene gubitke u sljedećoj godini. SCR je tako kalibriran da odgovara rizičnoj vrijednosti („value at risk“) sa stupnjem pouzdanosti od 99,5% tijekom jednogodišnjeg razdoblja. Kalibracija jamči da su svi rizici koji se mogu kvantificirati obuhvaćeni u izračunu.

Minimalni kapitalni zahtjev (MCR) predstavlja minimalni iznos kapitala koji Društvo u svakom trenutku mora imati da bi moglo poslovati.

Minimalni kapitalni zahtjev izračunava se prema pravilima izračuna po Solventnosti II u tri koraka:

Linearni MCR se u prvom koraku određuje tako da se neto najbolja procjena, neto zaračunate premije i rizični kapital za životna osiguranja povezana s investicijskim fondovima množe s unaprijed zadanim faktorima.

U sljedećem koraku se provjerava iznosi li izračunati linearni MCR između 25% i 45% SCR-a. Ako iznosi, onda se linearni MCR koristi dalje u trećem koraku izračuna. Ako linearni MCR iznosi manje od 25% SCR-a, tada se u treći korak preuzima 25% SCR-a. Ako linearni MCR prelazi 45% SCR-a, tada u sljedeći korak obračuna ulazi 45% SCR-a.

Dalje se provjerava je li vrijednost MCR-a iz drugog koraka veća od zakonski određene apsolutne donje granice. Ako je to slučaj, tada rezultat iz koraka 2 odgovara MCR-u. Ako izračun iz drugog koraka daje niži iznos od apsolutne donje granice, onda se MCR podiže na tu donju granicu.

MCR Društva iznosi 43,95% od SCR-a (MCRfloor) (2016: 33,78%). Na 31. prosinca 2017. MCR iznosi 102.547 tisuća kuna (2016: 89.314 tis. kn). Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog solventnog kapitala iznosi na 31. prosinca 2017. 923,08% (2016: 1.007,6%)

Prilikom primjene standardne formule Društvo ne koristi pojednostavljenja za pojedine module i podmodule niti specifične parametre za Društvo, kao ni prilagodbu za uravnoteženje. Također se ne primjenjuje ni prilagodba za volatilitet.

Točnost i potpunost izvješća o solventnosti i financijskom stanju prema članku 200. stavku 1. Zakona daje ovlašteni revizor.

SCR Društva na 31. prosinca 2017. iznosi 233.319 tisuća kuna (2016.: 264.405 tisuća kuna) i sastoji se od sljedećih modula rizika:

Modul	Podmodul	31.12.2016. Solventnost II	31.12.2017. Solventnost II
Rizik nematerijalne imovine		0	0
Tržišni rizik	Kamatni rizik	150.957	123.576
	Rizik vlasničkih vrijednosnih papira	60.262	65.470
	Rizik promjene cijene nekretnina	46.405	46.152
	Rizik raspona	6.806	6.668
	Rizik koncentracije	0	0
	Valutni rizik	161.262	149.744
	Diverzifikacija	-112.321	-104.596
	UKUPNO	313.370	287.014
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane		28.273	12.530
Preuzeti rizik životnog osiguranja	Rizik smrtnosti	2.848	4.383
	Rizik dugovječnosti	254	562
	Rizik invalidnosti	836	850
	Rizik isteka	34.339	41.202
	Rizik troškova	23.168	30.962
	Rizik revizije	0	0
	Rizik katastrofe	6.517	6.121
	Diverzifikacija	-14.832	-18.189
UKUPNO	53.129	65.891	
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	Preuzeti rizik SLT zdravstvenog osiguranja	0	0
	<i>Premijski rizik i rizik pričuva</i>	<i>16.273</i>	<i>20.256</i>
	<i>Rizik isteka</i>	<i>5.163</i>	<i>6.422</i>
	Preuzeti rizik NSLT zdravstvenog osiguranja	17.072	21.249
	Rizik katastrofe	757	723
Diverzifikacija	-552	-531	
UKUPNO	17.277	21.442	
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	Premijski rizik i rizik pričuve	35.097	36.513
	Rizik isteka	2.208	0
	<i>Prirodne katastrofe</i>	<i>5.668</i>	<i>5.635</i>
	<i>Katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem</i>	<i>7.214</i>	<i>7.258</i>
	<i>Druge katastrofe</i>	<i>575</i>	<i>234</i>
	Rizik katastrofe	9.193	9.192
	Diverzifikacija	-7.994	-5.886
UKUPNO	38.504	39.818	
Temeljni SCR (BSCR)		357.270	332.744
Operativni rizik		13.903	14.856
Prilagodba zbog pričuva. (AdjTP)		-48.727	-64.082
Prilagodba zbog odgođenih poreza (AdjDT)		-58.040	-50.198
Prilagodbe (Adjustmentterm)		-106.767	-114.281
SCR (kapitalni zahtjev glede solventnosti)		264.405	233.319

Tablica 29: Moduli rizika

Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala iznosi na 31. prosinca 2017. 405,71 % (2016.: 340,37%). Promjene kapitalnih zahtjeva po modulima i podmodulima u odnosu na prethodno razdoblje detaljno su obrazložene u poglavlju C. Profil rizičnosti.

E.3 Primjena podmodula baziranog na duraciji kod izračuna SCR-a

Društvo ne koristi podmodul baziran na duraciji kod izračuna SCR-a.

E.4 Razlike između standardne formule i internog modela

Društvo ne koristi interni model.

E.5 Neusklađenosti MCR-a i SCR-a

Ne postoji neusklađenost MCR-a i SCR-a.

E.6 Ostale informacije

Sve značajne informacije koje se odnose na upravljanje kapitalom opisane su u prethodnim točkama.

Zagreb, 03. svibnja 2018.

Uprava

Igo Pureta, mag. ing., MBA
predsjednik Uprave

Adriana Tomić, mr. sc.
članica Uprave

Nataša Kapetanović, dipl.ing.
članica Uprave

F. Objašnjenje pojmova

Bazni bod:

100 baznih bodova odgovara jednom postotnom bodu i mjera je promjena na financijskom tržištu.

Kombinirana stopa:

Zbroj stope troškova i stope šteta. Stopa troškova je omjer izdataka za obavljanje djelatnosti i ostalih tehničkih troškova i zarađene premije, a stopa šteta je omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije.

Kreditni „spread“ (engl. credit spread):

Razlika u prinosu kamatonosne imovine i bezrizične referentne kamatne stope jednake duracije.

Delphi-metoda:

Organizirano i sustavno prikupljanje mišljenja stručnjaka za određeno područje poslovanja kako bi se utvrdile potencijalna visina rizika i vjerojatnost realizacije predmetnog rizika. Prije svakog novog ciklusa razgovora, stručnjacima koji su uključeni u proces, predočavaju se tipični i ekstremni rezultati prethodnog ciklusa razgovora. U Društvu se u ovaj proces uključeni pojedinačni razgovori s vlasnicima rizika, razgovori s funkcijom upravljanja rizicima iz Grupe, te razgovori s Upravom.

Derivativi:

Financijski instrumenti, najčešće vrijednosni papiri, kojima je vrijednost izvedena iz druge imovine, robe ili financijskih instrumenta.

Efekt diverzifikacije:

Smanjenje potencijalnih opasnosti kroz diverzificiranje koje proizlazi iz činjenice da negativni rezultati jednog rizika mogu biti izjednačeni povoljnijim rezultatom nekog drugog rizika kad ti rizici nisu potpuno korelirani.

Kreditni rejting:

Ocjena koju dodjeljuju međunarodno priznate agencije za procjenu kreditnog rejtinga Fitch Ratings, Moody's i Standard & Poor's, a kreće se unutar raspona od AAA odnosno Aaa do BBB- odnosno Baa3. Rejting niži od BBB- odnosno Baa3 smatra se špekulativnim rejtingom.

Korelacija:

Mjera za linearnu povezanost dviju varijabli.

Regres:

Pravo osiguravatelja da od osobe koja je uzrokovala štetu naplati isplaćeni iznos odštete.

Učestalost šteta:

Omjer broja šteta unutar jedne godine i portfelja rizika na određeni dan.

Stopa šteta:

Omjer izdataka za osigurane slučajeve i zarađene premije. U kombiniranoj stopi se zbraja sa stopom troškova.

SCR-omjer:

Omjer vlastitih sredstava i kapitalnog zahtjeva glede solventnosti.

Solventnost:

Sposobnost podmirivanja dospjelih obveza.

Nastale a neprijavljene štete:

Procijenjene obveze za već nastale ali još neprijavljene štete.

Analiza scenarija:

Analiza utjecaja različitih događaja.

Rizična vrijednost (engl. value at risk):

Mjera potencijalnog gubitka u određenom razdoblju zbog promjena cijena sastavnica portfelja, a na osnovi podataka iz prošlosti.

Osigurana svota:

Maksimalni iznos osigurateljeve obveze prema osiguraniku odnosno korisniku osiguranja ako nastupi osigurani slučaj.

S.02.01.02**Bilanca**

**Vrijednost prema
Solventnosti II
C0010**

Imovina

Nematerijalna imovina	R0030	
Odgođena porezna imovina	R0040	16.301
Višak mirovinskih naknada	R0050	
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	R0060	61.806
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0070	3.456.713
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	R0080	122.803
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	R0090	102.939
Vlasnički vrijednosni papiri	R0100	
Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni	R0110	
Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni	R0120	
Obveznice	R0130	3.080.052
Državne obveznice	R0140	3.080.052
Korporativne obveznice	R0150	
Strukturirani dužnički instrumenti	R0160	
Osigurani vrijednosni papiri	R0170	
Subjekti za zajednička ulaganja	R0180	146.423
Izvedenice	R0190	
Depoziti osim novčanih ekvivalenata	R0200	4.495
Ostala ulaganja	R0210	
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0220	76.070
Kredit i hipoteke	R0230	15.231
Kredit na temelju police	R0240	15.042
Kredit i hipoteke pojedincima	R0250	189
Ostali kredit i hipoteke	R0260	
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	R0270	-6.459
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0280	-3.990
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	R0290	8.496
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0300	-12.486
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0310	-2.396
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	R0320	
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0330	-2.396
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0340	-73
Depoziti kod cedenata	R0350	
Potraživanja od osiguranja i posrednika	R0360	3.423
Potraživanja od reosiguranja	R0370	159
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	R0380	4.907
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	R0390	
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen.	R0400	
Novac i novčani ekvivalenti	R0410	34.411
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	R0420	1.078
Ukupna imovina	R0500	3.663.641

Obveze

Tehničke pričuve – neživotno osiguranje	R0510	148.768
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	R0520	152.486
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0530	
Najbolja procjena	R0540	143.748
Dodatak za rizik	R0550	8.739
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	R0560	-3.718
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0570	
Najbolja procjena	R0580	-9.181
Dodatak za rizik	R0590	5.464
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0600	2.381.338
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	R0610	
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0620	
Najbolja procjena	R0630	
Dodatak za rizik	R0640	
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0650	2.381.338
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0660	
Najbolja procjena	R0670	2.352.961
Dodatak za rizik	R0680	28.377
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0690	73.737
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0700	
Najbolja procjena	R0710	72.605
Dodatak za rizik	R0720	1.132
Nepredviđene obveze	R0740	
Pričuve osim tehničkih pričuva	R0750	1.786
Obveze za mirovine	R0760	
Depoziti reosiguratelja	R0770	516
Odgođene porezne obveze	R0780	61.237
Izvedenice	R0790	
Dugovanja prema kreditnim institucijama	R0800	
Financijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	R0810	0
Obveze prema osiguranju i posrednicima	R0820	11.432
Obveze prema reosiguranju	R0830	6.659
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	R0840	13.047
Podređene obveze	R0850	
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	R0860	
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	R0870	
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	R0880	9.532
Ukupne obveze	R0900	2.708.051
Višak imovine nad obvezama	R1000	955.589

	Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima			Ostala životna osiguranja			Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze osiguranja koje nisu obveze zdravstvenog osiguranja	Prihvat u reosiguranje	Ukupno (životno osiguranje osim zdravstvenog osiguranja, uklj. osiguranje povezano s udjelima u investicijskim fondovima)	Zdravstveno osiguranje (izravno osiguranje)			Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze zdravstvenog osiguranja	Zdravstveno reosiguranje (prihvat u reosiguranje)	Ukupno (zdravstveno osiguranje slično životnom osiguranju)
		C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080				C0090	C0100	C0150			
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0010								0							
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane u odnosu na tehničke pričuve izračunane kao	R0020								0							
Tehničke pričuve izračunane kao broj najbolje procjene i dodatka za rizik																
Najbolja procjena																
Bruto najbolja procjena	R0030	2.372.520		72.605				-31.964	12.406	0	2.425.566					
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane	R0080	-1.739		-73				-1.276	619	0	-2.469					
Najbolja procjena umanjeno za iznose koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika – ukupno	R0090	2.374.258		72.678				-30.688	11.786	0	2.428.034					
Dodatak za rizik	R0100	20.272	1.132		7.576				529		29.509					
Iznos privremenog odbitka tehničkih pričuva										0						
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	R0110									0						
Najbolja procjena	R0120									0						
Dodatak za rizik	R0130									0						
Tehničke pričuve – ukupno	R0200	2.392.792	73.737		-24.389				12.935	0	2.455.075					

S.17.01.02
Tehničke pričuve za neživotno osiguranje

u tis. kn

	Izravno osiguranje i prihvata u proporcionalno reosiguranje											Prihvata u neproporcionalno reosiguranje				Ukupne obveze neživotnog osiguranja	
	Osiguranje medicinskih troškova	Osiguranje zaštite prihoda	Osiguranje naknada radnicima	Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	Ostale vrste osiguranja za motorna vozila	Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje	Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	Osiguranje od opće odgovornosti	Osiguranje kredita i jamstava	Osiguranje troškova pravne zaštite	Osiguranje pomoći (asistencija)	Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	Neproporcionalno zdravstveno reosiguranje	Neproporcionalno reosiguranje od nezgoda	Neproporcionalno pomorsko, zrakoplovno i transportno reosiguranje		Neproporcionalno reosiguranje imovine
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina																	
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane u odnosu na tehničke pričuve izračunane kao cjelina																	
Tehničke pričuve izračunane kao zbroj najbolje procjene i dodatka za rizik																	
Najbolja procjena																	
Pričuve za premije																	
Bruto																	
R0010																	
R0050																	
Pričuve za odštetne zahtjeve																	
Bruto																	
R0060	493	-32.350		20.181	6.722	998	274	120		0	105	-157					-3.615
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane																	
R0140	145	-15.856		1.597	-138	54	-3.219	133		0	-86	-269					-17.640
Neto najbolja procjena pričuva za premije																	
R0150	349	-16.494		18.584	6.860	944	3.493	-13		0	191	112					14.024
Pričuve za odštetne zahtjeve																	
Bruto																	
R0160	1.506	21.170		88.577	3.422	1.716	19.032	1.988		0	158	614					138.182
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane																	
R0240	65	3.161		382	0	1.473	7.218	1.106		0	22	224					13.650
Neto najbolja procjena pričuva za odštetne zahtjeve																	
R0250	1.442	18.008		88.196	3.422	243	11.814	882		0	136	390					124.532
Ukupno najbolja procjena – bruto																	
R0260	1.999	-11.181		108.758	10.144	2.713	19.305	2.108		0	263	457					134.566
Ukupno najbolja procjena – neto																	
R0270	1.790	1.514		106.780	10.281	1.187	15.307	869		0	326	502					138.556
Dodatak za rizik																	
R0280	160	5.304		4.593	394	42	3.443	187		0	13	68					14.202
Iznos privremenog odbitka tehničkih pričuva																	
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina																	
R0290																	
Najbolja procjena																	
R0300																	
Dodatak za rizik																	
R0310																	
Tehničke pričuve – ukupno																	
Tehničke pričuve – ukupno																	
R0320	2.159	-5.877		113.351	10.537	2.755	22.749	2.295		0	276	525					148.768
Ukupni iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju / od subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika nakon prilagodbe za očekivane gubitke zbog neispunjenja obveza druge ugovorne strane – ukupno																	
R0330	209	-12.695		1.978	-138	1.527	3.999	1.239		0	-64	-45					-3.990
Tehničke pričuve umanjeno za iznose koji se mogu naplatiti od reosiguranja / subjekta posebne namjene i reosiguranja ograničenog rizika – ukupno																	
R0340	1.950	6.818		111.373	10.675	1.228	18.750	1.056		0	339	570					152.758

S.19.01.21

Odštetni zahtjevi neživotnog osiguranja

u tis. kn

Ukupno poslovi neživotnog osiguranja

Godina nastanka štete / godina
preuzimanja rizika

Z0010

Bruto plaćeni odštetni zahtjevi (nekumulativno)

(apsolutni iznos)

Godina		Razvojna godina										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Ranije	R0100											
N-9	R0160	52.008	25.324	7.812	3.596	3.023	1.628	254	1.993	64	3.976	
N-8	R0170	51.471	24.922	4.335	5.137	2.660	2.852	687	2.628	2.467		
N-7	R0180	45.125	21.854	3.798	4.827	1.558	1.086	984	1.006			
N-6	R0190	41.302	18.823	4.645	2.621	1.014	186	238				
N-5	R0200	40.482	17.467	4.002	5.234	6.463	628					
N-4	R0210	44.265	19.640	1.903	921	799						
N-3	R0220	63.954	17.382	2.004	1.811							
N-2	R0230	61.546	19.215	3.204								
N-1	R0240	50.585	20.659									
N	R0250	54.687										

		U tekućoj godini	Zbroj godina (kumulativno)
		C0170	C0180
Ranije	R0100	144	144
N-9	R0160	3.976	99.677
N-8	R0170	2.467	97.159
N-7	R0180	1.006	80.236
N-6	R0190	238	68.830
N-5	R0200	628	74.275
N-4	R0210	799	67.528
N-3	R0220	1.811	85.151
N-2	R0230	3.204	83.965
N-1	R0240	20.659	71.244
N	R0250	54.687	54.687
Total	R0260	93.665	1.268.473

**Bruto nediskontirana najbolja procjena pričuva za odštetne zahtjeve
(apsolutni iznos)**

Godina		Razvojna godina										
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Prije	R0100											
N-9	R0160										4.524	
N-8	R0170									5.991		
N-7	R0180								5.511			
N-6	R0190							5.710				
N-5	R0200						8.086					
N-4	R0210					8.196						
N-3	R0220				14.109							
N-2	R0230			18.421								
N-1	R0240		24.236									
N	R0250	55.125										

		Kraj godine (diskontirani podaci)
		C0360
Prije	R0100	75
N-9	R0160	4.405
N-8	R0170	5.789
N-7	R0180	5.249
N-6	R0190	5.387
N-5	R0200	7.565
N-4	R0210	7.578
N-3	R0220	13.007
N-2	R0230	16.945
N-1	R0240	22.556
N	R0250	52.651
Ukupno	R0260	150.883

	Ukupno	Kategorija 1 –	Kategorija 1 –	Kategorija 2	Kategorija 3
		oslobođeno od	ograničeno		
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Osnovna vlastita sredstva prije odbitka sudjelovanja u drugom financijskom sektoru kako je predviđeno u članku 68. Delegirane uredbe (EU) 2015/35					
Redovni dionički kapital (uključujući vlastite dionice)	R0010	90.000	90.000		
Premije na emitirane dionice povezane s redovnim dioničkim kapitalom	R0030				
Osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti	R0040				
Podređeni računni članova društva za uzajamno osiguranje	R0050				
Višak sredstava	R0070				
Povlaštene dionice	R0090				
Premije na emitirane dionice povezane s povlaštenim dionicama	R0110				
Pričuva za usklađivanje	R0130	856.589	856.589		
Podređene obveze	R0140				
Iznos jednak vrijednosti neto odgođene porezne imovine	R0160	0			0
Ostale stavke vlastitih sredstava koje je nadzorno tijelo odobrilo kao osnovna vlastita sredstva, a koje nisu prethodno naznačene	R0180				
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II					
Vlastita sredstva iz financijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II	R0220				
Odbitci					
Odbitak sudjelovanja u financijskim i kreditnim institucijama	R0230				
Ukupna osnovna vlastita sredstva nakon odbitaka	R0290	946.589	946.589		0

Pomoćna vlastita sredstva

Neplaćeni i nepozvani redovni dionički kapital opoziv na poziv	R0300				
Neplaćeni i nepozvani osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti, opozivi na poziv	R0310				
Neplaćene i nepozvane povlaštene dionice opozive na poziv	R0320				
Pravno obvezujuća obveza za upisivanje i plaćanje podređenih obveza na zahtjev	R0330				
Akreditivi i jamstva na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0340				
Akreditivi i jamstva osim onih na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	R0350				
Dodatni pozivi članovima na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0360				
Dodatni pozivi članovima osim onih na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	R0370				
Ostala pomoćna vlastita sredstva	R0390				
Ukupna pomoćna vlastita sredstva	R0400				

Dostupna i prihvatljiva vlastita sredstva

Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala	R0500	946.589	946.589	0	0	0
Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala	R0510	946.589	946.589	0	0	
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala	R0540	946.589	946.589	0	0	0
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala	R0550	946.589	946.589	0	0	
Potrební solventni kapital	R0580	233.319				
Minimalni potrebni kapital	R0600	102.547				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala	R0620	406%				
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog potrebnog kapitala	R0640	923%				

Pričuva za usklađivanje

		C0060
Pričuva za usklađivanje		
Višak imovine nad obvezama	R0700	955.589
Vlastite dionice (koje se drže izravno i neizravno)	R0710	
Predvidive dividende, raspodjele i naknade	R0720	9.000
Ostale stavke osnovnih vlastitih sredstava	R0730	90.000
Prilagodba za ograničene stavke vlastitih sredstava u odnosu na portfelje uravnotežene prilagodbe i namjenske fondove	R0740	
Pričuva za usklađivanje	R0760	856.589
Očekivana dobit		
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost životnog osiguranja	R0770	50.649
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost neživotnog osiguranja	R0780	44.334
Ukupna očekivana dobit uključena u buduće premije	R0790	94.983

S.25.01.21

u tis. kn

Potrební solventní kapital – za društva koja primjenjuju standardnu formulu

		Neto potrebni solventni kapital	Bruto potrebni solventni kapital	Raspodjela prilagodbe zbog namjenskog fonda i portfelja uravnotežene prilagodbe
		C0110	C0090	C0100
Tržišni rizik	R0010	225.317		
Rizik neispunjenja obveza druge ugovorne strane	R0020	12.530		
Preuzeti rizik životnog osiguranja	R0030	55.447	65.891	0
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	R0040	21.442	21.442	0
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	R0050	39.818	39.818	0
Diversifikacija	R0060	-85.892		
Rizik nematerijalne imovine	R0070	0		
Osnovni potrebni solventni kapital	R0100	268.661		

Izračun potrebnog solventnog kapitala

		C0100
Operativni rizik	R0130	14.856
Sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke	R0140	-64.082
Sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke	R0150	-50.198
Potrební kapital za djelatnost koja se obavlja u skladu s člankom 4. Direktive 2003/41/EZ	R0160	0
Potrební solventni kapital bez kapitalnog dodatka	R0200	233.319
Već utvrđeni kapitalni dodatak	R0210	0
Potrební solventni kapital	R0220	233.319
Ostale informacije o potrebnom solventnom kapitalu		
Potrební kapital za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju	R0400	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za preostali dio	R0410	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove	R0420	0
Ukupni iznos pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za portfelje uravnotežene prilagodbe	R0430	0
Diversifikacijski učinci zbog agregiranja pretpostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove za članak 304.	R0440	0

S.28.02.01**Minimalni potrebni kapital – djelatnost životnog i djelatnost neživotnog osiguranja**

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	MCR(NL, NL) - rezultat	MCR(NL, L) - Rezultat
	C0010	C0020
R0010	20.675	0

Komponenta linearne formule za obveze neživotnog osiguranja i reosiguranja

	Djelatnosti neživotnog osiguranja		Djelatnosti životnog osiguranja		
	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja) zaračunate premije u zadnjih 12 mjeseci	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja) zaračunate premije u zadnjih 12 mjeseci	
	C0030	C0040	C0050	C0060	
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje medicinskih troškova	R0020	1.790	3.238	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje zaštite prihoda	R0030	1.514	13.051	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje naknada radnicima	R0040	0	0	0	
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	R0050	106.780	46.509	0	0
Ostalo osiguranje i proporcionalno reosiguranje za motorna vozila	R0060	10.281	12.677	0	0
Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje i proporcionalno reosiguranje	R0070	1.187	412	0	0
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine i s njima povezano proporcionalno reosiguranje	R0080	15.307	21.957	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje od opće odgovornosti	R0090	869	1.900	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje kredita i jamstava	R0100	0	0	0	
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje troškova pravne zaštite	R0110	0	0	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje pomoći (asistencija)	R0120	326	655	0	0
Osiguranje i proporcionalno reosiguranje raznih financijskih gubitaka	R0130	502	1.209	0	0
Neproporcionalno zdravstveno reosiguranje	R0140	0	0	0	
Neproporcionalno reosiguranje od nezgoda	R0150	0	0	0	
Neproporcionalno pomorsko, zrakoplovno i transportno reosiguranje	R0160	0	0	0	
Neproporcionalno reosiguranje imovine	R0170	0	0	0	

Komponenta linearne formule za obveze životnog osiguranja i reosiguranja

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	MCR(L,NL) Rezultat	MCR(L,L) Rezultat
	C0070	C0080
R0200	248	81.624

Obveze sa sudjelovanjem u dobiti – zajamčene naknade
 Obveze sa sudjelovanjem u dobiti – buduće diskrecijske naknade
 Obveze osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima
 Ostale obveze životnog (re)osiguranja i zdravstvenog re(osiguranja)

	Djelatnosti neživotnog osiguranja		Djelatnosti životnog osiguranja	
	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) ukupni kapital izložen riziku	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) najbolja procjena i tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Neto (bez reosiguranja / subjekta posebne namjene) ukupni kapital izložen riziku
	C0090	C0100	C0110	C0120
R0210			2.238.906	
R0220			135.352	
R0230			72.678	
R0240	11.786		0	
Ukupni kapital izložen riziku za sve obveze životnog (re) osiguranja				7.592.079

Izračun ukupnog minimalnog potrebnog kapitala

Linearni minimalni potrebni kapital
 Potrebni solventni kapital
 Gornji prag minimalnog potrebnog kapitala
 Donji prag minimalnog potrebnog kapitala
 Kombinirani minimalni potrebni kapital
 Apsolutni prag minimalnog potrebnog kapitala

	C0130
R0300	102.547
R0310	233.319
R0320	104.993
R0330	58.330
R0340	102.547
R0350	57.720
	C0130
R0400	102.547

Minimalni potrebni kapital

Izračun pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala za neživotno i životno osiguranje

Pretpostavljeni linearni minimalni potrebni kapital
 Pretpostavljeni potrebni solventni kapital bez kapitalnog dodatka (godišnji ili posljednji izračun)
 Gornji prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala
 Donji prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala
 Pretpostavljeni kombinirani minimalni potrebni kapital
 Apsolutni prag pretpostavljenog minimalnog potrebnog kapitala
 Pretpostavljeni minimalni potrebni kapital

	Djelatnosti neživotnog osiguranja	Djelatnosti životnog osiguranja
	C0140	C0150
R0500	20.923	81.624
R0510	47.604	185.715
R0520	21.422	83.572
R0530	11.901	46.429
R0540	20.923	81.624
R0550	28.860	28.860
R0560	28.860	81.624